

**UCHWAŁA NR XXII/135/16
RADY MIEJSKIEJ W DOBCZYCACH**

z dnia 1 czerwca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016 - 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2. pkt. 6 z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz.U.2016 poz.446./ - Rada Miejska w Dobczycach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016 – 2022, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Dobczyce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zastępca Przewodniczącego
Rady Miejskiej w
Dobczycach

Czesław Leszczyński

Załącznik do Uchwały Nr XXII/135/16
Rady Miejskiej w Dobczycach
z dnia 1 czerwca 2016 r.

Gmina i Miasto Dobczyce

***Strategia Rozwoju
Gminy Dobczyce na lata 2016-2022***

Dobczyce 2016

SPIS TREŚCI

CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA	4
I. Analiza stanu obecnego	4
1. Uwarunkowania ogólne	4
2. Przestrzeń i środowisko	8
2.1. Cechy przestrzeni gminnej.....	8
2.2. Obiekty zabytkowe.....	12
2.3. Użytkowanie terenu.....	13
2.4. Zasoby naturalne i stan środowiska.....	14
2.5. Zbiornik Dobczycki.....	15
2.6. Zidentyfikowane problemy sfery przestrzennej.....	17
3. Sfera społeczna	18
3.1. Struktura demograficzna.....	18
3.2. Mieszkalnictwo.....	23
3.3. Szkolnictwo.....	26
3.4. Kultura.....	30
3.5. Sport i rekreacja.....	33
3.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	35
3.7. Działalność organizacji pozarządowych i aktywność mieszkańców.....	40
3.8. Bezrobocie i rynek pracy.....	41
3.9. Zidentyfikowane problemy sfery społecznej.....	45
4. Sfera gospodarcza	46
4.1. Charakterystyka lokalnej gospodarki.....	46
4.2. Rolnictwo.....	49
4.3. Turystyka.....	52
4.4. Zidentyfikowane problemy sfery gospodarczej.....	54
5. Infrastruktura techniczna	55
5.1. Sieć drogowa.....	55
5.2. Gospodarka wodno-ściekowa.....	56
5.3. Sieć gazowa.....	58
5.4. Energia elektryczna.....	58
5.5. Ciepłownictwo.....	60
5.6. Telekomunikacja.....	60
5.7. Gospodarka odpadami.....	61
5.8. Zidentyfikowane problemy.....	63
6. Zarządzanie	64
6.1. Podstawy prawne.....	64
6.2. Organizacja.....	65
6.3. Finanse.....	67
II. ANALIZA SWOT	74
1. Sfera społeczna	75
2. Gospodarka	77
3. Infrastruktura	79
4. Przestrzeń	80
5. Analiza powiązań między sferami	82

III. ANALIZA SWOT/TOWS	88
1. Oddziaływanie mocnych stron (S) na szanse (O) - średnia ocena.....	88
2. Oddziaływanie słabych stron (W) na szanse (O) – średnia ocena	89
3. Oddziaływanie mocnych stron (S) na zagrożenia (T) – średnia ocena	90
4. Oddziaływanie słabych stron (W) na zagrożenia (T) – średnia ocena	90
5. Oddziaływanie zagrożeń (T) na mocne strony (S) – średnia ocena.....	91
6. Oddziaływanie szans (O) na mocne strony (S) - średnia ocena	92
7. Oddziaływanie zagrożeń (T) na słabe strony (W) – średnia ocena	92
8. Oddziaływanie szans (O) na słabe strony (W) – średnia ocena	93
9. Wybór typu strategii.....	94
10. Podsumowanie.....	95
CZĘŚĆ PROJEKCYJNA.....	99
I. Misja, wizja i cele rozwoju gminy.....	99
1. Wizja i misja rozwoju	99
2. Cele strategiczne	100
3. Cele operacyjne i kierunki działań.....	102
II. Zgodność ze strategicznymi dokumentami.....	110
1. Strategia Rozwoju Kraju 2020	110
2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020	115
3. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko	117
4. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.....	118
5. Strategia Rozwoju Małopolski na lata 2011-2020.....	120
6. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego na lata 2014-2020 ...	123
III. Źródła finansowania	127
1. Fundusze unijne	127
1.1. Krajowe programy operacyjne	128
1.1.1. Program Infrastruktura i Środowisko	128
1.1.2. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój.....	130
1.1.3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.....	130
1.1.4. Program Operacyjny Polska Cyfrowa	131
1.1.5. Program Operacyjny Pomoc Techniczna.....	132
1.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.....	133
1.3. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej	135
1.4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego	135
2. Środki krajowe	136
IV. System wdrażania i monitorowania.....	138
V. Załączniki	140
VI. SPIS TABEL.....	141
VII. SPIS RYSUNKÓW	143
VIII. SPIS WYKRESÓW	143

CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA

I. Analiza stanu obecnego

1. Uwarunkowania ogólne

Gmina Dobczyce usytuowana jest na terenie powiatu myślenickiego. Powiat myślenicki położony jest w południowej części województwa małopolskiego. Sąsiaduje z powiatami krakowskim, wielickim, bocheńskim, limanowskim, nowotarskim, suskim. Większość obszaru powiatu myślenickiego leży w dolinie Raby, otoczonej górami Beskidu Średniego i Wyspowego, a północną jego część stanowią wzniesienia Pogórza Wielickiego oraz Dolina Skawinki.

Rysunek 1. Schematyczna mapa województwa małopolskiego

Źródło: Opracowano na podstawie źródeł internetowych

Powierzchnia powiatu myślenickiego to 67 308 ha, co stanowi 4,4% powierzchni województwa. W skład powiatu myślenickiego wchodzi 9 gmin: Myślenice, Dobczyce, Sułkowice (gminy miejsko-wiejskie) oraz Lubień, Pcim, Raciechowice, Siepraw, Tokarnia i Wiśniowa (gminy wiejskie).

Rysunek 2. Mapa powiatu myślenickiego

Źródło: www.myslenicki.pl – portal Powiatu Myślenickiego

Głównymi szlakami komunikacyjnymi powiatu myślenickiego są droga krajowa nr 7 Żukowo-Chyżne oraz droga krajowa nr 52 Bielsko-Biała – Głogoczków. Ponadto, przez powiat przebiegają drogi wojewódzkie nr 964 Kasina Wielka - Dobczyce - Wieliczka - Niepołomice - Zielona - Biskupice Radłowskie, nr 955 Sułkowice – Jawornik, nr 956 Biertowice - Sułkowice – Zembrzyce, nr 967 Myślenice - Dobczyce – Łapczyca oraz nr 968 Lubień - Mszana Dolna - Kamienica – Zabrzeż. Powiat cechuje się wysoką dostępnością komunikacyjną i niewielką odległością od ważnych ośrodków miejskich regionu. Odległość z Myślenic do Krakowa wynosi około 35 km, do Nowego Sącza – ok. 80 km, do Nowego Targu – ok. 55 km, do Tarnowa – ok. 100 km. Obszar powiatu w całości należy do Krakowskiego Obszaru Metropolitarnego.

Gmina Dobczyce położona jest w północnej części powiatu myślenickiego. Jest jedną z trzech miejsko-wiejskich gmin powiatu. Posiada powierzchnię 6 639 ha, co stanowi 9,68 % powierzchni powiatu. Pod względem wielkości powierzchni gmina Dobczyce jest szóstą gminą w powiecie myślenickim.

Tabela 1. Porównanie powierzchni gmin powiatu myślenickiego

Gmina	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni powiatu
Dobczyce	6 639	9,86%
Lubień	7 510	11,16%

Myślenice	15 352	22,81%
Pcim	8 896	13,22%
Raciechowice	6 115	9,09%
Siepraw	3 185	4,73%
Sułkowice	6 038	8,97%
Tokarnia	6 863	10,20%
Wiśniowa	6 710	9,97%
POWIAT	67 308	100,0%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W skład gminy Dobczyce wchodzi miasto Dobczyce oraz 13 sołectw: Bieńkowice, Brzączowice, Brzezowa, Dziekanowice, Kędzierzynka, Kornatka, Niezdów, Nowa Wieś, Rudnik, Sieraków, Skrzyńska, Stadniki, Stojowice.

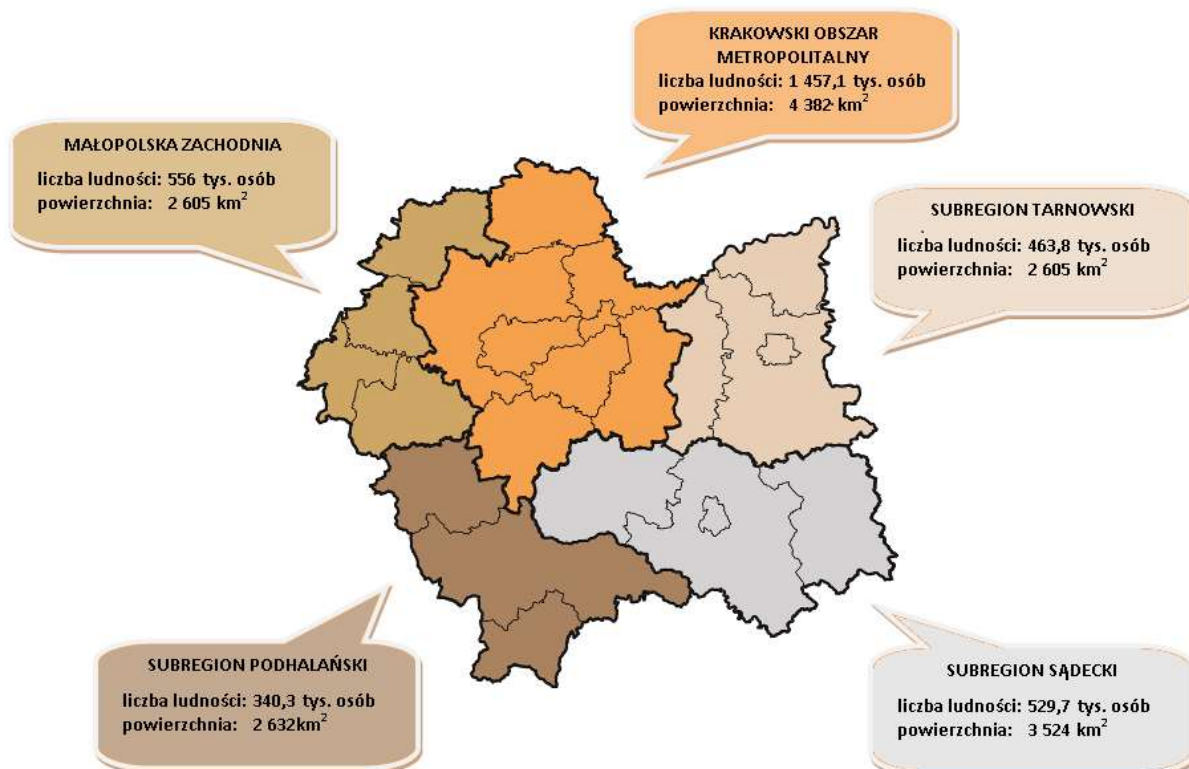
Na obszarze gminy znajduje się Zbiornik Dobczycki – zbiornik zaporowy, utworzony w 1986 roku poprzez spiętrzenie wód Raby. Pełni on funkcję zbiornika retencyjnego oraz rezerwuaru wody pitnej (między innymi dla Krakowa). Bezpośrednio nad Zbiornikiem położone są następujące miejscowości: Brzączowice, Brzezowa, Dobczyce, Kornatka, Stojowice. Ze względu na istniejące ujęcie wody pitnej, dostęp do zbiornika jest zablokowany z przyczyn sanitarnych, jednak trwają prace nad możliwością jego wykorzystania do celów rekreacyjnych, przy zachowaniu głównych funkcji (retencyjnej i poboru wody). 1 czerwca 2014 roku otwarto koronę zapory zbiornika dla ruchu turystycznego.

Polityka rozwoju województwa małopolskiego na lata 2011-2020 opiera się na podziale regionu na mniejsze jednostki – subregiony. Obszar województwa podzielony został na pięć subregionów funkcjonalnych, składających się z grupy powiatów o porównywalnej sytuacji gospodarczej, podobnym poziomie życia mieszkańców i zbliżonym potencjale rozwojowym:

- Krakowski Obszar Metropolitalny (KOM),
- Subregion tarnowski,
- Subregion sądecki,
- Subregion podhalański,
- Małopolska Zachodnia.

Rysunek 3. Podział województwa małopolskiego na subregiony

Źródło: www.subregiony.malopolska.pl

Dla każdego subregionu wytyczona została indywidualna ścieżka rozwoju, aby jak najlepiej wykorzystać specyfikę i unikatowy potencjał każdego z tych obszarów.

Powiat myślenicki wchodzi w skład subregionu Krakowski Obszar Metropolitalny. Obejmuje on miasto Kraków oraz powiaty: bocheński, krakowski, miechowski, myślenicki, proszowicki i wielicki. Dzięki obecności stolicy województwa, specjalnej strefie ekonomicznej i prężnie działającemu ośrodkowi akademickiemu subregion może być postrzegany jako motor rozwoju województwa. KOM pełni funkcje o znaczeniu regionalnym, krajowym i europejskim.

Z punktu widzenia gminy Dobczyce, położonej na peryferiach Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, niedaleka odległość od silnego, ponadregionalnego ośrodka rozwoju, jakim jest Kraków, może stanowić zarówno szansę na rozwój jak i zagrożenie marginalizacją, co wymaga odpowiedniego podejścia strategicznego.

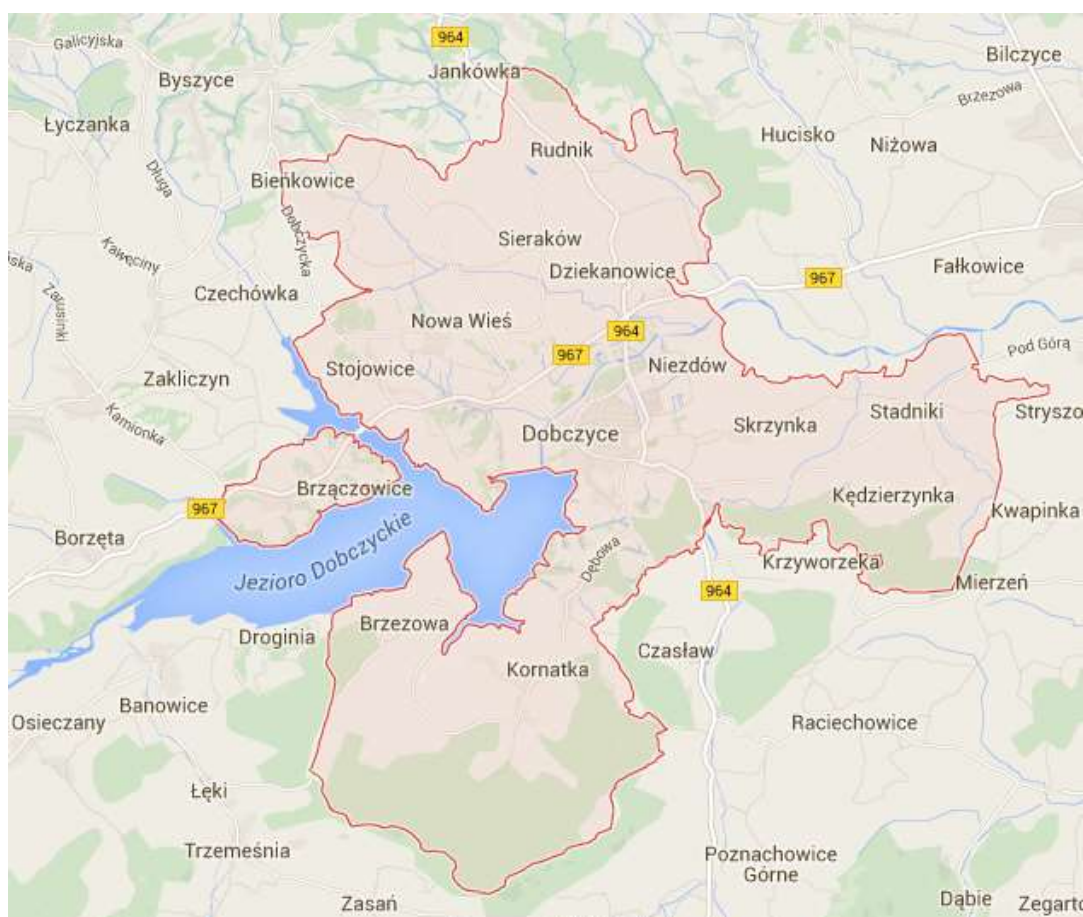

2. Przestrzeń i środowisko

2.1. Cechy przestrzeni gminnej

Gmina Dobczyce jest gminą miejsko-wiejską, sąsiadującą z gminami Myślenice, Raciechowice, Siepraw, Wiśniowa (powiat myślenicki), Gdów oraz Wieliczka (powiat wielicki). Centralnym punktem gminy jest miasto Dobczyce, w południowo-zachodniej części znajduje się Zbiornik Dobczycki.

Rysunek 4. Mapa gminy Dobczyce

Źródło: google.pl/maps

Miasto Dobczyce zajmuje około 20 % powierzchni gminy. Wśród miejscowości wiejskich największa jest Kornatka, posiadająca powierzchnię nieznacznie mniejszą od miasta. Pozostałe miejscowości nie przekraczają dziesięcioprocentowego udziału w powierzchni gminy.

Tabela 2. Porównanie powierzchni poszczególnych miejscowości gminy Dobczyce

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni gminy
Dobczyce	1295	19,5%
Bieńkowice	273	4,1%
Brzączowice	567	8,5%
Brzezowa	598	9,0%
Dziekanowice	233	3,5%
Kędzierzynka	498	7,5%
Kornatka	1230	18,5%
Niezdów	143	2,2%
Nowa Wieś	203	3,1%
Rudnik	224	3,4%
Sieraków	498	7,5%
Skrzynka	309	4,7%
Stadniki	319	4,8%
Stojowice	249	3,8%

Źródło: www.dobczyce.pl – oficjalna strona internetowa Gminy i Miasta Dobczyce

Miasto Dobczyce charakteryzuje się zwartą zabudową w jego centralnej części, gdzie usytuowane są obiekty użyteczności publicznej i osiedla zabudowy wielorodzinnej. Zabudowa centralnej części Dobczyc posiada zarówno cechy miejskie (koncentracja zabudowy, rozwinięta sieć ulic, koncentracja pozamieszkańczych funkcji przestrzeni), jak i wiejskie (duży udział budynków mieszkalnych jednorodzinnych, duży udział użytków rolnych i ogrodów, dominacja podziałów gruntów charakterystycznych dla wsi). Wzgórze Zamkowe położone jest w niedalekiej odległości od centrum miasta, nad Zalewem Dobczyckim. We wschodniej części miasta znajduje się strefa przemysłowa. W peryferyjnych częściach miasta dominuje zabudowa jednorodzinna, skoncentrowana wzdłuż dróg.

W przeciwieństwie do wielu małych miast powstałych w podobnym okresie (XIV wiek), Dobczyce obecnie nie posiadają wyodrębnionego przestrzennie miejskiego rynku. W trakcie wielowiekowego rozwoju ośrodka nie udało się utworzyć centralnego placu miejskiego, otoczonego zwartą zabudową usługowo-handlową i funkcjami publicznymi. Ulicę Rynek tworzy droga gminna, przy której skupione są siedziby instytucji publicznych, sklepy i punkty usługowe, przestrzenie pełniące funkcję publiczną. Cechuje się ona dużym ruchem samochodowym w godzinach porannego i popołudniowego szczytu, co zmniejsza funkcjonalność miejskiego centrum i utrudnia jego pełniejsze wykorzystanie na rzecz mieszkańców.

Układ przestrzenny miasta kształtował się w sposób chaotyczny, bez jednolitego założenia urbanistycznego w momencie zaburzenia pierwotnego, staromiejskiego układu. Podstawowy wpływ na obecny kształt miejskiej przestrzeni i poszczególnych jej części miały podziały

gruntów charakterystyczne dla wsi (układ łańcuchówki lub ulicówki), duży udział użytków rolnych w powierzchni miasta (ponad 55 % w 2014 roku, według danych BDL GUS), powstanie Zbiornika Dobczyckiego, warunki naturalne (przebieg rzeki Raba, ukształtowanie terenu), przestrzenne i funkcjonalne wyodrębnienie osiedli budynków wielorodzinnych oraz jednorodzinnych, powstanie strefy przemysłowej. Z tego powodu sieć miejskich ulic nie jest dostosowana do istniejących potrzeb i ruchu samochodowego, nie zapewnia odpowiedniej komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami miasta.

Miejscowości położone w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Dobczyce łączą się z nim funkcjonalnie i przestrzennie.

Miejscowości wiejskie gminy Dobczyce posiadają typową, wiejską zabudowę. Są to wsie położone wzdłuż jednego lub kilku ciągów komunikacyjnych, o nieregularnym kształcie, z nierównomiernym układem pól i dużym rozbiem własności na liczne działki. Brakuje w nich funkcjonalnych centrów i wyodrębnionych lub odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych - rolę tę pełnią przestrzenie usytuowane wzdłuż dróg przebiegających przez miejscowości oraz najbliższe, na ogół bardzo ograniczone, otoczenie obiektów użyteczności publicznej (szkół, kościołów, strażnic). Powoduje to trudności z funkcjonalnym wykorzystaniem dostępnej przestrzeni, organizacją miejsc koncentracji życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego, komunikacją pomiędzy poszczególnymi częściami miejscowości.

Na terenie gminy Dobczyce znajduje się wiele budynków reprezentujących typ zabudowy tradycyjnej, jednak niekorzystne przekształcenia zabudowy mieszkaniowej sprawiają, iż charakterystyczne dla miejscowej przestrzeni cechy architektoniczne zanikają. Nowa zabudowa cechuje się przemierzaniem różnych jej typów i brakiem wzorców budownictwa mieszkaniowego o formie architektonicznej nawiązującej do cech zabudowy tradycyjnej. Skutkuje to zanikaniem unikalnych dla obszaru gminy cech przestrzeni oraz zaburzeniami harmonii i ładu przestrzennego.

Ze względu na bliskość Krakowa obszar gminy traci typowo wiejskie funkcje na rzecz podmiejskich. Następuje rozwój funkcji mieszkaniowej obszaru, zwiększa się powierzchnia terenów zabudowanych, zanikają przestrzenne granice pomiędzy miejscowościami.

Gmina Dobczyce cechuje się wysoką gęstością zaludnienia, wyższą od średniej dla powiatu myślenickiego oraz województwa małopolskiego. Pod względem gęstości zaludnienia gmina Dobczyce zajmuje czwarte miejsce w powiecie, ustępując gminie Myślenice, gminie Sułkowice i gminie Siepraw.

Tabela 3. Porównanie gęstości zaludnienia gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku

Gmina	Gęstość zaludnienia os./km ²
Myślenice	282

Siepraw	269
Sułkowice	243
Dobczyce	228
Lubień	132
Tokarnia	125
Pcim	123
Wiśniowa	108
Raciechowice	102
POWIAT MYŚLENICKI	185
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	222

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Największą gęstość zaludnienia w powiecie myślenickim posiadają gminy położone najbliżej Krakowa i najlepiej z nim skomunikowane – Myślenice, Siepraw, Sułkowice i Dobczyce. Potwierdza to fakt, iż stają się one strefą podmiejską dla miasta Kraków, w której postępuje przede wszystkim rozwój mieszkalnictwa.

Miasta Dobczyce i Sułkowice posiadają niższą gęstość zaludnienia, niż miasto powiatowe – Myślenice.

Tabela 4. Porównanie gęstości zaludnienia miast powiatu myślenickiego w 2014 roku

Miasto	Gęstość zaludnienia (os./km ²)
Dobczyce	497
Myślenice	607
Sułkowice	397

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Dobczycach postępuje intensywny rozwój zabudowy jednorodzinnej, przez co tereny zabudowane zajmują coraz większą powierzchnię. Peryferyjne części miasta pełnią niemal wyłącznie funkcję mieszkalną, pogarsza się ich skomunikowanie z centrum miasta, nowe domy jednorodzinne powstają w coraz większych odległościach od centrum. Przyczynia się to do wzrostu natężenia ruchu drogowego i zwiększenia zapotrzebowania na miejsca parkingowe w centralnej części miasta, gdyż mieszkańcy muszą w większym stopniu korzystać z samochodów. Ponadto, rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w coraz dalszej odległości od centrum utrudnia wyposażenie terenów zabudowanych w niezbędną infrastrukturę. Zmniejsza się spójność przestrzenna miasta, coraz trudniej kontrolować układ przestrzenny terenów zabudowanych.

Na funkcjonalność gminnej przestrzeni bardzo duży wpływ ma ukształtowanie terenu. Gmina Dobczyce położona jest w dolinie rzeki Raba, pomiędzy Pogórzem Wiśnickim a Pogórzem

Wielickim. Otaczające dolinę wzgórza determinują przestrzenny rozwój miejscowości, które są na nich położone. Zabudowa położona na stokach wzgórz jest często trudniej dostępna, niż budynki położone w dolinie oraz narażona jest na ryzyko wystąpienia osuwisk. Ukształtowanie terenu wpływa na przebieg dróg, dostępność terenów pod zabudowę oraz na sposób zagospodarowania gminnej przestrzeni.

Gmina dysponuje nieruchomościami, które nie są zagospodarowane lub wykorzystywane są w sposób niedostateczny w stosunku do ich położenia i możliwości lokalowych (budynek po zlikwidowanej szkole rolniczej w Dobczycach, budynek po zlikwidowanej szkole w Brzezowej, budynek dawnego przedszkola w Brzączowicach). Przyszły sposób wykorzystania obiektów tego typu będzie miał wpływ na funkcjonalność gminnej przestrzeni.

2.2. Obiekty zabytkowe

Najbardziej znanym zabytkiem gminy Dobczyce są ruiny zamku królewskiego, usytuowane w obrębie Starego Miasta. Stare Miasto w Dobczycach to teren położony na wzgórzu, z którego rozpościerają się widoki na całą okolicę. Teren ten był niegdyś otoczony murami obronnymi, dziś zachowanymi jedynie we fragmentach, głównie od strony wschodniej. Zlokalizowane są tutaj ważne dla miasta i jego historii obiekty. Są to przede wszystkim ruiny zamku oraz murowany kościół św. Jana Chrzciciela z początku XIX w. wraz z dzwonnica i placem przykościelnym. Ponadto, na terenie Starego Miasta znajduje się jeszcze niewielki skansen budownictwa ludowego oraz prywatne domy i zabudowania gospodarcze. Znajdują się tutaj także pomniki przyrody ożywionej, w tym cenne egzemplarze drzew (m.in. grupa lip wokół kościoła).

Do rejestru Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków wpisane są następujące obiekty i zespoły zabytkowe znajdujące się na terenie gminy Dobczyce:

- Brzączowice - pozostałość dworskiego założenia parkowego,
- Dziekanowice - kościół p.w. św. Marii Magdaleny, otoczenie, starodrzew,
- Dobczyce - zespół urbanistyczno-krajobrazowy miasta, ślady szachownicowego planu miasta, plac zw. Majdaniec, fragment murów obronnych, ruiny zamku, kościół p.w. św. Jana Chrzciciela, pozostałość zabudowy regionalnej,
- Dobczyce - kościół p.w. św. Jana Chrzciciela, otoczenie, starodrzew,
- Dobczyce - ruiny zamku, otoczenie z drzewostanem,
- Sieraków - zespół dworski: dwór, park,
- Stojowice, gm. Dobczyce - figura - nagrobek braci Stojanowskich.

2.3. Użytkowanie terenu

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, największą część powierzchni gminy Dobczyce zajmują użytki rolne (55,6 % powierzchni ogółem w 2014 roku), wśród których przeważają grunty orne (65,4 % powierzchni użytków rolnych w 2014 roku).

Tabela 5. Formy użytkowania terenu w gminie Dobczyce w 2014 roku

Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania		
powierzchnia ogółem	ha	6 639
użytki rolne razem	ha	3 691
użytki rolne - grunty orne	ha	2 414
użytki rolne - sady	ha	146
użytki rolne - łąki trwałe	ha	341
użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	507
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	276
użytki rolne - grunty pod rowami	ha	7
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	1 728
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	1 525
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	203
grunty pod wodami razem	ha	726
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	723
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	ha	3
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	401
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	67
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	23
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	87
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	2
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	13
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	209
nieużytki	ha	24
tereny różne	ha	69

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Gmina Dobczyce cechuje się stosunkowo małym zalesieniem. Lesistość gminy nie przekracza 25% i jest niższa od średniej dla powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego. Spośród gmin powiatu myślenickiego jedynie gmina Siepraw charakteryzuje się mniejszym poziomem lesistości.

Tabela 6. Porównanie powierzchni gruntów leśnych i lesistości poszczególnych gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku

Gmina	Powierzchnia gruntów leśnych ogółem (ha)	Lesistość (%)
Dobczyce	1 506,23	22,6
Lubień	3 302,99	43,9
Myślenice	4 803,61	31,1
Pcim	4 373,47	49,1
Raciechowice	1 571,85	25,7
Siepraw	440,63	13,8
Sułkowice	2 186,44	35,9
Tokarnia	3 220,82	46,7
Wiśniowa	2 494,31	36,9
POWIAT MYŚLENICKI	23 900,35	35,4
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	440 510,99	28,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.4. Zasoby naturalne i stan środowiska

Gmina Dobczyce położona jest na wysokości 255-300 m n.p.m., w dolinie Raby, na pograniczu dwóch odrębnych krain geograficznych: Beskidów i Pogorza Wielickiego. Obie krainy cechują się wyżynnym i górskim charakterem, co sprawia, iż obszar gminy posiada wysokie walory krajobrazowe.

Gmina Dobczyce zlokalizowana jest w karpackiej dzielnicy klimatycznej, w zasięgu piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego. Klimat występujący na terenie gminy określić można jako łagodny. Średnia roczna temperatura wynosi około 8 stopni Celsjusza. Roczna suma opadów wynosi średnio ok. 700 mm, największa ilość opadów przypada w czerwcu i lipcu, natomiast najmniejsza w październiku i styczniu. Pokrywa śnieżna zalega przeważnie od stycznia do lutego, a jej grubość nie przekracza 30 cm. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, co jest ściśle związane z przebiegiem doliny Raby. Urozmaicona rzeźba terenu przyczynia się do zróżnicowania lokalnych warunków klimatycznych. Warunki bardzo korzystne i korzystne występują na terenach podgórskich, które wznoszą się co najmniej 40 m nad dnem dolin. Warunki niekorzystne występują na terenach, które położone są w zasięgu mezoklimatu den dolinnych, występują tam duże wahania temperatur oraz znaczna wilgotność powietrza.

Gleby występujące na terenie gminy Dobczyce to przede wszystkim gleby płowe i brunatne, wytworzone z lessów oraz lessowatych utworów pyłowych. W południowej części

gminy występują gleby bielcowe i brunatne, wytworzone ze zwietrzliny utworów fliszowych. W dolinach występują mady.

Na obszarze gminy Dobczyce nie ma powierzchniowych form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody. Na terenie gminy ustanowiono pomniki przyrody, między innymi na Wzgórzu Zamkowym w Dobczycach.

Stan środowiska na przedmiotowym obszarze należy uznać za dobry. Do największych zagrożeń dla środowiska naturalnego należą zanieczyszczenia bytowe i zanieczyszczenia zewnętrzne. Wzdłuż dróg o nasilonym ruchu, w szczególności przy drogach wojewódzkich, występuje miejscowe zwiększenie zanieczyszczeń powietrza i gleb. Do poważnych problemów stanowiących istotne zagrożenie dla środowiska naturalnego należy niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i wykorzystywanie zbiorników bezodpływowych do gromadzenia ścieków. Na terenie gminy nie ma dużych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, które mogłyby wpłynąć na zmiany jakości powietrza na znacznym obszarze. Jedynymi większymi źródłami emisji są kotłownie zakładów przemysłowych zgrupowane we wschodniej części Dobczyc, w Strefie Przemysłowej. Z tego względu, głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest tzw. niska emisja. Źródła niskiej emisji są to źródła nieprzekraczające kilkunastu metrów wysokości – kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe. Źródła niskiej emisji mają negatywny wpływ na jakość powietrza, ponieważ w procesie ogrzewania budynków i wody użytkowej spalane są nieodnawialne surowce energetyczne, co powoduje emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery (szczególnie zły wpływ na jakość powietrza ma spalanie węgla kamiennego). Niekorzystny wpływ dostarczania ciepła i ciepłej wody użytkowej do mieszkań i obiektów użyteczności publicznej potęguje niska wydajność energetyczna budynków i systemów ich ogrzewania (nieocieplone ściany zewnętrzne i stropy, przestarzałe piece, itp.), która powoduje konieczność spalania większej ilości surowców do uzyskania pożądanego efektu, niż w budynkach nowych, o wysokiej klasie energetycznej. Dodatkowo, w kotłowniach i paleniskach indywidualnych spala się często także przedmioty z tworzyw nieprzeznaczonych do palenia (takich jak plastik, guma, tekstylia), przez co do atmosfery emitowane są szkodliwe związki chemiczne. Niska emisja szczególnie negatywnie wpływa na jakość powietrza w gęsto zabudowanych osiedlach i miejscowościach, gdzie zaburzona jest wentylacja i naturalny ruch powietrza.

2.5.Zbiornik Dobczycki

Zbiornik Dobczycki to zbiornik zaporowy, utworzony na rzece Raba. Pełni on funkcję zbiornika retencyjnego oraz rezerwuaru wody pitnej. Dzięki budowie Zbiornika rozwiązano problem powodzi powodowanych przez wylewy Raby. Zbiornik uporządkował gospodarkę

wodną na Rabie, umożliwił regulację przepływów wody, zapewnił ochronę dla wielu obszarów, które pomimo położenia poza terenami uznanymi za zalewowe, często narażone były na podtopienia i powodzie. Dzięki nagromadzeniu wody dobrej jakości, Zbiornik stał się głównym źródłem wody pitnej dla wielu miejscowości, w tym dla położonego w odległości około 20 km Krakowa. Ponadto, budowa Zbiornika umożliwiła także utworzenie przy nim elektrowni wodnej. Funkcjonuje ona poniżej Zbiornika, posiada moc 2,5 MW. Według danych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, produkcja średnia roczna elektrowni wynosi 9,6 GWh. W chwili obecnej, ze względu na istniejące ujęcie wody pitnej, dostęp do zbiornika jest zablokowany z przyczyn sanitarnych.

Ograniczenia w dostępie do zbiornika oraz jego zagospodarowaniu wykraczającym poza pierwotne funkcje, stanowi poważny problem dla gmin, na terenie których jest on zlokalizowany. Nie mogą one w pełni wykorzystać potencjału i możliwości, jakie daje usytuowanie tego akwenu w ich granicach administracyjnych. Funkcjonalność i znaczenie Zbiornika posiadają charakter ponadlokalny, z tego względu gminy nad nim położone borykają się z wieloma trudnościami związanymi z wykorzystaniem Zbiornika do własnych celów i na rzecz mieszkańców oraz innych odbiorców (np. przedsiębiorców, turystów). Zbiornik administrowany jest przedmiotem zewnętrznym – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Wszelkie działania z nim związane podporządkowane są jednej z jego głównych funkcji – dostaw wody pitnej. Ze względu na konieczność utrzymania wysokiej jakości wody w Zbiorniku, bardzo ograniczono lub zablokowano inne funkcje, jakie mogą być pełnione przez zbiornik wodny, w szczególności rekreacyjną i turystyczną. Powoduje to znaczne zredukowanie korzyści i możliwości, jakie posiadają gminy położone nad Zbiornikiem, w szczególności w zakresie wykorzystania jego potencjału do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarki.

Brak możliwości wykorzystania Zbiornika na rzecz turystyki i rekreacji należy do głównych problemów gminy Dobczyce w zakresie rozwoju tej branży gospodarki. Jest to szczególnie odczuwalne ze względu na fakt, iż gminy położone nad Zbiornikiem cechują się wysokimi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi, a rozwój różnych form turystyki, w tym ekoturystyki, należą do głównych kierunków ich rozwoju, określonych w strategiach oraz wieloletnich planach. Ponadto, ograniczenie funkcji rekreacyjnych, takich jak wędkowanie, sporty wodne, kąpiel, wpływa negatywnie na możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców.

Warto zauważyć, iż poza bezpośrednim zagospodarowaniem Zbiornika do celów rekreacyjnych i turystycznych, niezwykle ważne jest wykorzystanie w tym zakresie potencjału jego otoczenia oraz oddziaływania Zbiornika na cały obszar gmin, w których granicach administracyjnych jest on usytuowany. Zbiornik Dobczycki, poza podstawową rolą, pełni także

funkcję krajobrazotwórczą, co w połączeniu ze znajdującymi się w pobliżu obiektami zabytkowymi (w tym położonym bezpośrednio nad Zbiornikiem zamkiem królewskim w Dobzycach) oraz pasmami górskimi Beskidów, tworzy niezwykle atrakcyjne miejsca o unikalnych, wysokich walorach krajobrazowo-poznawczych. Oddziaływanie Zbiornika w tym zakresie jest szersze, niż wpływ na jego bezpośrednie otoczenie i obejmuje co najmniej całkowity obszar wszystkich gmin, na terenie których jest on zlokalizowany. Oznacza to, iż do działań związanych z wykorzystaniem jego potencjału turystyczno-rekreacyjnego należą nie tylko inicjatywy umożliwiające bezpośrednie korzystanie ze Zbiornika, lecz także wszystkie przedsięwzięcia realizowane na rzecz rozwoju turystyki i rekreacji na obszarze jego oddziaływania.

2.6. Zidentyfikowane problemy sfery przestrzennej

Do głównych problemów sfery przestrzennej gminy Dobczyce należą:

- brak funkcjonalnych centrów i wyodrębnionych lub odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych w miejscowościach wiejskich gminy;
- centrum miasta Dobczyce skupione wokół drogi gminnej o dużym natężeniu ruchu drogowego;
- niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznej i jej obniżona funkcjonalność;
- posiadanie przez Gminę niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych nieruchomości;
- zanikanie tradycyjnych cech zabudowy i przestrzeni oraz zaburzenia ładu przestrzennego;
- intensywny rozwój rozproszonego mieszkalnictwa, spadek znaczenia innych funkcji na terenie gminy;
- intensywny rozwój budownictwa jednorodzinnego w peryferyjnych częściach miasta Dobczyce;
- zakłócenie komunikacji poszczególnych części miasta, trudności z dostępem wielu działek do dróg publicznych, wynikające z podziałów gruntów w obrębie Dobzyc charakterystycznych dla wsi;
- zmniejszona spójność przestrzenna miasta Dobczyce;
- niedostateczna liczba miejsc parkingowych w centrum Dobzyc, w stosunku do istniejącego (rosnącego) zapotrzebowania;
- ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobzycyckiego na rzecz turystyki i rekreacji;
- zagrożenia dla środowiska naturalnego wynikające z dużego natężenia ruchu na przebiegających przez gminę drogach, niedostatków systemu gospodarki ściekami oraz emisją zanieczyszczeń do atmosfery przez źródła niskiej emisji.

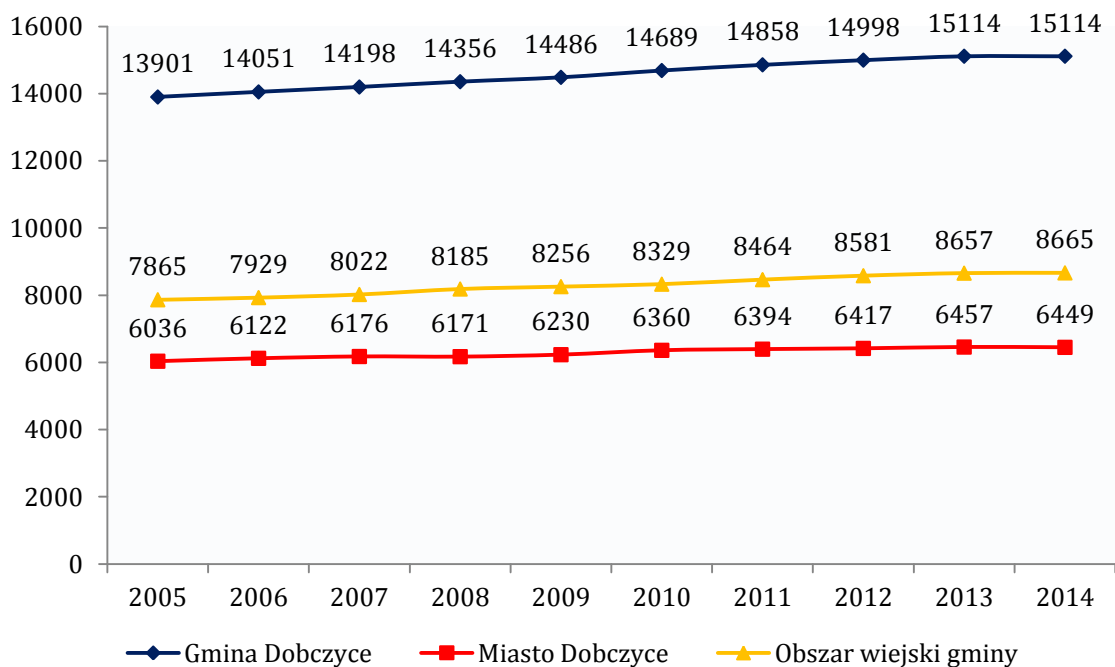

3. Sfera społeczna

3.1. Struktura demograficzna

Liczba mieszkańców gminy Dobczyce w 2014 roku wynosiła 15 114 osób, z czego 6 449 osób (42,7%) to mieszkańcy miasta Dobczyce (według danych Banku Danych Lokalnych GUS, stan na 31.12.2014). W badanym dziesięcioletnim okresie, obejmującym lata 2005-2014, liczba mieszkańców gminy stale rosła. Ogółem, w analizowanym okresie liczba mieszkańców gminy wzrosła o 1 213 osób (8,7%).

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Dobczyce w latach 2005-2014 (stan na 31.12.2014)

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Większą dynamikę wzrostu liczby mieszkańców odnotowano na obszarze wiejskim – w latach 2005-2014 liczba osób mieszkających w miejscowościach wiejskich gminy Dobczyce wzrosła o 10,2%. W tym samym okresie liczba mieszkańców miasta zwiększyła się o 6,8%.

Mieszkańcy gminy Dobczyce stanowią 12,1 % ludności powiatu myślenickiego. Pod względem liczby ludności gmina Dobczyce jest drugą co do wielkości gminą powiatu.

Tabela 7. Liczba ludności poszczególnych gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku

Gmina	Liczba mieszkańców	w %
Dobczyce	15 114	12,1%
Lubień	9 938	8,0%
Myślenice	43 248	34,7%
Pcim	10 969	8,8%
Raciechowice	6 208	5,0%
Siepraw	8 566	6,9%
Sułkowice	14 650	11,8%
Tokarnia	8 559	6,9%
Wiśniowa	7 230	5,8%
POWIAT MYŚLENICKI	124 482	100,0%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W badanym okresie korzystnie kształtowały się wartości przyrostu naturalnego na terenie gminy Dobczyce. Przyrost naturalny był stale dodatni, w 2014 roku był wyższy od średniej dla województwa (1,4) oraz dla powiatu (3,3).

Tabela 8. Przyrost naturalny w gminie Dobczyce w latach 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Dobczyce	2,8	4,9	2,3	4,9	5,2	5,8	5,8	6,1	5,9	3,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Saldo migracji w latach 2005-2013 było stale dodatnie. W roku 2014 po raz pierwszy w badanym okresie przyjęło wartość ujemną, jednak nie była ona duża. Ze względu na to, iż liczba zameldowań w większości analizowanych lat przeważała nad liczbą wymeldowań, migracje miały pozytywny wpływ na kształtowanie się liczby ludności gminy Dobczyce.

Tabela 9. Saldo migracji w gminie Dobczyce w latach 2005-2014

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Dobczyce	51	31	109	30	31	34	79	65	61	-5

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

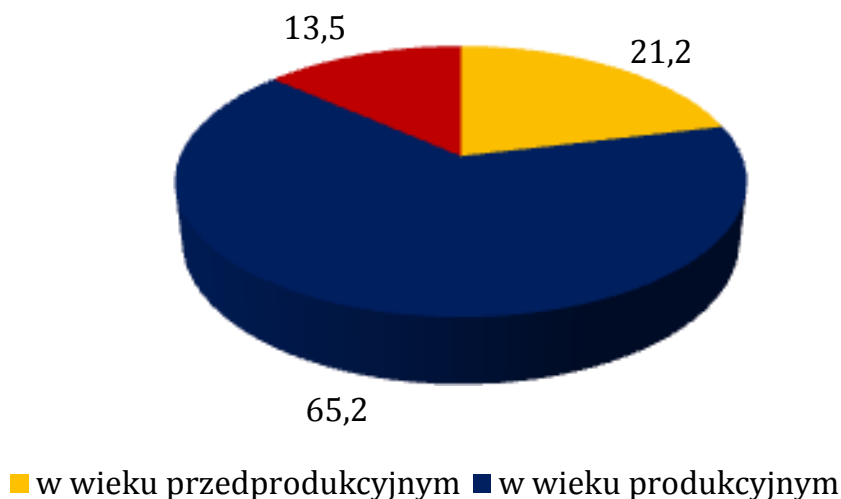
Na podstawie analizy kształtowania się liczby ludności w latach 2005-2014 oraz czynników mających na nią wpływ, można stwierdzić, iż liczba ludności gminy Dobczyce może w kolejnych latach w dalszym ciągu wykazywać tendencję wzrostową.

Na korzystne kształtowanie się wskaźnika migracji ma wpływ przede wszystkim położenie gminy. Powiat myślenicki wchodzi w skład Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i jest dobrze skomunikowany ze stolicą województwa. Szczególnie korzystne trendy demograficzne zaczęły charakteryzować obszar powiatu wraz z pojawieniem się zjawiska przenoszenia się ludności z dużych miast do ich stref podmiejskich. Wielu mieszkańców Krakowa zdecydowało się na zamieszkanie na terenie powiatu, przy czym Kraków pozostał dla nich miejscem pracy, nauki, prowadzenia działalności.

Korzystnie przedstawia się podział mieszkańców gminy Dobczyce ze względu na ekonomiczne grupy wieku. Największy udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem mają osoby w wieku produkcyjnym (65,2 %). Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (21,2 %).

Wykres 2. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w gminie Dobczyce w 2014 roku

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w gminie Dobczyce jest mniejszy, niż wynosi średnia dla powiatu i województwa, co oznacza, iż zjawisko starzenia się lokalnej społeczności postępuje wolniej na terenie gminy, niż na terenie powiatu i regionu. Jednocześnie, gmina Dobczyce cechuje się najwyższym udziałem osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem.

Tabela 10. Porównanie udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ludności ogółem na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego w 2014 roku

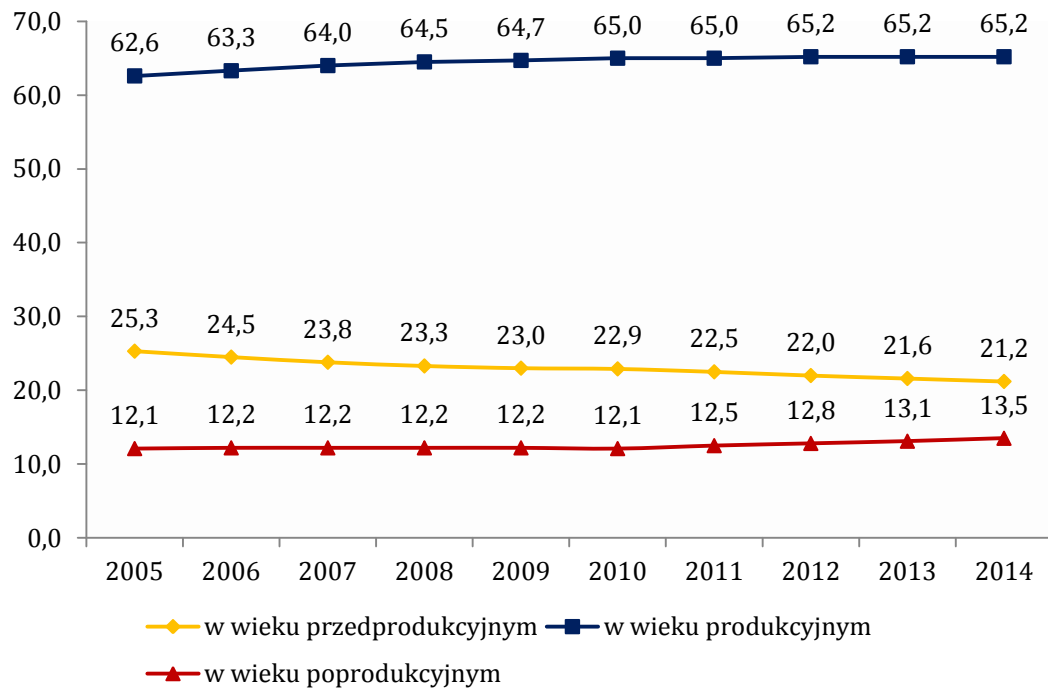
	W wieku przedprodukcyjnym	W wieku produkcyjnym	W wieku poprodukcyjnym
Dobczyce	21,2 %	65,2 %	13,5 %
Powiat myślenicki	21,8 %	63,5 %	14,7 %
Województwo małopolskie	19,0 %	62,8 %	18,2 %

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Przewaga liczby osób w wieku przedprodukcyjnym nad liczbą osób w wieku poprodukcyjnym jest pozytywną cechą struktury demograficznej gminy, minimalizuje ryzyko wystąpienia zjawiska starzenia się społeczności gminnej i powiązanych z nim trudności (ubytek pracowników na rynku pracy, zwiększone obciążenia socjalne, itp.).

Analizując liczebność kobiet i mężczyzn w poszczególnych grupach wiekowych, można zauważyć, że kobiety zdecydowanie przeważają w grupie osób w wieku poprodukcyjnym, w grupie osób w wieku produkcyjnym liczniejsi są mężczyźni, natomiast w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym liczba osób obu płci jest porównywalna. Przewaga mężczyzn w liczbie osób w wieku produkcyjnym jest typowa dla obszarów wiejskich i mniejszych miast. Kobiety częściej kontynuują edukację na poziomie wyższym i częściej decydują się na życie w dużych ośrodkach miejskich. Największa różnica została odnotowana pomiędzy liczbą kobiet a mężczyzn w wieku poprodukcyjnym. Jest to wynikiem ogólnoeuropejskiego trendu – w krajach europejskich, a także w pozostałych wysoko rozwiniętych krajach na całym świecie, średnia długość życia kobiet jest dłuższa od średniej długości życia mężczyzn.

Pomimo korzystnego kształtowania się podziału ludności ze względu na ekonomiczne grupy wieku, negatywnym zjawiskiem sfery demograficznej gminy jest obserwowany od kilku lat systematyczny spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i wzrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Udział obu grup w liczebności ogółem systematycznie się zmienia na korzyść osób w wieku poprodukcyjnym i za kilka lat przewaga liczebna osób w wieku przedprodukcyjnym nad osobami w wieku poprodukcyjnym może zostać zniwelowana.

Wykres 3. Udział poszczególnych grup ludności gminy Dobczyce według ekonomicznych grup wieku w liczbie mieszkańców ogółem w latach 2005-2014 (w %)

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

W najbliższych latach przewidywane jest utrzymanie się tego trendu i dalszy wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy systematycznym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Trend ten został zdiagnozowany na całym obszarze powiatu myślenickiego. W 2005 roku osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 25,7 % liczby ludności powiatu myślenickiego ogółem, podczas gdy w 2014 roku wskaźnik ten spadł do 21,8 %. W analogicznym okresie wzrósł udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem – z 13,7 % w 2005 roku do 14,2 % w 2014 roku. Zgodnie z prognozą Banku Danych Lokalnych GUS, w roku 2025 oraz 2030 udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu myślenickiego kształtował się będzie następująco:

- udział liczby osób w wieku przedprodukcyjnym: 21,7% w 2025, 20,4% w 2030,
- udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym: 19,7% w 2025, 21,5% w 2030.

Zjawisko wzrostu udziału osób w podeszłym wieku w ogólnej liczbie mieszkańców, zwane także zjawiskiem starzenia się społeczeństw, jest jednym z najbardziej charakterystycznych trendów demograficznych większości krajów Europy i Ameryki Północnej. Cechuje ono zarówno kraje o najbardziej rozwiniętych gospodarkach, jak również grupę państw o niższym poziomie rozwoju, w których tryb życia społeczeństw, cechy struktury demograficznej i różnorodne

zjawiska socjologiczne mają podobny przebieg. Do głównych przyczyn i czynników wpływających na wielkość zjawiska należą:

- wydłużenie przeciętnej długości życia ludzkiego,
- rozwój medycyny,
- spadek dzietności.

Coraz większy udział osób starszych w społeczeństwie powoduje wzrost kosztów ubezpieczeń społecznych oraz wzrost zapotrzebowania na świadczenia zdrowotne i socjalne.

W Polsce także odnotowano występowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa. W 2005 roku udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ludności kraju ogółem wynosił 20,6%, w 2014 roku zmniejszył się do 18,0%. W tych samych latach udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 15,4% w 2005 roku do 19,0% w 2014 roku. W województwie małopolskim w analogicznym okresie udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym spadł z 21,6% do 18,1%, podczas gdy stosunek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem wzrósł z 16,5% do 19,5%. (źródło danych: Bank Danych Lokalnych GUS).

Sporządzone prognozy wskazują na to, iż zjawisko starzenia się lokalnej społeczności na terenie gminy Dobczyce będzie się nasilać, co niesie za sobą określone konsekwencje: m.in. wzrost liczby seniorów, zwiększone zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne, większy popyt na usługi skierowane do osób starszych.

3.2. Mieszkalnictwo

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku na terenie gminy Dobczyce znajdowało się 4 206 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 410 396 m², składające się z 19 018 izb. W zdecydowanej większości należały one do osób fizycznych. Ogółem, na terenie gminy znajdowało się 3 572 budynków mieszkalnych.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Dobczyce w 2014 roku

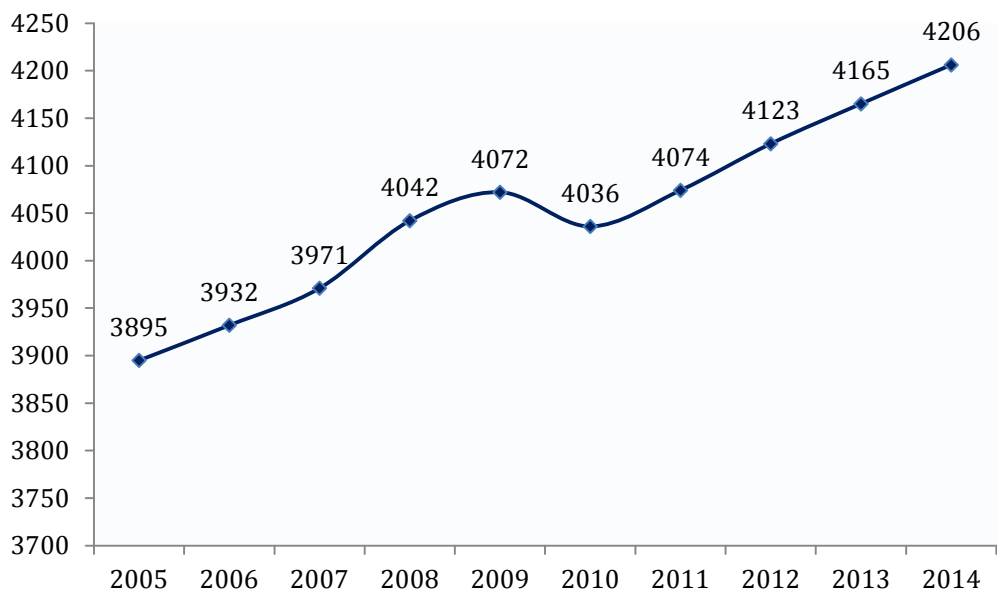
Zasoby mieszkaniowe		
ogółem		
mieszkania	mieszk.	4 206
izby	izba	19 018
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	410 396

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2005-2014 liczba mieszkań na terenie gminy rosła (poza rokiem 2010). W porównaniu do roku 2005 liczba mieszkań zwiększyła się o 311 sztuk (8 %).

Wykres 4. Liczba mieszkań na terenie gminy Dobczyce w latach 2005-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne, najwięcej lokali mieszkalnych wyposażonych jest w wodociąg (94,9 % ogółu mieszkań). Łazienka znajduje się w 90,2 % mieszkań, natomiast centralne ogrzewanie w 76,2 %. Najmniej mieszkań posiada wyposażenie w gaz sieciowy (72,2%). Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w gminie Dobczyce należy uznać za bardzo dobre.

Tabela 12. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w gminie Dobczyce w 2014 roku

Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne			
ogółem			w %
wodociąg	mieszk.	3991	94,9 %
ustęp spłukiwany	mieszk.	3917	93,1 %
łazienka	mieszk.	3792	90,2 %
centralne ogrzewanie	mieszk.	3206	76,2 %
gaz sieciowy	mieszk.	3035	72,2 %

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem wskaźników dla zasobów mieszkaniowych, gmina Dobczyce cechuje się mniejszą liczbą mieszkań na 1000 mieszkańców niż województwo małopolskie. Większa w porównaniu do wskaźników powiatowych i wojewódzkich jest przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę.

Tabela 13. Wskaźniki dla zasobów mieszkaniowych na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego oraz województwa małopolskiego w 2014 roku

	Jedn.	Gmina Dobczyce	Powiat myślenicki	Województwo małopolskie
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	97,6	94,4	77,6
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	27,2	25,4	26,1
mieszkania na 1000 mieszkańców	mieszk.	278,3	268,9	336,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Mieszkaniowy zasób Gminy Dobczyce tworzą lokale mieszkalne, położone w budynkach stanowiących w całości własność Gminy oraz lokale mieszkalne położone w budynkach stanowiących współwłasność Gminy. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, w roku 2015 zasób mieszkaniowy Gminy obejmował 14 budynków mieszkalnych z 42 lokalami mieszkalnymi, z tego 10 budynków z 28 mieszkaniami położonych jest na terenie miasta. Gmina Dobczyce jest najemcą jednego lokalu socjalnego należącego do spółdzielni mieszkaniowej.

Gmina posiada również lokale we wspólnocie mieszkaniowej, obejmującej 3 budynki wielorodzinne. W skład wspólnoty wchodzi 25 lokali, z czego do Gminy należy 12 lokali (udział gminy we wspólnocie wynosi 48%). Budynki wspólnoty zostały wybudowane w latach sześćdziesiątych. Wspólnotą zarządza pięcioosobowy Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej.

Pięć mieszkań gminnych położonych na terenie miasta nie posiada przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych. Cztery lokale wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego Gminy znajdującego się w mieście Dobczyce wymagają przeprowadzenia remontu. W miejscowościach wiejskich wszystkie gminne lokale wyposażone są w przyłącza wodociągowe i energetyczne.

Liczba podań o mieszkanie w latach 2011-2015 kształtowała się następująco:

Wykres 5. Liczba podań o mieszkanie w gminie Dobczyce w latach 2011-2015

Rok	Komunalne	Socjalne	Razem	Przydzielone
2011	9		9	1
2012	4	4	8	2
2013	8		8	
2014	11	1	12	3
2015	10	3	13	

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Do głównych problemów sfery mieszkaniowej na terenie gminy Dobczyce należy niska podaż mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym. Mniejsza jest liczba mieszkań na 1000 osób od średniej dla województwa. Podaż mieszkań komunalnych i socjalnych jest niewystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb. Gmina cechuje się także niedostatecznym poziomem inwestycji w rozwój budownictwa wielorodzinnego.

3.3.Szkolnictwo

Na terenie Gminy Dobczyce funkcjonuje 11 placówek oświatowych:

- 2 Przedszkola Samorządowe: Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Dobczycach, Przedszkole Samorządowe Nr 3 w Dobczycach;
- 6 Szkół Podstawowych: w Brączowicach, Dobczycach, Dziekanowicach, Kornatce, Nowej Wsi i Stadnikach;
- Gimnazjum w Dobczycach;
- Szkoła Ponadgimnazjalna: Zespół Szkół przy ul. Szkolnej,
- Szkoła Muzyczna I Stopnia w Dobczycach.

Ponadto na terenie gminy ma swoją siedzibę jedyna posiadająca swoją siedzibę na terenie powiatu myślenickiego szkoła wyższa - Wyższe Seminarium Misyjne Księży Sercanów w Stadnikach.

Sprawami oświaty w Urzędzie Gminy i Miasta Dobczyce zajmuje się Zakład Obsługi Budżetowej Jednostek Organizacyjnych w Dobczycach utworzony na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Dobczycach Nr XII/78/03 z dnia 11 czerwca 2003 r.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Krakowie, w roku szkolnym 2013/2014 do gminnych szkół podstawowych położonych na terenie gminy Dobczyce uczęszczało 939 uczniów, natomiast do gminnego gimnazjum – 531 uczniów. Gmina Dobczyce była trzecią gminą powiatu pod względem liczby uczniów szkół podstawowych oraz drugą pod względem liczby uczniów gimnazjów.

Tabela 14. Liczba szkół podstawowych i gimnazjów oraz uczniów do nich uczęszczających i ich absolwentów w powiecie myślenickim w roku szkolnym 2013/2014

	Szkoły podstawowe			Gimnazja		
	Liczba	Uczniowie	Absolwenci (rok szkolny 2012/2013)	Liczba	Uczniowie	Absolwenci (rok szkolny 2012/2013)
Dobczyce	6	939	159	1	531	181
Myślenice	20	2859	532	9	1617	504
Sułkowice	5	966	159	3	487	176
Lubień	4	681	154	4	426	144
Pcim	5	789	144	3	426	126
Raciechowice	5	376	69	3	223	70
Siepraw	4	610	103	1	294	109
Tokarnia	5	635	119	2	346	126
Wiśniowa	5	553	82	3	253	87
POWIAT MYŚLENICKI	59	8408	1521	29	4603	1523

Źródło: Województwo Małopolskie. Podregiony. Powiaty. Gminy 2014

Uczniowie szkół podstawowych prowadzących działalność na terenie gminy stanowili 11,2 % łącznej liczby uczniów szkół podstawowych na obszarze powiatu, także uczniowie gimnazjum działającego na terenie gminy mieli około 11-procentowy udział w ogólnej liczbie uczniów gimnazjów w powiecie.

Warto dodać, iż ze względu na bliskość miasta Myślenice oraz położenie w niedalekiej odległości od Krakowa, dzieci i młodzież mieszkająca na terenie gminy korzysta także z usług edukacyjnych placówek położonych na terenie Myślenic, Wieliczki i Krakowa. Wieliczka i Myślenice są wybierane częściej przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych, ze względu na to, iż na terenie gminy Dobczyce funkcjonuje tylko jedna placówka tego typu, a dojazd do Myślenic i Wieliczki jest krótki i mało uciążliwy. Natomiast na wybór szkoły na terenie Krakowa częściej decydują się rodzice młodszych dzieci, szczególnie ci, którzy pracują w Krakowie. Łączą oni własny dojazd do pracy z dowiezieniem dzieci do szkół. Z jednej strony bliskość Myślenic, Wieliczki i Krakowa jest więc korzystna, uzupełnia i dywersyfikuje lokalną ofertę edukacyjną. Z drugiej – może powodować mniejsze zainteresowanie gminnymi szkołami i mniejszy popyt na ich usługi, co przekłada się na spadek liczby uczniów. Z uwagi na znaczenie kwestii wykształcenia, zarówno władze Gminy, jak i dyrekcje lokalnych szkół wraz z nauczycielami prowadzą działania mające na celu zapewnienie odpowiedniej bazy dydaktycznej placówkom lokalnym, stałą poprawę jakości kształcenia i atrakcyjności szkół gminnych oraz rozwój oferty edukacyjnej. Do głównych potrzeb w tym zakresie należy modernizacja bazy materialnej, zakup odpowiedniego wyposażenia oraz wdrażanie różnorodnych, często innowacyjnych programów

edukacyjnych. Proces podnoszenia standardu lokalnych placówek oświatowych trwa od wielu lat, a jego efekty są już widoczne – placówki gminne cieszą się podobnym prestiżem i uznaniem uczniów.

Danymi statystycznymi, pozwalającymi na ilościowe ujęcie wyników w nauce oraz porównanie ich do średniej powiatowej są wyniki sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego. Są to wskaźniki opisujące przede wszystkim stopień przygotowania do egzaminów oraz przyswojenia przez uczniów niezbędnej do egzaminów wiedzy. W przypadku średniego wyniku sprawdzianu szóstoklasistów w punktach, średnia gminna w latach 2010-2014 jest niższa od wskaźnika powiatowego (poza rokiem 2010), jednak różnica ta nie jest duża i wynosi mniej niż punkt. Nieco wyższe są różnice w przypadku średniego wyniku w procentach – w roku 2014 średni wynik sprawdzianu na terenie gminy był niższy o około 1,7%, niż na terenie powiatu.

Tabela 15. Średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów w szkołach gminnych i powiatowych w latach 2010-2014

	2010		2011		2012		2013		2014	
	powiat myślenicki	Gmina Dobczyce	powiat myślenicki	Gmina Dobczyce	powiat myślenicki	Gmina Dobczyce	powiat myślenicki	Gmina Dobczyce	powiat myślenicki	Gmina Dobczyce
średni wynik w punktach	25,7	26,27	25,91	25,45	22,99	22,76	24,5	24,1	26,88	26,17
średni wynik w %	64,26	65,68	64,78	63,62	57,48	56,89	61,4	60,3	67,19	65,42
Liczba przystępujących do egzaminu	1514	181	1548	172	1438	184	1471	153	1428	155
Liczba szkół z wynikiem niskim	8	0	4	1	6	1	5	0	5	1
Liczba szkół z wynikiem średnim	23	4	33	4	32	4	33	5	31	4
Liczba szkół z wynikiem wysokim	26	2	19	1	17	1	18	1	20	4

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce na podstawie danych OKE w Krakowie

W przypadku egzaminu gimnazjalistów, w 2015 roku uczniowie Gimnazjum w Dobzycach uzyskali średni wynik gorszy od powiatowego i wojewódzkiego z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej, natomiast zaprezentowali się korzystniej w egzaminach językowych – tylko w przypadku egzaminu z języka niemieckiego na poziomie rozszerzonym średnia wojewódzka była wyższa, niż średni wynik uczniów Gimnazjum w Dobzycach.

Tabela 16. Średnie wyniki poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego w gminie Dobczyce, powiecie myślenickim i województwie małopolskim w 2015 roku (w %)

2015	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski		Język niemiecki	
	Język polski (%)	Historia i WOS (%)	Matematyka (%)	Przedmioty przyrodnicze (%)	Poziom podstawowy (%)	Poziom rozszerzony (%)	Poziom podstawowy (%)	Poziom rozszerzony (%)
Gmina Dobczyce	61,1	63,4	50,5	49,7	71,2	51,8	68,7	43,2
Powiat myślenicki	62,7	66,4	51,9	52,3	68,6	46,8	57,1	40,3
Województwo małopolskie	66,4	66,4	51,4	51,4	67,8	47,4	58,2	47,9

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce na podstawie danych OKE w Krakowie

Gmina Dobczyce jest organem prowadzącym dla Gimnazjum w Dobczycach, Szkoły Muzycznej I Stopnia, szkół podstawowych oraz przedszkoli. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy i Miasta w Dobczycach, liczba uczniów w poszczególnych placówkach w latach 2009-2015 kształtowała się następująco:

Tabela 17. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach Gminy Dobczyce

	2009-09-30	2010-09-30	2011-09-30	2012-09-30	2013-09-30	2014-09-30	2015-09-30
Gimnazjum w Dobczycach	619	575	547	552	537	508	486
Przedszkole Samorządowe nr 1	175	175	200	201	195	197	186
Przedszkole Samorządowe nr 3	125	125	156	156	162	150	150
Przedszkola łącznie	300	300	356	357	357	347	336
Szkoła Podstawowa w Brzeczowicach	134	132	137	143	169	177	186
Szkoła Podstawowa w Dobczycach	525	514	511	497	503	514	559
Szkoła Podstawowa w Dziekanowicach	110	103	93	86	92	108	118
Szkoła Podstawowa w Kornatce	135	135	145	147	146	156	162
Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi	80	80	86	82	84	77	75
Szkoła Podstawowa w Stadnikach	197	191	196	205	204	207	199
Szkoły podstawowe łącznie	1181	1155	1168	1160	1198	1239	1299
Szkoła Muzyczna I Stopnia	63	98	122	140	160	197	166

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

Powyższe dane wskazują na to, iż liczba uczniów Gimnazjum w badanym okresie spadła łącznie o 133 osoby (21,5 %), pomimo iż liczba uczniów szkół podstawowych, z których głównie rekrutują się uczniowie Gimnazjum, wzrosła o 118 osób (9,9 %). Świadczy to o coraz częstszym wyborze oferty gimnazjów spoza gminy przez absolwentów lokalnych szkół podstawowych.

W badanym okresie liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli nie wykazywała dużych zmian – największy przyrost wystąpił w roku 2011 (56 dzieci), natomiast w pozostałych latach zmiany w liczbie dzieci nie przekraczały kilkunastu osób.

Duże zmiany w kształtowaniu się liczby uczniów odnotowano w Szkole Muzycznej I Stopnia. W porównaniu do roku 2009 liczba uczniów w 2015 była wyższa o 103 (163,5 %), natomiast najwyższą wartością w badanym okresie cechował się rok 2014 (197 osób).

3.4. Kultura

Za realizację zadań z zakresu kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na terenie miasta odpowiedzialna jest Gmina Dobczyce, co wynika z obowiązku ustawowego każdej gminy. W sferze kultury Gmina Dobczyce prowadzi działalność głównie przez swoje jednostki organizacyjne – Miejską Bibliotekę Publiczną im. Józefy Bergelówny w Dobczycach oraz Miejsko Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Dobczycach.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Dobczycach został powołany w roku 1973. Początkowo działalność Ośrodka Kultury opierała się głównie na organizacji imprez okolicznościowych i rocznicowych, imprez plenerowych i kulturalno-rozrywkowych. W latach 90-tych prężnie działało kółko edukacyjne, organizowano kursy tańca, naukę języków obcych, kursy komputerowe, kursy gotowania i pieczenia. Przy MGOK-u powstało ognisko muzyczne, zaczęto prowadzić umuzykalnienie w przedszkolach na terenie Gminy. W 2005 roku, za sprawą Uchwały Rady Miejskiej poszerzono zakres działania Ośrodka Kultury o działalność sportową, a jednostka otrzymała nową nazwę – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Dobczycach (MGOKiS Dobczyce).

Podstawowe zadania statutowe, takie jak: rozpoznawanie oraz pobudzanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych, przygotowanie do przyjmowania i odbioru wartości kulturalnych, kształtowanie aktywnego uczestnictwa w kulturze, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego, stwarzanie warunków dla funkcjonowania amatorskich artystycznych kół i klubów zainteresowań, sekcji, zespołów itp., edukacja kulturalna oraz popularyzacja wiedzy i sztuki, popularyzacja kultury fizycznej i turystyki MGOKiS realizuje m.in. poprzez:

- organizację imprez artystycznych, rozrywkowych i sportowych,

- pomoc zespołowym formom twórczości, podejmowanie przedsięwzięć edukacyjnych i oświatowych,
- działalność instrukcyjno-metodyczną,
- prowadzenie działalności wydawniczej i promocyjnej,
- prowadzenie kursów języków obcych,
- organizację wystaw, przeglądów i innych przedsięwzięć w zakresie popularyzacji dorobku kulturalnego,
- inspirowanie oraz promowanie działalności literackiej, artystycznej i innych form twórczości mieszkańców gminy,
- współpracę na rzecz kultury z instytucjami, stowarzyszeniami, społecznym ruchem artystycznym, placówkami oświatowymi,
- prowadzenie współpracy kulturalnej z zagranicą, zwłaszcza z miastami partnerskimi,
- wspieranie rozwoju sportu i współdziałanie ze stowarzyszeniami sportowymi.

Obecnie przy MGOKiS Dobczyce działa ponad 20 zespołów, sekcji i kół zainteresowań artystycznych i sportowych. Imprezy organizowane przez Ośrodek Kultury każdorazowo gromadzą od kilkudziesięciu do nawet kilku tysięcy osób.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku na terenie gminy zorganizowano 131 imprez. W imprezach udział wzięło 32 417 osób.

Tabela 18. Funkcjonowanie MGOKiS w Dobczycach w 2014 roku

DZIAŁALNOŚĆ DOMÓW, OŚRODKÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC		
Imprezy organizowane przez jednostkę i uczestnicy		
<i>imprezy</i>		
ogółem	szt.	131
seanse filmowe	szt.	3
wystawy	szt.	10
występy zespołów amatorskich	szt.	16
występy artystów i zespołów zawodowych	szt.	14
dyskoteki	szt.	5
prelekcje, spotkania, wykłady	szt.	10
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	szt.	30
konkursy	szt.	16
inne	szt.	27

<i>uczestnicy imprez</i>		
ogółem	osoba	32417
seanse filmowe	osoba	164
wystawy	osoba	400
występy zespołów amatorskich	osoba	6900

występy artystów i zespołów zawodowych	osoba	6900
dyskoteki	osoba	500
prelekcje, spotkania, wykłady	osoba	350
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	osoba	7800
konkursy	osoba	800
inne	osoba	8603

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W gminie funkcjonuje Biblioteka Publiczna im. Józefy Bergelówny. Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku z usług bibliotecznych w gminie Dobczyce skorzystało 2 253 czytelników, odnotowano 28 355 wypożyczeń. W 2014 roku księgozbiór placówki liczył 29 043 woluminy.

Tabela 19. Funkcjonowanie biblioteki publicznej na terenie gminy Dobczyce w 2014 roku

BIBLIOTEKI		
Placówki biblioteczne		
biblioteki i filie	ob.	1
pracownicy bibliotek	osoba	4
księgozbiór	wol.	29043
czytelnicy w ciągu roku	osoba	2253
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	28355

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W porównaniu do powiatowych i regionalnych wskaźników opisujących funkcjonowanie bibliotek, gmina Dobczyce cechuje się najniższymi wartościami wskaźników „księgozbiór na 1000 ludności” oraz „wypożyczenia na 1 czytelnika”. Ponadto, gmina Dobczyce charakteryzuje się zdecydowanie wyższym wskaźnikiem prezentującym liczbę ludności na 1 placówkę. W przypadku czytelników na 1000 ludności wskaźnik gminny jest wyższy od powiatowego, natomiast zdecydowanie niższy od wojewódzkiego.

Tabela 20. Porównanie gminnych, powiatowych i regionalnych wskaźników opisujących funkcjonowanie bibliotek w 2014 roku

Biblioteki - wskaźniki		Gmina Dobczyce	Powiat myślenicki	Województwo małopolskie
ludność na 1 placówkę biblioteczną	osoba	15114	5358	4386
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	1921,6	2242,4	3252,4
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	149	142	195
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	12,6	16,3	15,6

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Najważniejsze cykliczne wydarzenia kulturalno-rozrywkowe organizowane na terenie gminy Dobczyce:

- otwarcie sezonu turystycznego na Wzgórzu Zamkowym - całodzienna impreza plenerowa połączona z pokazem walk rycerskich;
- Dzień Dziecka;
- Wypas w Dobczycach;
- Dni Dobzyc - plenerowa impreza kulturalno-rozrywkowa;
- Dożynki Gminne - plenerowa impreza folklorystyczna;
- Dobczyckie Zaduszki Muzyczne;
- Obchody 11 Listopada;
- Św. Mikołaj;
- Jarmark Świąteczny;
- Wigilia Uliczna.

Ponadto, na terenie gminy funkcjonują cztery galerie:

- Galeria "ISPINA"
- Galeria Na Schodkach
- Galeria w Sali im. Wł. Kowalskiego na zamku
- Galeria na foyer w Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym.

Działalnością kulturalną na terenie gminy Dobczyce zajmują się także organizacje pozarządowe.

Działalność kulturalna na terenie gminy cechuje się dużą różnorodnością. Organizowane wydarzenia kulturalne i rozrywkowe, koła zainteresowań, zajęcia edukacyjne i hobbystyczne adresowane są do różnego typu odbiorców i cieszą się dużym zainteresowaniem. Konieczne jest poszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej dla coraz większej grupy seniorów oraz położenie większego nacisku na organizację imprez kulturalno-rozrywkowych w wiejskich miejscowościach gminy.

3.5.Sport i rekreacja

Jednostką gminną zajmującą się realizacją zadań Gminy w zakresie sportu i rekreacji jest Miejsko Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Dobczycach. Zakres działań statutowych ośrodka kultury został rozszerzony o działalność sportową w 2005 roku. W 2011 roku siedziba MGOKiS została przeniesiona do Regionalnego Centrum Oświatowo-Sportowego w Dobczycach, którego MGOKiS został administratorem. W skład infrastruktury MGOKiS wchodzi między innymi hala

sportowa. W tym samym roku do użytku oddane zostało Boisko Sportowe „Orlik 2012”, którego MGOKiS został zarządcą.

Do sekcji sportowych prowadzonych w ramach działalności MGOKiS należą: sekcja łucznicza, gimnastyka sportowa, gimnastyka artystyczna, gimnastyka korekcyjna, tenis stołowy, fitness oraz zajęcia taneczne.

Poza działalnością MGOKiS, za sport i rekreację na terenie gminy odpowiadają kluby sportowe:

- Dobczycki Klub Biegacza,
- Dobczycki Klub Tenisowy TOP SPIN,
- Klub Sportowy "Futbol Brzączowice",
- KS „Raba” Dobczyce,
- LKS „Dziekanovia” Dziekanowice,
- LKS „Iskra”,
- LKS „Rokita” Kornatka,
- Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej ,
- Stowarzyszenie Łucznicze „Achilles”,
- UKS „Elektron”,
- UKS „Akademia Piłkarska”,
- UKS „Orzeł”,
- UKS „Płomień”.

Głównymi elementami gminnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej są boiska sportowe różnego typu oraz hala sportowa w MGOKiS.

Boiska do piłki nożnej:

- Dobczyce KS "RABA", ul. Podgórska
- Dobczyce ul. Parkowa (przy SP - ORLIK 2012) - sztuczna murawa
- Dobczyce ul. Szkolna (przy RCOS)
- Dziekanowice, LKS "Dziekanovia" (wraz z zapleczem)
- Nowa Wieś, UKS "Orzeł" (wraz z zapleczem)
- Kornatka, LKS "Rokita" (wraz z zapleczem)
- Brzączowice (wraz z zapleczem)
- Stadniki (przy SP)

Boiska do piłki siatkowej:

- Dobczyce ul. Szkolna (przy Zespole Szkół) - boisko do piłki plażowej

Boiska do tenisa ziemnego

- Dobczyce ul. Parkowa (przy SP)
- Dobczyce ul. Jałowcowa (przy Centrum Szkoleniowym Jałowcowa Góra)

Boiska uniwersalne o sztucznej nawierzchni

- Dobczyce ul. Parkowa (przy SP - ORLIK 2012),
- Dobczyce ul. Szkolna (przy placu zabaw),
- Stadniki (przy SP)
- Kornatka (przy SP),
- Brzączowice (przy SP).

Hala sportowa w Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym jest to nowoczesna hala wraz z salą gimnastyczną oraz trybunami dla 388 osób, zajmująca 1 585 m² powierzchni. Boisko posiada wymiary 26 x 38,2 m i dzieli się na dwa mniejsze o wymiarach 26 x 19,1 m każde. Ponadto w obiekcie znajdują się dwie małe sale do ćwiczeń oraz pomieszczenia zaplecza technicznego i sanitarnego.

Hala sportowa dostosowana jest do rozgrywek w dziedzinach sportu:

- piłka ręczna
- piłka nożna halowa
- siatkówka
- koszykówka
- tenis
- tenis stołowy
- badminton
- unihokej.

3.6.Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Mieszkańcy Gminy Dobczyce korzystają z usług dwóch niepublicznych placówek opieki zdrowotnej. Oferują one mieszkańcom usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz poradni specjalistycznych. Ponadto, w Dobczycach usytuowany jest zespół wyjazdowy podstawowy (pogotowie ratunkowe) Stacji Pomocy Doraźnej SP ZOZ w Myślenicach. Ponadto, mieszkańcy gminy korzystają z usług placówek opieki zdrowotnej oraz szpitali położonych na terenie Myślenic i Krakowa.

Institucją świadczącą usługi opieki społecznej na rzecz mieszkańców gminy Dobczyce jest Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobczycach. Głównym celem jego działalności jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji zmuszających do korzystania z tego typu pomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania zlecone Gminie zgodnie z ustaleniami przekazywanymi w tej sprawie przez wojewodę. Realizuje również zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów socjalnych. Ustalenia, co do sposobu wykonywania zadań własnych i zleconych Gminy określa w uchwale Rada Gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr LX/506/06 Rady Miejskiej w Dobczycach z dnia 27 czerwca 2006r. do podstawowych zadań MGOPS w Dobczycach należy:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej,
- praca socjalna,
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym realizowanych przez MGOPS należy:

- opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki

nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,

- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkań chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie,
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej.

Do zadań własnych Gminy realizowanych przez MGOPS w Dobczycach należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez MGOPS w Dobczycach należy:

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez MGOPS w Dobzycach należą:

- zadania w zakresie świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych.
- zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dotyczące prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach przyznawania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Zgodnie z danymi zawartymi w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Dobczyce na lata 2014-2020, w 2013 roku z pomocy społecznej korzystało 356 rodzin i liczba ta rosła od 2011 roku. Najwięcej rodzin korzystało z pomocy z powodu długotrwałej choroby (181), najmniej z powodu zdarzenia losowego (2).

Tabela 21. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie gminy Dobczyce

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba rodzin objętych pomocą	282	459	366	303	349	356
W tym z powodu:						
Bezrobocia	92	113	131	132	142	165
Długotrwałej choroby	170	168	177	155	157	181
Niepełnosprawności	104	106	95	88	90	96
Bezradności w sprawach opiek. wychowawczych	54	61	54	51	51	42
Zdarzenia losowego	2	183	77	3	2	2
Alkoholizmu	10	11	11	7	15	11

Źródło: Dane MGOPS zawarte w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Dobczyce na lata 2014-2020

Podstawowe dane dotyczące udzielonych świadczeń pomocy społecznej zaprezentowano w poniższej tabeli:

Tabela 22. Świadczenia pomocy społecznej w gminie Dobczyce w 2014 roku

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zasiłek stały						
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	51	45	42	43	37	42
Kwota świadczeń	166 563,0 0	152 995,0 0	124 713,0 0	125 893,0 0	134 136,0 0	134 957,0 0
Zasiłek okresowy						
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	85	95	99	81	101	135
Kwota świadczeń	101 683,0 0	105 896,0 0	109 604,0 0	81 726,00	104 697,0 0	207 592,0 0
Zasiłek celowy i celowy specjalny						
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	98	106	159	147	172	173
Kwota świadczeń	69 504,00	70 094,00	120 577,0 0	124 531,0 0	133 594,0 0	123 824,0 0

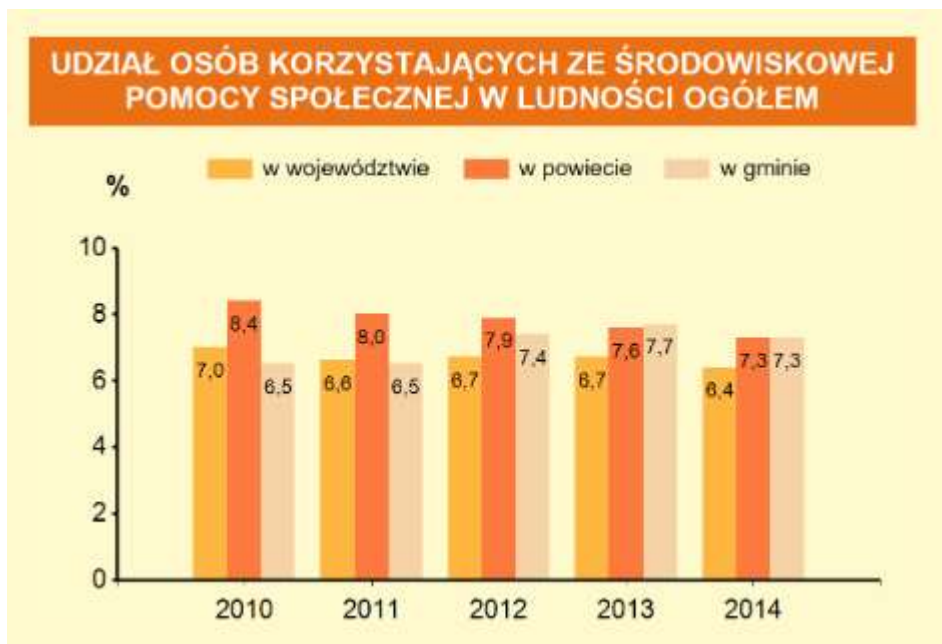
Źródło: Dane MGOPS zawarte w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Dobczyce na lata 2014-2020

Jak wynika z zaprezentowanych danych, w 2013 roku najwięcej osób korzystało z zasiłków celowych i celowych specjalnych. Największą kwotę przeznaczono na zasiłki okresowe. W badanym okresie rosła liczba osób korzystających z zasiłków okresowych i celowych, natomiast liczba osób korzystających z zasiłków stałych utrzymywała się na porównywalnym poziomie.

Wskaźnik obrazujący udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na obszarze gminy Dobczyce, kształtuje się na takim samym poziomie, jak średnia dla powiatu, natomiast powyżej średniej dla całego województwa.

Wykres 6. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminie Dobczyce, powiecie myślenickim i województwie małopolskim w latach 2010-2014

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015, Gmina Miejsko-Wiejska Dobczyce

Powyższe dane wskazują, iż na terenie gminy z usług pomocy społecznej korzysta większy odsetek ludności, niż przeciętnie na obszarze całego regionu. Co więcej, w latach 2010-2011 gmina cechowała się niższym udziałem osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tle powiatu i regionu.

3.7. Działalność organizacji pozarządowych i aktywność mieszkańców

Na terenie gminy Dobczyce swoją siedzibę posiadają następujące organizacje pozarządowe i stowarzyszenia:

- Organizacje sportowe – 17 organizacji (w tym kluby sportowe, uczniowskie kluby sportowe, ludowe kluby sportowe);
- Organizacje kulturalne i kółka zainteresowań – 13 organizacji;
- Koła Gospodyń Wiejskich – 8 Kół;
- Ochotnicza Straż Pożarna – 13 jednostek.

Najliczniejsze są organizacje sportowe, umożliwiające swoim członkom aktywne spędzanie wolnego czasu i rozwój różnorodnych form kultury fizycznej.

Na terenie gminy funkcjonuje mało pozarządowych organizacji profesjonalnych, zatrudniających pracowników, angażujących się w trwałe, długofalowe działania. Większość

organizacji prowadzona jest przez pasjonatów, zajmujących się działalnością społeczną w czasie wolnym, prowadzącym różnorodne działania, nie zawsze ukierunkowane na uzyskanie kompleksowych efektów w długim okresie.

Od kilku lat obserwowany jest spadek aktywności społecznej oraz poziomu integracji lokalnej społeczności, wynikający z braku czasu, popularności indywidualnego stylu spędzania czasu wolnego oraz coraz większego wpływu komunikacji mobilnej i internetowej na relacje międzyludzkie.

3.8. Bezrobocie i rynek pracy

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, stopa bezrobocia dla powiatu myślenickiego wynosiła w grudniu 2015 roku 7,6 % i była niższa od średniej dla regionu (8,4 %).

W latach 2014-2015 stopa bezrobocia na terenie powiatu była w większości miesięcy wyższa, od wskaźnika dla regionu. Największa różnica pomiędzy wskaźnikiem powiatowym a wojewódzkim w badanym okresie została odnotowana w styczniu 2014 roku (2,0 %), natomiast najniższa – we wrześniu 2015 (0,1 %).

Tabela 23. Porównanie stopy bezrobocia w powiecie myślenickim i w województwie małopolskim w poszczególnych miesiącach roku 2014 i 2015

	2014 r.												2015 r.											
	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VI II	IX	X	XI	XI I	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VI II	IX	X	XI	XII
Powiat myślenicki	14,0	13,9	13,2	12,7	12,0	11,6	11,4	11,1	10,9	10,5	10,5	10,7	11,4	11,5	11,1	10,6	9,9	9,2	8,8	8,7	8,4	7,9	7,8	7,6
WOJ. MAŁOPOLSKIE	12,0	12,0	11,7	11,2	10,7	10,3	10,1	10,0	9,8	9,6	9,7	9,9	10,3	10,3	10,1	9,6	9,2	8,8	8,6	8,5	8,3	8,2	8,2	8,4

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach (stan na 31.12.2014), liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec grudnia 2014r. wynosiła 4 879 osób, wśród których 47,47 % stanowiły kobiety. W stosunku do stanu na koniec grudnia 2013r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1 441 osób. Poniższa tabela prezentuje strukturę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Myślenicach na koniec IV kwartału 2014 roku:

Tabela 24. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy w 2014 roku

OSOBY BEZROBOTNE ZAREJESTROWANE W PUP W MYŚLENICACH – STAN NA KONIEC IV KWARTALU 2014 ROKU		
CZAS POZOSTAWA NIA BEZ PRACY	Do 1	453
	1 - 3	931
	3 - 6	850
	6 - 12	811
	12 - 24	823
	Pow. 24	1011
WIEK	18 - 24	1192
	25 - 34	1425
	35 - 44	892
	45 - 54	820
	55 - 59	377
	60 - 64	173
WYKSZTA LCENIE	Wyższe	671
	Policealne i średnie zawodowe	1172
	Srednie ogólnokształcące	581
	Zasadnicze zawodowe	1608
	Gimnazjalne i poniżej	847
STAŻ PRACY OGÓLEM	Do 1 roku	791
	1 - 5	1117
	5 - 10	698
	10 - 20	759
	20 - 30	493
	30 lat i więcej	203
	Bez stażu	818

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach

Zwraca uwagę fakt, iż najczęściej bezrobotnych to osoby w wieku 25-34, z wykształceniem zawodowym, stażem pracy od roku do lat pięciu i pozostające bez pracy ponad 24 miesiące. Powyższe dane wskazują, iż na terenie powiatu problemem jest długotrwałe bezrobocie (trwające ponad 2 lata) wśród osób młodych (nieprzekraczających 35 roku życia), mających małe doświadczenie zawodowe i stosunkowo niskie kwalifikacje.

Dodatkowo, szczególnie trudna sytuacja cechuje bezrobotnych z terenów wiejskich. Zgodnie z Biuletynem Informacyjnym Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach za rok 2014, liczba bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich wynosiła na koniec grudnia 2014r. 3 713 osoby, co stanowiło 76% ogółu bezrobotnych. Wśród tej grupy najczęściej zarejestrowanych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (1264 osoby). Wśród osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi aż 89,8% stanowiły osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy (3336 osób).

W gminie Dobczyce wśród bezrobotnych przeważają mężczyźni, jednocześnie cechuje się ona niższym udziałem bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci niż wynosi średnia dla powiatu myślenickiego.

Tabela 25. Porównanie bezrobocia rejestrowanego w gminie Dobczyce, i w powiecie myślenickim w 2014 roku

	Gmina Dobczyce	Powiat myślenicki
BEZROBOCIE REJESTROWANE		
Bezrobotni zarejestrowani wg płci		
ogółem	550	4879
mężczyźni	292	2563
kobiety	258	2316
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci (w%)		
ogółem	5,6	6,2
mężczyźni	5,6	6,1
kobiety	5,5	6,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

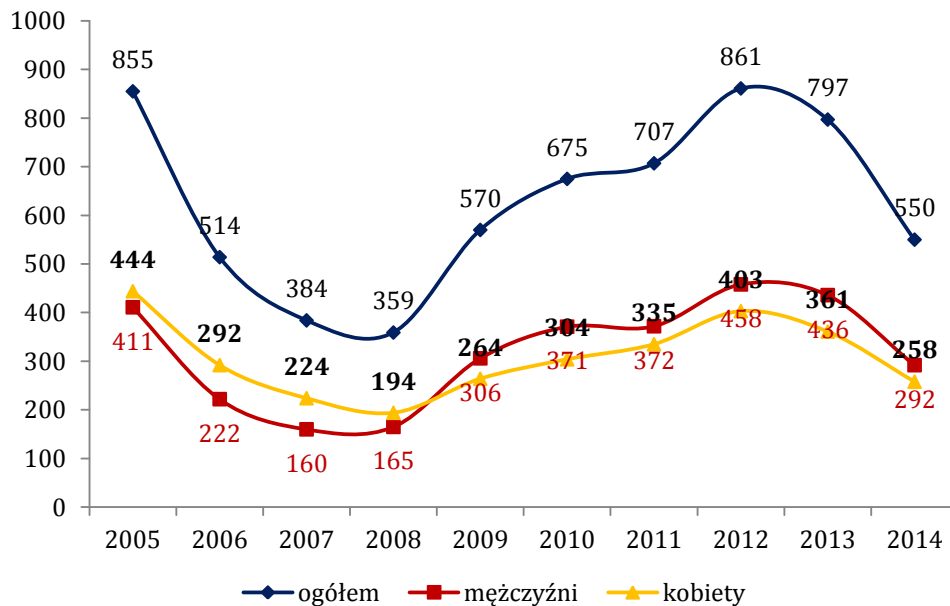
Najwięcej osób bezrobotnych posiada wykształcenie zawodowe, są to głównie osoby przed 35 rokiem życia, pozostają bez pracy dłużej niż 24 miesiące.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w latach 2005-2014 liczba bezrobotnych wykazywała zarówno tendencje wzrostowe, jak i spadkowe. W latach 2005-2008 liczba bezrobotnych spadała, osiągając najniższą wartość w roku 2008. Następnie liczba bezrobotnych wyraźnie wzrosła, osiągając w 2012 poziom wyższy, niż na początku badanego okresu. W latach 2013-2014 liczba bezrobotnych ponownie spadała. Ogółem, w roku 2014 liczba bezrobotnych była niższa o 305 osób (35,7 %) od liczby bezrobotnych w 2005 roku.

Przez większość badanego okresu, w latach 2009-2014 liczba bezrobotnych kobiet była mniejsza od liczby bezrobotnych mężczyzn. Liczba bezrobotnych mężczyzn wykazywała większe wahania.

Wykres 7. Liczba bezrobotnych w gminie Dobczyce w latach 2005-2014

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Krakowie, w 2013 roku na terenie gminy Dobczyce zatrudnionych było 3 590 osób (statystyki nie obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie), co stanowiło 20,8 % wszystkich osób zatrudnionych na terenie powiatu myślenickiego. W mieście Dobczyce pracowało 2 990 osób, co stanowiło 83,3 % pracujących na terenie gminy.

Tabela 26. Liczba osób pracujących na terenie gminy Dobczyce i powiatu myślenickiego w 2013 roku

	Ogółem		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	Przemysł, budownictwo	Usługi
	ogółem	w tym kobiety			
Powiat myślenicki	17 217	9740	75	7 261	9 881
Gmina Dobczyce	3 590	1 953	7	2 085	1 498
Miasto Dobczyce	2 990	1 617	4	1755	1 231

Źródło: Województwo Małopolskie. Podregiony. Powiaty. Gminy 2014

Kobiety stanowią 54 % wszystkich pracujących na terenie gminy Dobczyce (analogiczny wskaźnik dla powiatu wynosi 56 %). Podobnie jak na obszarze całego powiatu, na terenie gminy Dobczyce największy udział w liczbie pracujących posiadają zatrudnieni w usługach (57,4%).

Duże znaczenie dla lokalnego rynku pracy ma sektor usług nierynkowych. Jest to charakterystyczne dla mniejszych ośrodków miejskich i obszarów wiejskich, gdzie do głównych pracodawców należą urzędy, szkoły publiczne i inne instytucje o charakterze publicznym. Niski jest odsetek pracujących w rolnictwie, jednak w powyższych statystykach nie ujmuje się podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. Dużą rolę w ryku pracy odgrywa sektor przemysłu i budownictwa.

3.9. Zidentyfikowane problemy sfery społecznej

- nasilanie się zjawiska starzenia się lokalnej społeczności,
- niska podaż mieszkań na rynku pierwotnym i wtórnym,
- mniejsza liczba mieszkań na 1000 osób od średniej dla województwa,
- niewystarczająca podaż mieszkań komunalnych i socjalnych w stosunku do istniejących potrzeb,
- niedostateczny poziom inwestycji w rozwój budownictwa wielorodzinnego.
- wyższy odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej w porównaniu do średniej wojewódzkiej, przy niekorzystnym trendzie rosnącym pomimo, że w powiecie i regionie trend jest malejący.
- stosunkowo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych.

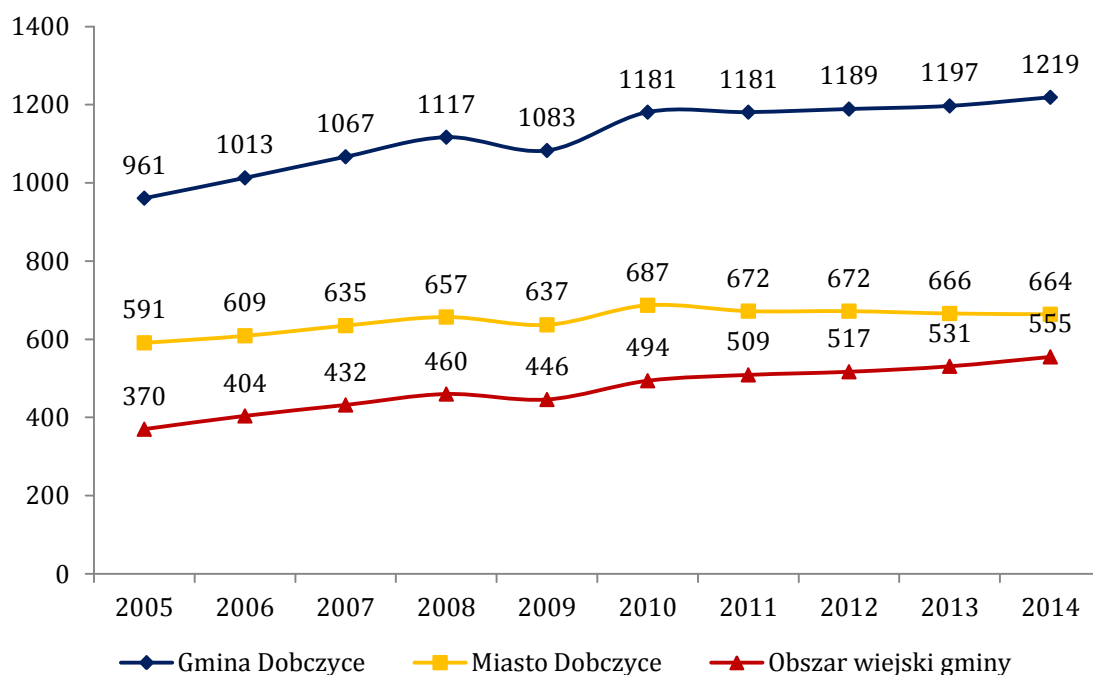

4. Sfera gospodarcza

4.1. Charakterystyka lokalnej gospodarki

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku na terenie gminy Dobczyce działalność prowadziło 1 219 przedsiębiorstw. Ich liczba w latach 2005-2014 rosła, wykazując się dużą dynamiką. Ogółem, w stosunku do roku 2005, liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 258 (26,8%). Większość podmiotów prowadzi działalność na terenie miasta Dobczyce (54,5 % w 2014 roku).

Wykres 8. Liczba przedsiębiorstw na terenie gminy Dobczyce, miasta Dobczyce i obszarów wiejskich gminy w latach 2005-2014

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

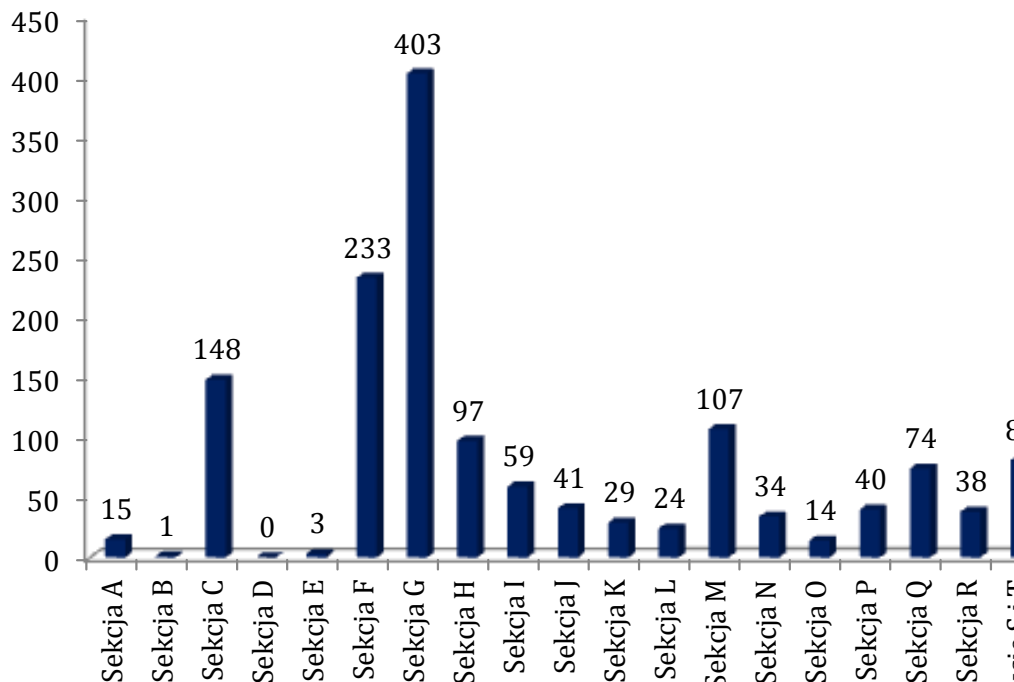
Warto zauważyć, iż obszar wiejski cechuje się znacznie wyższą dynamiką wzrostu liczby podmiotów gospodarczych. W badanym okresie liczba przedsiębiorstw działających na obszarze wiejskim wzrosła o 185 (50,0 %), podczas gdy na terenie miasta przybyły 73 podmioty gospodarcze (wzrost o 12,4 %).

Pod względem branż, dominują podmioty sekcji G według klasyfikacji PKD 2007 - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów, motocykli oraz artykułów gospodarstwa domowego. W 2014 roku stanowiły one 28,0% wszystkich podmiotów. Drugą pod względem liczebności

podmiotów gospodarczych branżą jest budownictwo (sekcja F) – 16,2%. Na terenie gminy działalność prowadzi także stosunkowo dużo podmiotów sekcji C. Przetwórstwo przemysłowe. W 2014 roku ich udział w liczbie podmiotów ogółem wynosił 10,3%.

Wykres 9. Podział podmiotów gospodarczych w gminie Dobczyce ze względu na rodzaj działalności (wg sekcji PKD 2007) w 2014 roku

- A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
B – górnictwo i wydobywanie,
C – przetwórstwo przemysłowe,
D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
F – budownictwo,
G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
H – transport i gospodarka maszynowa,
I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J – informacja i komunikacja, pośrednictwo finansowe,
K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
P – edukacja
Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S - pozostała działalność usługowa
T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Na terenie gminy Dobczyce dominują tradycyjne branże – handel oraz budownictwo. Od kilku lat wzrasta udział przetwórstwa przemysłowego w strukturze lokalnej gospodarki, co jest związane przede wszystkim z funkcjonowaniem na terenie miasta Dobczyce Strefy Przemysłowej, jednak firmy działające w Strefie także są przede wszystkim podmiotami branż tradycyjnych, pomimo tego, iż są to zakłady nowoczesne, wykorzystujące zaawansowane technologie produkcji. Na terenie gminy mało zlokalizowanych jest firm przemysłu wysokich technologii (np. elektronicznego, farmaceutycznego, chemicznego, biotechnologicznego) i nowoczesnych usług, co powoduje, iż osoby posiadające wysokie kwalifikacje, wyspecjalizowane w innowacyjnych branżach poszukują pracy w położonym w pobliżu Krakowie.

Wskaźnik aktywności gospodarczej gminy, określony jako liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS w 2014 roku wynosił 953 i był niższy od średniej dla województwa małopolskiego (1059) oraz dla powiatu myślenickiego (960).

We wschodniej części miasta Dobczyce zlokalizowana jest Strefa Przemysłowa. Jest to obszar przeznaczony pod działalność gospodarczą, wyposażony w pełną infrastrukturę. W strefie tej znajdują się między innymi przedsiębiorstwa, które przeniosły tutaj swoją działalność z Krakowa. Atutem dostępnych terenów inwestycyjnych jest bliskość Krakowa (około 30km), niedalekie położenie od lotniska w Balicach (45 km) oraz dogodna dostępność komunikacyjna. Ze Strefy Przemysłowej wydzielono obszar, który stał się Podstrefą Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny.

Przedsiębiorstwa działające na terenie Strefy Przemysłowej należą do głównych pracodawców na terenie gminy. W latach 2009-2015 zatrudnienie w Strefie rosło (poza rokiem 2010). Ogółem, na koniec 2015 liczba zatrudnionych w Strefie wzrosła w porównaniu do roku 2009 o 272 osoby (19,4 %).

Tabela 27. Liczba osób zatrudnionych w Strefie Przemysłowej w latach 2009-2015

	styczeń 2009	grudzień 2010	grudzień 2011	grudzień 2012	grudzień 2013	grudzień 2014	Grudzień 2015
<i>OGÓŁEM</i>	1403	1371	1481	1520	1591	1615	1675

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Dobczyce

4.2. Rolnictwo

Gleby występujące na terenie gminy Dobczyce to przede wszystkim gleby płowe i brunatne, wytworzone z lessów oraz lessowatych utworów pyłowych. W południowej części gminy występują gleby bielcowe i brunatne, wytworzone ze zwietrzliny utworów fliszowych. W dolinach występują mady. Jakość gleb determinuje typ i charakter działalności rolniczej prowadzonej na terenie gminy.

Zgodnie z danymi pozyskanymi podczas Powszechnego Spisu Rolnego, w 2010 roku liczba gospodarstw na terenie gminy wynosiła 940, z czego 939 to gospodarstwa indywidualne, a 840 to gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą.

Tabela 28. Liczba gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w gminie Dobczyce w 2010 roku

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	
gospodarstwa ogółem	
ogółem	940
do 1 ha włącznie	307
powyżej 1 ha razem	633
1 - 5 ha	596
1 - 10 ha	621
1 - 15 ha	628
5 - 10 ha	25
5 - 15 ha	32
10 - 15 ha	7
5 ha i więcej	37
10 ha i więcej	12
15 ha i więcej	5
gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą	
ogółem	840
do 1 ha włącznie	220
powyżej 1 ha razem	620
1 - 5 ha	583
1 - 10 ha	608
1 - 15 ha	615
5 - 10 ha	25
5 - 15 ha	32
10 - 15 ha	7
5 ha i więcej	37
10 ha i więcej	12
15 ha i więcej	5

Źródło: Powszechny Spis Rolny (2010)

Gospodarstwa do 1 ha włącznie stanowiły 32,7 % gospodarstw ogółem oraz 26,2 % gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Gospodarstwa o wielkości od 1 do 5 ha

stanowiły 63,4 % gospodarstw ogółem oraz 69,4 % gospodarstw prowadzących działalność rolniczą. Gospodarstwa o areale 15 ha i więcej stanowiły jedynie około 0,5% gospodarstw.

Średnia powierzchnia gruntów ogółem wynosiła 2,39 ha. Użytki rolne w dobrej kulturze zajmowały średnio mniej, niż 2 ha. Gospodarstwa rolne na terenie gminy cechują się rozdrobnieniem, co negatywnie wpływa na ich rentowność.

Tabela 29. Średnia powierzchnia gruntów i użytków rolnych w gminie Dobczyce w 2010 roku

Średnia powierzchnia ogółem, użytków rolnych ogółem i użytków rolnych w dobrej kulturze		
gospodarstwa rolne ogółem		
gospodarstwa ogółem		
grunty ogółem	ha	2,39
użytki rolne ogółem	ha	1,86
użytki rolne w dobrej kulturze	ha	1,76
gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą		
grunty ogółem	ha	2,60
użytki rolne ogółem	ha	2,03
użytki rolne w dobrej kulturze	ha	1,97

Źródło: Powszechny Spis Rolny (2010)

Pod względem użytkowania gruntów najwięcej gospodarstw (64,5%) posiada użytki rolne pod zasiewami.

Tabela 30. Liczba gospodarstw rolnych wg użytkowania gruntów w gminie Dobczyce w 2010 roku

Użytkowanie gruntów	
gospodarstwa rolne ogółem	
liczba gospodarstw rolnych	
grunty ogółem	939
użytki rolne ogółem	938
użytki rolne w dobrej kulturze	837
pod zasiewami	606
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	62
uprawy trwałe	69
sady ogółem	61
ogrody przydomowe	60
łąki trwałe	728
pastwiska trwałe	64
pozostałe użytki rolne	170
lasy i grunty leśne	620
pozostałe grunty	764
gospodarstwa indywidualne	
liczba gospodarstw rolnych	
grunty ogółem	938
użytki rolne ogółem	937
użytki rolne w dobrej kulturze	836
pod zasiewami	605

grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	62
uprawy trwałe	68
sady ogółem	60
ogrody przydomowe	60
łąki trwałe	727
pastwiska trwałe	64
pozostałe użytki rolne	170
lasy i grunty leśne	620
pozostałe grunty	763

Źródło: Powszechny Spis Rolny (2010)

Najwięcej gospodarstw rolnych zajmuje się uprawą zbóż (85,8% spośród gospodarstw z uprawą).

Tabela 31. Liczba gospodarstw rolnych z uprawą wg rodzaju zasiewów w gminie Dobczyce w 2010 roku

Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów	
gospodarstwa rolne ogółem	
ogółem	606
zboża razem	537
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	532
ziemniaki	484
uprawy przemysłowe	19
buraki cukrowe	19
strączkowe jadalne na ziarno razem	4
warzywa gruntowe	10
gospodarstwa indywidualne	
ogółem	605
zboża razem	536
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	531
ziemniaki	484
uprawy przemysłowe	19
buraki cukrowe	19
strączkowe jadalne na ziarno razem	4
warzywa gruntowe	10

Źródło: Powszechny Spis Rolny (2010)

W hodowli zwierząt gospodarskich liczebnie dominują gospodarstwa hodujące drób.

Tabela 32. Liczba gospodarstw pod względem hodowli zwierząt gospodarskich w gminie Dobczyce w 2010 roku

Hodowla zwierząt gospodarskich (bydło, trzoda chlewna, konie, drób)	
gospodarstwa rolne ogółem	
liczba gospodarstw	
bydło razem	216

bydło krowy	169
trzoda chlewna razem	116
trzoda chlewna lochy	18
konie	55
drób ogółem razem	443
drób ogółem drób kurzy	433
gospodarstwa indywidualne	
liczba gospodarstw	
bydło razem	216
bydło krowy	169
trzoda chlewna razem	115
trzoda chlewna lochy	18
konie	55
drób ogółem razem	442
drób ogółem drób kurzy	432

Źródło: Powszechny Spis Rolny (2010)

Rolnictwo gminy Dobczyce cechuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw, jednak gospodarstwa rolne cechują się na ogół wysoką kulturą rolną.

4.3. Turystyka

Gmina Dobczyce posiada dogodne warunki do rozwoju turystyki. Jej obszar cechuje się wysokimi walorami turystyczno-przyrodniczymi, a rozwój turystyki, wzmocnienie jej roli w lokalnej gospodarce oraz wykorzystanie istniejącego potencjału należy do głównych kierunków jej rozwoju. Rozwojowi turystyki na przedmiotowym obszarze sprzyja położenie w pobliżu Krakowa, dostępność komunikacyjna, wzrastająca popularność turystyki, rocznie rosnąca liczba osób odwiedzających województwo małopolskie.

Do czynników hamujących rozwój branży turystycznej na terenie gminy należy między innymi niedostateczny poziom rozwoju infrastruktury turystycznej oraz niedostateczna liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność związaną z obsługą odwiedzających.

Podstawową działalnością ukierunkowaną na obsługę turystów jest działalność związana z usługami gastronomicznymi i zakwaterowaniem. Klasyfikacja PKD 2007 grupuje podmioty gospodarcze tego typu w sekcji I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Poniższa tabela prezentuje liczbę podmiotów tej sekcji na terenie gminy Dobczyce w porównaniu do obszaru powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego.

Tabela 33. Porównanie liczby podmiotów sekcji I na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego oraz województwa małopolskiego w 2014 roku

	Gmina Dobczyce	Powiat myślenicki	Województwo małopolskie
Liczba podmiotów sekcji I	43	408	13 578
Udział podmiotów sekcji I w liczbie podmiotów ogółem	3,7%	3,4%	3,8%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na terenie gminy Dobczyce funkcjonują 43 podmioty sekcji I, stanowią one 3,7 % podmiotów gospodarczych ogółem. Gmina Dobczyce charakteryzuje się wyższym udziałem podmiotów sekcji I w podmiotach ogółem, niż wynosi średnia dla powiatu i porównywalnym do średniej dla województwa małopolskiego.

Do głównych problemów z zakresu obsługi ruchu turystycznego na przedmiotowym obszarze należy fakt, iż podmioty sekcji I to głównie podmioty oferujące usługi gastronomiczne, podczas gdy do właściwej obsługi turystów konieczna jest przede wszystkim odpowiednio rozwinięta baza noclegowa. Na terenie gminy Dobczyce w 2014 roku działało 5 całorocznych obiektów noclegowych, w tym 1 hotel.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku w porównaniu do wskaźników wojewódzkich, powiat myślenicki prezentuje się mniej korzystnie, od średniej dla województwa.

Tabela 34. Porównanie wskaźników dotyczących obiektów noclegowych w powiecie myślenickim i województwie małopolskim w 2014 roku

Turystyczne obiekty noclegowe - wskaźniki				
ogółem		Gmina Dobczyce	powiat myślenicki	województwo małopolskie
ogółem	ob.	5	20	1418
hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe	ob.	2	8	449
miejsca noclegowe na 1000 ludności				
ogółem	msc.	15,35	8,49	25,92
hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe	msc.	4,76	3,86	12,05
udzielone noclegi na 1000 ludności				
ogółem	-	1075,89	456,64	3021,89
hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe	-	469,89	278,47	1746,22
korzystający z noclegów na 1000 ludności				
ogółem	osob	588,06	208,58	1114,22

	a			
hotele, motele, pensjonaty, inne obiekty hotelowe	osoba	221,52	122,70	801,62

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wskaźniki dotyczące rozwoju bazy noclegowej dla gminy Dobczyce są wyższe od powiatowych, natomiast także są znacznie niższe od średnich wskaźników dla województwa małopolskiego. Do czynników sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw ukierunkowanych na obsługę ruchu turystycznego należy rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.

Na obszarze gminy Dobczyce zidentyfikowano także inne problemy wpływające negatywnie na funkcjonowanie branży turystycznej. Należą do nich:

- niedostateczna liczba podmiotów prowadzących działalność w zakresie obsługi turystów (takich jak wypożyczalnie sprzętu, punkty informacyjne, itp.);
- brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe;
- niedostateczny rozwój bazy wypoczynkowo-rekreacyjnej;
- niedostateczna promocja posiadanych walorów turystycznych.

Obszar gminy Dobczyce posiada szczególnie dogodne warunki do rozwoju turystyki weekendowej.- krótkich wyjazdów, zwykle z wykorzystaniem dni wolnych od pracy, często w niedalekiej okolicy miejsca zamieszkania. Gmina Dobczyce jest celem takich wyjazdów przede wszystkim dla mieszkańców Krakowa. Warto jednak zauważyć, iż powiat myślenicki sąsiaduje z obszarami o bardzo wysokiej atrakcyjności i potencjale turystycznym. Do działań prowadzących do zwiększenia stopnia wykorzystania istniejącego potencjału oraz konkurencyjności gminy należy między innymi zapewnienie niezbędnej infrastruktury czy też tworzenie dogodnych warunków do funkcjonowania przedsiębiorstw zajmujących się obsługą ruchu turystycznego.

4.4. Zidentyfikowane problemy sfery gospodarczej

- dominacja tradycyjnych branż w gospodarce,
- niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i około turystyczna (niewystarczająca liczba hoteli, punktów gastronomicznych, obiektów infrastruktury turystycznej, itp.),
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
- brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory.

5. Infrastruktura techniczna

5.1. Sieć drogowa

Głównymi szlakami komunikacyjnym gminy Dobczyce są dwie drogi o znaczeniu ponadlokalnym:

- droga wojewódzka nr 964 Kraków – Wieliczka, Dobczyce – Mszana Dolna
- droga wojewódzka nr 967 Myślenice – Bochnia.

Zapewniają one dojazd do Krakowa oraz do położonych w pobliżu miast powiatowych Myślenic, Bochni, Wieliczki. Droga nr 967 stanowi tzw. dużą obwodnicę Krakowa, przejmującą ruch tranzytowy od granicy Państwa z Czechami (przejście w Cieszynie, 107 km) i Słowacją (przejście w Chyżnem, połączone drogą krajową nr 7, 59 km) a drogą krajową nr 4, w stronę granicy z Ukrainą (przejście Korczowa, odległość 214 km)

Istotne znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy ma sieć dróg powiatowych, którą tworzy łącznie około 42 km dróg. Są to drogi zapewniające dostęp do miasta Dobczyce i umożliwiające dojazd do sąsiednich gmin. Ich stan techniczny uznany jest za dobry. Przez obszar gminy przebiegają następujące drogi powiatowe:

- Zakliczyn-Brzączowice K1923,
- Brzączowice-Gorzków K1953,
- Dobczyce-Kornatka-Zasań K1931 (w ciągu drogi ul. Dębowa, ul. 21-stycznia),
- Banowice-Brzezowa-Kornatka K1932,
- Dziekanowice-Jankówka K1954,
- Dobczyce-Stadniki-Gdów K1956 (w ciągu ul. Stadnicka),
- Dobczyce-Stadniki K1955 (w ciągu ul. Skrzynecka),
- Stadniki-Krzyworzeka K1957,
- ul. Górską i ul. Przedbronie K1983,
- ul. Kazimierza Wielkiego K1985,
- ul. Garncarska K1982,
- ul. Jagiellońska K1984,
- ul. Nowowiejska K1986,
- ul. Grabowa K1993.

Sieć drogową gminy Dobczyce uzupełniają drogi o charakterze gminnym, zapewniające dojazd do poszczególnych miejscowości. Pod względem dostępności sieć dróg gminnych należy uznać za rozwiniętą w sposób wystarczający.

5.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Przez teren gminy Dobczyce przebiegają trzy magistrale wodociągowe, prowadzące wodę z ujęcia na zbiorniku do Krakowa poprzez Zakład Uzdatniania Wody położony na terenie miasta. Miasto zaopatrywane jest za pośrednictwem dwóch niezależnych magistrali bezpośrednio z Zakładu Uzdatniania Wody MPWiK Kraków. Takie rozwiązanie zwiększa pewność ciągłości zaopatrzenia w wodę miasta Dobczyce wraz ze strefą przemysłową. Dodatkowym źródłem zaopatrzenia mieszkańców w wodę są 4 studnie głębinowe zlokalizowane w Dziekanowicach i Winiarach zaopatrujące w wodę wodociąg Dziekanowice i Skrzynka.

Na terenie gminy Dobczyce położona jest oczyszczalnia ścieków. Zlokalizowana jest w północno-wschodniej części miasta Dobczyce, na prawym brzegu rzeki Raba. Miasto Dobczyce skanalizowane jest w systemie rozdzielczym, natomiast na obszarze wiejskim gminy funkcjonuje kanalizacja sanitarna.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2014 roku na terenie gminy Dobczyce długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej wynosiła 143,8, natomiast długość czynnej sieci kanalizacyjnej – 58,9 km.

Według danych za 2014 rok, z sieci wodociągowej korzystało 14 670 mieszkańców gminy, a z sieci kanalizacji sanitarnej 6 391 osób. Podstawowe dane dotyczące poziomu rozwoju gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy przedstawia poniższa tabela:

Tabela 35. Poziom rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Dobczyce w 2014 roku

Wodociągi		
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	143,8
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	142,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3492
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	404,4
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	14670
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	26,7
Kanalizacja		
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	58,9
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	58,9
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1188
ścieki odprowadzone	dam ³	513,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	6391

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Z sieci wodociągowej w 2014 roku korzystało 97,1 % mieszkańców gminy Dobczyce, natomiast z sieci kanalizacji sanitarnej – 42,3 %. Pod względem stopnia skanalizowania, gmina Dobczyce prezentuje się niekorzystnie na tle powiatu i regionu, także uwzględniając podział na miasta i obszary wiejskie obu jednostek. Gmina cechuje się wyższym wskaźnikiem zwodociągowania od średnich powiatowych i regionalnych.

Tabela 36. Porównanie stopnia zwodociągowania i stopnia skanalizowania gminy Dobczyce powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego w 2014 roku

	Gmina Dobczyce	Miasto Dobczyce	Obszary wiejskie gminy Dobczyce
Stopień zwodociągowania	97,1	96,6	97,4
Stopień skanalizowania	42,3	73,3	19,2
	Powiat myślenicki	Powiat myślenicki - miasta	Obszary wiejskie powiatu myślenickiego
Stopień zwodociągowania	69,3	88,8	62,8
Stopień skanalizowania	51,3	79,8	41,7
	Województwo małopolskie	Województwo małopolskie - miasta	Obszary wiejskie województwa małopolskiego
Stopień zwodociągowania	80,5	95,1	66,7
Stopień skanalizowania	59,8	87,1	33,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zauważyć można dużą dysproporcję pomiędzy rozwojem sieci wodociągowej a kanalizacyjnej, szczególnie na obszarach wiejskich gminy Dobczyce. Na terenach nieskanalizowanych w przeważającej części nieczystości sanitarne z budynków niepodłączonych do kanalizacji komunalnej odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, znajdujących się na terenach posesji. Obniża to znacznie standardy sanitarne obszaru oraz sprawia właścicielom posesji, na których znajdują się zbiorniki, wiele problemów związanych ze zbieraniem się ścieków oraz z ich wywożeniem (należy między innymi zapewnić dostęp wozom asenizacyjnym do zbiorników, utrzymywać szczelność zbiorników, itp.). Coraz bardziej popularne stają się natomiast oczyszczalnie przydomowe.

Niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej na obszarach zamieszkałych, zabudowanych powoduje duże zagrożenie dla środowiska naturalnego oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Zwiększa się ryzyko przedostania ścieków bytowych do otoczenia, co spowodować może zanieczyszczenia gleb i wód oraz stanowić może duże zagrożenie epidemiologiczne. Niewłaściwa gospodarka ściekami może pogorszyć jakość środowiska naturalnego gminy, a także niekorzystnie wpłynąć na funkcjonowanie ekosystemów znajdujących się na przedmiotowym obszarze. Jest to szczególnie istotne pod kątem ochrony

wód Zbiornika Dobczyckiego, który służy między innymi jako rezerwuuar wody pitnej. Z tego względu, podejmowane są inwestycje mające na celu skanalizowanie w pierwszej kolejności terenów bezpośrednio sąsiadujących ze Zbiornikiem.

5.3. Sieć gazowa

Gmina Dobczyce jest wyposażona w sieć gazową, z wyjątkiem miejscowości Brzezowa. Długość czynnej sieci gazowej na terenie gminy w 2014 roku wynosiła 146,129 km. Do sieci podłączonych było 2 837 budynków mieszkalnych i niemieskalnych, korzystało z niej 11 124 osoby, co stanowiło 73,6 % mieszkańców gminy.

Tabela 37. Poziom rozwoju sieci gazowej w gminie Dobczyce w 2014 roku

Sieć gazowa		
długość czynnej sieci ogółem w m	m	146129
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	5700
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	140429
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieskalnych)	szt.	2837
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	2834
odbiorcy gazu	gosp.	3079
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	1431
odbiorcy gazu w miastach	gosp.	1595
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	1730,9
zużycie gazu w MWh	MWh	19051,6
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	1301,4
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	MWh	14329,2
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	11124

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

5.4. Energia elektryczna

Gmina Dobczyce posiada dobrze rozwiniętą sieć elektroenergetyczną. Przez teren gminy Dobczyce przebiega sieć przesyłowa wysokiego napięcia. Jej operatorem jest Spółka Polskie Sieci Elektroenergetyczne-Południe S.A., która jest jedną z pięciu Spółek Obszarowych powołanych do świadczenia kompleksowych usług, wspomagających realizację zadań Operatora Sieci Przesyłowej zapewniającego bezpieczeństwo energetyczne kraju. Do najważniejszych, realizowanych przez Spółkę zadań należą: kierowanie operacyjne majątkiem sieci przesyłowej, prowadzenie eksploatacji i remontów sieci elektroenergetycznych, prowadzenie ruchu sieci przesyłowej, wspomaganie procesu rozwoju sieci przesyłowej i wsparcie techniczne inwestycji elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, informatycznych, przetwarzanie danych

dotyczących pomiarów energii elektrycznej, wdrażanie nowych rozwiązań technicznych dla poprawy efektów ekonomicznych i racjonalnej gospodarki energią elektryczną, ochrona środowiska, administrowanie budynkami, budowlami i infrastrukturą techniczną.

Przez teren gminy Dobczyce przebiegają następujące linie wysokiego napięcia:

- Linia 400 kV w północnej części gminy,
- Linia 110 kV z kierunku północnego – zachodniego (przez Gorzków – Czechówkę),
- Linia 110 kV z kierunku wschodniego (przebiegająca przez Gdów).

Główny punkt zasilania na terenie gminy znajduje się na Górze Jałowcowej.. Sieć niskiego oraz średniego napięcia obejmuje cały obszar miasta i gminy Dobczyce.

Sieć energetyczna dystrybucyjna jest w gminie Dobczyce własnością Zakładu Elektroenergetycznego Tauron Dystrybucja S.A. Operator sieci dystrybucyjnej zapewnia odbiorcom ciągły dostęp do energii elektrycznej. Gmina jest zelektryfikowana siecią średniego i niskiego napięcia. Spółka Tauron zobligowana jest do pełnego dysponowania siecią: jej eksploatacji, konserwacji, ciągłej rozbudowy oraz jak najszybszego usuwania wszelkich występujących awarii. Tauron Dystrybucja S.A posiada koncesję na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej do 31 grudnia 2025 r.

W sytuacjach awaryjnych realizacja dostawy energii elektrycznej może być wykonywana poprzez powiązania linii średniego napięcia z liniami zasilanymi z sąsiednich SE 110kV/Sn Myślenice, Wieliczka, Bieżanów, Jordanów, Łososina oraz w ograniczonym zakresie bezpośrednio zasilanie stacji transformatorowych 15/0,4 kV z agregatów prądotwórczych.

Liczba stacji transformatorowych na terenie gminy Dobczyce;

- Stacje TD S.A. – 75 szt.
- Stacje obce- 12 szt.
- Stacje wspólne – 9 szt.

Szacunkowa długość linii relacji Wygoda – Dobczyce będącej w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Tarnowie – 5km.

System elektroenergetyczny jest dodatkowo uzupełniony o hydroelektrownię usytuowaną na zbiorniku wodnym Dobczyce. Woda do elektrowni pobierana jest za pomocą ujęcia wieżowego, które umożliwia pobór w całym zakresie wahań piętrzenia w zbiorniku. Do elektrowni woda doprowadzana jest sztolnią długości 131 m o średnicy 2,20 m wydrążoną w masywie Góry Zamkowej. W elektrowni zainstalowane są dwie turbiny Kaplana produkcji czeskiej oraz dwa generatory. Parametry elektrowni:

- moc instalowana 2,5 MW,
- przepływ instalowany 10,70 m³/s,
- spad minimalny 14,8 m,

- spad maksymalny 30,7 m,
- produkcja średnia roczna elektrowni wynosi 9,6 GWh.

Energia elektryczna wyprodukowana w elektrowni wodnej jest sprzedawana spółce Tauron Dystrybucja.

5.5. Ciepłownictwo

Dostawy ciepła do budynków oraz ciepłej wody użytkowej odbywają się głównie w oparciu o tradycyjne sposoby ogrzewania, w zdecydowanej większości jest to ogrzewanie węglem kamiennym (w sezonie letnim zastępowanym drewnem). Część mieszkańców mieszkających w niedawno wybudowanych lub zmodernizowanych budynkach decyduje na skorzystanie z innych źródeł ciepła: gazu lub podłączenia kolektorów słonecznych, jednak rozwiązania te są wciąż wykorzystywane w mniejszym stopniu.

Kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, tworzą tzw. źródła niskiej emisji – są to nieprzekraczające kilkunastu metrów wysokości źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Niekorzystny wpływ obecnych sposobów dostarczania ciepła i ciepłej wody użytkowej do budynków potęguje ich niska wydajność energetyczna i systemów ich ogrzewania (nieocieplone ściany zewnętrzne i stropy, przestarzałe piece, itp.), która powoduje konieczność spalania większej ilości surowców do uzyskania pożądanego efektu, niż w budynkach nowych, o wysokiej klasie energetycznej. Dodatkowo, w kotłowniach i paleniskach indywidualnych spala się często także przedmioty z tworzyw nieprzeznaczonych do palenia (takich jak plastik, guma, tekstylia), przez co do atmosfery emitowane są szkodliwe związki chemiczne. Dotychczas niedostateczne było promowanie i systemowe wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmniejszenie ilości zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji (modernizacje kotłowni, przechodzenie na system ogrzewania zasilany innymi niż węgiel surowcami energetycznymi, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii) oraz zwiększenie energooszczędności budynków (termomodernizacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

5.6. Telekomunikacja

Gmina Dobczyce posiada dostęp zarówno do sieci telefonii stacjonarnej, jak i komórkowej.

Zgodnie z danymi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, wskaźnik średniej liczby zgłoszeń o braku dostępu do Internetu stacjonarnego w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców na obszarze gminy Dobczyce wynosił w 2015 roku 0,00, co oznacza, iż na terenie gminy nie odnotowano zgłoszeń o braku dostępu do stacjonarnego Internetu. W tym samym roku liczba zgłoszeń o braku dostępu do stacjonarnego telefonu w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców także

wynosiła 0,00. Powyższe wskaźniki świadczą o dużej dostępności usług stacjonarnego Internetu i stacjonarnej telefonii na terenie gminy Dobczyce.

5.7. Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki odpadami. Gmina zobowiązana jest zorganizować system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z zapisami ustawy oraz z uwarunkowaniami miejscowymi. Odpady komunalne są odbierane wyłącznie z gospodarstw domowych, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady (prowadzący działalność gospodarczą, różnego rodzaju instytucje, zakłady pracy, itp.), są zobowiązani posiadać indywidualne umowy na odbieranie odpadów komunalnych z podmiotem uprawnionym do ich odbioru.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, w 2014 roku spadła masa odebranych odpadów komunalnych niesegregowanych (z 1971 kg do 1659,1 kg), natomiast wzrosła masa wielu kategorii odebranych odpadów komunalnych segregowanych (np. opakowań z papieru i tektury, opakowań z tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła).

Tabela 38. Rodzaj i masa odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Dobczyce w 2013 i 2014 roku

kod odebranych odpadów komunalnych	rodzaj odebranych odpadów komunalnych	masa (Mg) odebranych odpadów w 2013 r.	masa (Mg) odebranych odpadów w 2014 r.
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	476,9	522,9
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	140,3	263,4
15 01 03	Opakowania z drewna	4,8	70,0
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	13,0	305,1
15 01 07	Opakowania ze szkła	28,4	143,6
16 01 03	Zużyte opony	6,8	11,2
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu, inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	7,9	38,9
20 01 01	Papier i tektura	3,0	0
20 01 02	Szkło	85,5	13,3
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,6	0,4
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23	0,6	0,7

20 01 39	Tworzywa sztuczne	87,9	19,2
20 01 40	Metale	0,1	0
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2	0
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4,5	75,4
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1971	1659,1
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	46,4	63,1
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	50,4
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	3,4
15 01 04	Opakowania z metali	0	0,2
ex 20 01 10	Odzież z włókien naturalnych	0	0,5

Źródło: UGiM Dobczyce

Na podstawie corocznych sprawozdań Burmistrza Gminy i Miasta Dobczyce z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanych do Marszałka Województwa Małopolskiego oraz do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie należy stwierdzić, że Gmina Dobczyce osiągnęła poziom:

a) recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

- w 2013 roku- 57,7% (wymagany do osiągnięcia poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia za rok 2013 wynosił 12%),
- w 2014 roku – 106,8% (wymagany do osiągnięcia poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia za rok 2014 wynosił 14%),

b) recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych rozbiórkowych:

- za rok 2013 – 100% (wymagany do osiągnięcia poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami za 2013 r. wynosi 36%)
- za rok 2014 – 63,8% (wymagany do osiągnięcia poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami za 2014 r. wynosi 38%),

c) ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- do 16 lipca 2013 – 2,7% (dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. w % wynosi 50%)
- za rok 2014 – 6,8% (dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. w % wynosi 50%).

5.8. Zidentyfikowane problemy

- niedostateczny poziom rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej, szczególnie niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich gminy;
- dominacja tradycyjnych sposobów dostarczania ciepła i ciepłej wody użytkowej do budynków;
- konieczność rozbudowy oczyszczalni ścieków w Dobczycach ze względu na planowany rozwój sieci kanalizacyjnej na terenach wiejskich oraz powstawanie nowych zakładów w Strefie Przemysłowej;
- konieczność dokonania modernizacji lub przebudowy sieci wodociągowej na terenie miasta i gminy;
- konieczność zmiany sposobu zaopatrzenia w wodę wodociągów zasilanych z ujęć głębinowych na pobór wody z ZUW w Dobczycach.

6. Zarządzanie

6.1. Podstawy prawne

Gmina Dobczyce jest jednostką samorządu terytorialnego, utworzoną na podstawie Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która reguluje podstawowe kompetencje oraz zakres działań i obowiązków gminy. Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Posiada osobowość prawną, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dn. 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym gmina ma ustawowy obowiązek realizować zadania z zakresu:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- działalności w zakresie telekomunikacji;
- lokalnego transportu zbiorowego;
- ochrony zdrowia;
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- edukacji publicznej;
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- targowisk i hal targowych
- zieleni gminnej i zadrzewień;
- cmentarzy gminnych;

- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- promocji gminy;
- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Do najważniejszych aktów prawnych wpływających na działalność Gminy można zaliczyć:

- Ustawę o finansach publicznych,
- Ustawę Prawo zamówień publicznych,
- Ustawę o gospodarce komunalnej
- Ustawę o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawę o utrzymaniu porządku i czystości w gminie,
- Ustawę o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzeniu ścieków,
- Ustawę o pracownikach samorządowych,
- Ustawę o swobodzie działalności gospodarczej,
- Kodeks Postępowania Administracyjnego.

Podstawowym dokumentem własnym regulującym ustrój gminy jest Statut Gminy i Miasta Dobczyce, przyjęty przez Radę Miejską w Dobczycach uchwałą Nr IV/31/02 z dnia 30 grudnia 2002 roku, z późniejszymi zmianami.

6.2. Organizacja

Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów Gminy i Miasta Dobczyce określa Statut Gminy i Miasta Dobczyce. W celu wykonywania swych zadań Gmina tworzy jednostki

organizacyjne. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy, natomiast organem wykonawczym Burmistrz Gminy i Miasta. Burmistrz wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy i Miasta. Tryb pracy Urzędu określa Regulamin Organizacyjny nadawany zarządzeniem Burmistrza. Pracą Urzędu kieruje Burmistrz przy pomocy Zastępcy, Sekretarza, Skarbnika i Kierowników Referatów, którzy ponoszą odpowiedzialność przed Burmistrzem za realizację swoich zadań. Siedzibą Urzędu Gminy i Miasta jest miasto Dobczyce.

Jednostkami pomocniczymi Gminy są następujące sołectwa :

- Bieńkowice,
- Brzączowice,
- Brzezowa,
- Dziekanowice,
- Kędzierzynka,
- Kornatka,
- Niezdów,
- Nowa Wieś,
- Rudnik,
- Sieraków,
- Skrzynka,
- Stadniki,
- Stojowice.

W Gminie funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Dobczycach,
- Przedszkole Samorządowe nr 3 w Dobczycach,
- Szkoła Podstawowa w Dobczycach,
- Szkoła Podstawowa w Brzączowicach,
- Szkoła Podstawowa w Dziekanowicach,
- Szkoła Podstawowa w Kornatce,
- Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi,
- Szkoła Podstawowa w Stadnikach,
- Gimnazjum,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Dobczycach,

- Zakład Obsługi Budżetowej Jednostek Oświatowych.

6.3.Finanse

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Banku Danych Lokalnych GUS, dochody budżetu Gminy Dobczyce w 2014 roku wynosiły 53 102 741,06 zł. Dochody własne stanowiły 55,3% dochodów ogółem.

Tabela 39. Dochody Gminy Dobczyce w 2014 roku

Dochody		
ogółem	zł	53 102 741,06
Dochody majątkowe		
ogółem	zł	4 938 202,62
Dochody własne		
razem	zł	29 362 050,22
Subwencja ogólna		
razem	zł	12 867 503,00
Dotacje		
dotacje ogółem (celowe + dotacje §§ 200, 620)		
ogółem	zł	10 873 187,84
inwestycyjne	zł	3 888 055,41
Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
dochody razem	zł	3 603 239,71

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem działów klasyfikacji budżetowej, największą część dochodów stanowią dochody działu 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem (36,8%).

Tabela 40. Dochody Gminy Dobczyce w 2014 roku według działów Klasyfikacji Budżetowej w tys. zł

Dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej		
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	zł	707,22
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	zł	2 911,56
Dział 600 - Transport i łączność	zł	552,29
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	zł	1 170,80
Dział 710 - Działalność usługowa	zł	102,25
Dział 750 - Administracja publiczna	zł	200,36
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	75,74
Dział 752 - Obrona narodowa	zł	0,80
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	41,45
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	19 584,32
Dział 758 - Różne rozliczenia (subwencja otrzymana z budżetu Państwa)	zł	12 867,50
Dział 801 - Oświata i wychowanie	zł	1 396,61
Dział 851 - Ochrona zdrowia	zł	2,06
Dział 852 - Pomoc społeczna	zł	4 952,31
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	180,17
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	699,99
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	7 324,73
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	304,05
Dział 926 - Kultura fizyczna	zł	28,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Poniższa tabela prezentuje podstawowe kategorie dochodów własnych Gminy wraz z ich udziałem w całkowitym dochodzie własnym:

Tabela 41. Główne kategorie dochodów własnych Gminy Dobczyce w 2014 roku

	w zł	udział w dochodach własnych Gminy
dochody z podatku rolnego i leśnego	632 004,20	2,2%
dochody z podatku od nieruchomości	8 442 210,81	28,8%
dochody z pozostałych podatków	1 025 207,62	3,5%
wpływy z działalności Gminy	8 108 211,03	27,6%

udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	7 846 800,00	26,7%
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	1 285 641,40	4,4%
pozostałe dochody	1 186 012,62	4,0%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dochód na jednego mieszkańca ogółem wynosił 3 509,30 zł. Była to wartość niższa zarówno od średniej dla gmin powiatu myślenickiego (3 643,60 zł), jak też wszystkich gmin województwa małopolskiego (3742,49 zł). Dochody własne na 1 mieszkańca wynosiły 1 940,39 zł.

Tabela 42. Dochody Gminy Dobczyce na 1 mieszkańca w 2014 roku

Dochody na 1 mieszkańca		
ogółem	zł	3 509,30
dochody własne	zł	1 940,39
dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	zł	518,56
dochody własne - udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	zł	84,96
dochody własne - dochody podatkowe ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw	zł	666,07

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W porównaniu do gmin referencyjnych (położonych w pobliżu gmin podobnej wielkości, o porównywalnych cechach i uwarunkowaniach) Gmina Dobczyce posiada trzeci co do wielkości dochód na mieszkańca.

Tabela 43. Porównanie dochodów na mieszkańca Gminy Dobczyce oraz gmin referencyjnych

Gmina	Dochód na mieszkańca
Dobczyce	3 509,30
Sułkowice	3 659,89
Gdów	3 066,88
Niepołomice	3 916,16

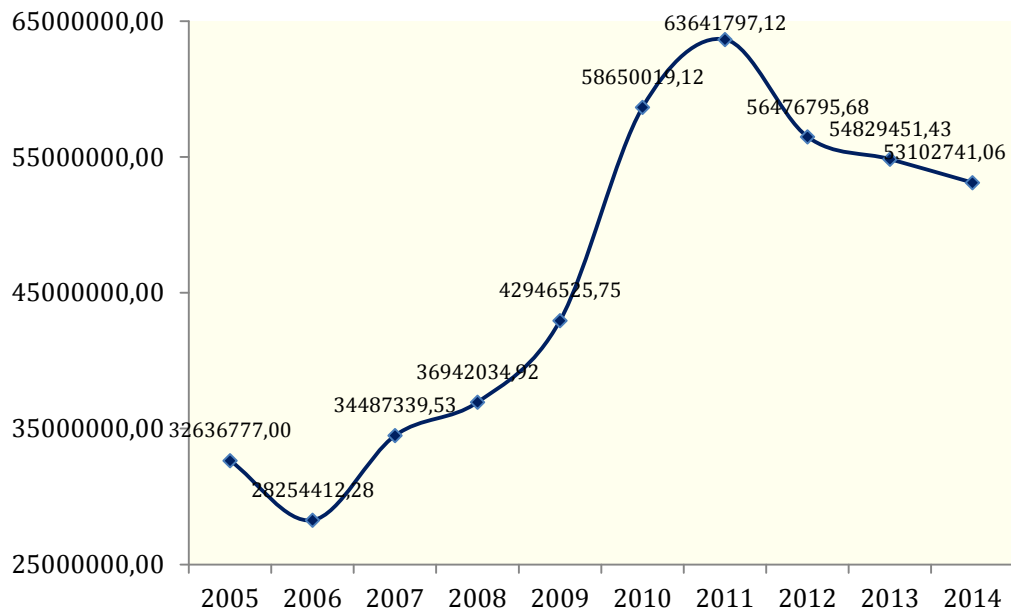
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W ujęciu dziesięcioletnim dochody Gminy ogółem cechowały się zarówno tendencją wzrostową, jak i spadkową. Po spadku w 2006 roku rokrocznie odnotowywano wzrost,

osiągając wartość maksymalną w 2011 roku. Od roku 2012 notowany jest spadek dochodów Gminy. W porównaniu do roku 2005, w 2014 roku dochody Gminy są wyższe o 20 465 964,06 zł (62,7 %).

Wykres 10. Dochody Gminy Dobczyce w latach 2005-2014

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wydatki budżetu Gminy Dobczyce ogółem wynosiły w 2014 roku 51 284 799,56 zł. Największy udział w wydatkach posiadały wydatki bieżące ogółem – 75,5%.

Tabela 44. Wydatki Gminy Dobczyce w 2014 roku w tys. zł

Wydatki z budżetu ogółem		
ogółem	zł	51284,80
wydatki majątkowe ogółem	zł	12545,27
wydatki majątkowe inwestycyjne	zł	12545,27
wydatki bieżące ogółem	zł	38739,53
wydatki bieżące na wynagrodzenia	zł	17379,92
wydatki bieżące na pochodne od wynagrodzeń	zł	3298,88
wydatki bieżące na zakup materiałów i usług	zł	7919,77
dotacje ogółem	zł	1936,63
świadczenia na rzecz osób fizycznych	zł	5553,70
wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	zł	30258,44

wydatki na obsługę długu (obsługa długu publicznego bez wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń)	zł	962,70
---	----	--------

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem działów klasyfikacji budżetowej, największą część wydatków stanowiły wydatki w dziale 801 - Oświata i wychowanie. Łącznie wydatki w tym dziale wynosiły 34,9% wydatków ogółem.

Tabela 45. Wydatki Gminy Dobczyce w 2014 roku według działów Klasyfikacji Budżetowej

Wydatki ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej		
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	zł	1013,49
Dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	zł	2541,78
Dział 600 - Transport i łączność	zł	1450,97
Dział 630 - Turystyka	zł	21,16
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	zł	524,78
Dział 710 - Działalność usługowa	zł	168,28
Dział 750 - Administracja publiczna	zł	3871,73
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	75,74
Dział 752 - Obrona narodowa	zł	800,00
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	1147,99
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	0,192
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	zł	962,70
Dział 801 - Oświata i wychowanie	zł	17918,02
Dział 851 - Ochrona zdrowia	zł	314,43
Dział 852 - Pomoc społeczna	zł	6064,30
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	209,73
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	zł	1180,22
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	11737,58
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	1440,47
Dział 926 - Kultura fizyczna	zł	640,43

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wydatki Gminy Dobczyce na jednego mieszkańca wynosiły w 2014 roku 3 389,16 zł. Podobnie, jak w przypadku dochodów na 1 mieszkańca, była to wartość niższa zarówno od

średniej dla gmin powiatu myślenickiego (3 499,69 zł), jak też całego województwa małopolskiego (3 771,71zł).

Tabela 46. Wydatki Gminy Dobczyce na 1 mieszkańca w 2014 roku

Wydatki na 1 mieszkańca		
ogółem	zł	3389,16
na oświatę i wychowanie	zł	1184,11
na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	zł	95,19

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W porównaniu do gmin referencyjnych, wskaźnik wydatków na 1 mieszkańca dla Gminy Dobczyce był trzeci co do wielkości spośród wybranych jednostek.

Tabela 47. Porównanie wydatków na mieszkańca Gminy Dobczyce i gmin referencyjnych w 2014 roku

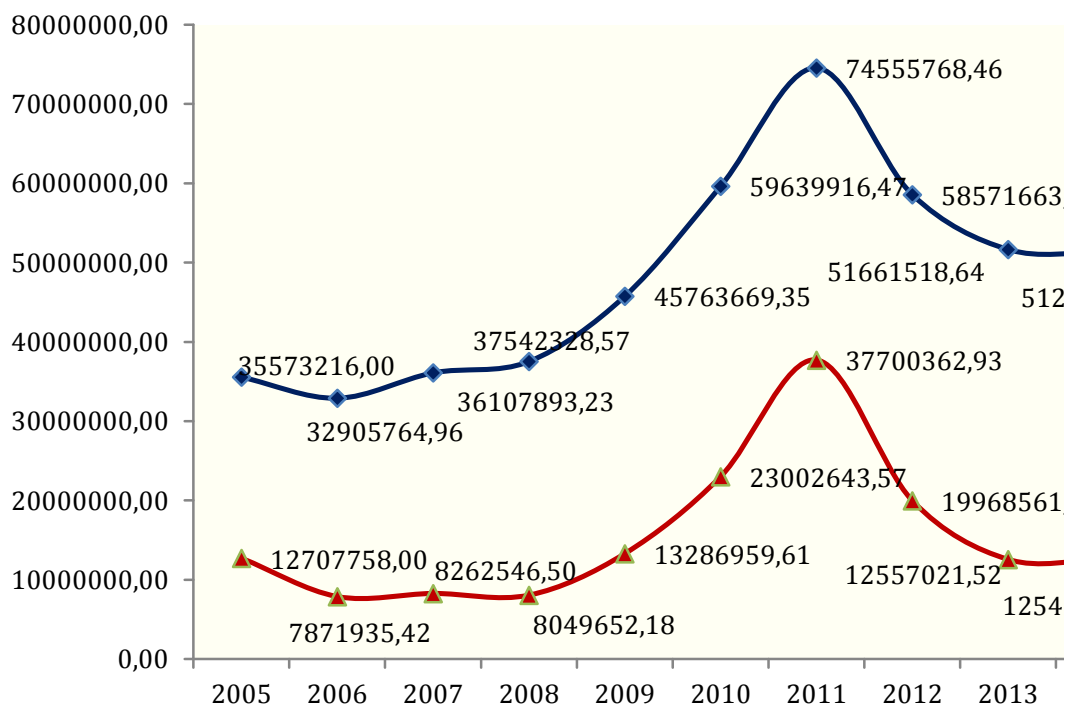
Gmina	Wydatki na mieszkańca
Dobczyce	3389,16
Sułkowice	3994,81
Gdów	3130,78
Niepołomice	4109,67

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Podobnie jak dochody, wydatki Gminy Dobczyce w dziesięcioletnim okresie maksymalną wartość osiągnęły w 2011 roku. Od 2012 odnotowuje się ich spadek. W porównaniu do roku 2005, w 2014 wydatki Gminy Dobczyce były większe o 15 711 583,56 zł (44,2%).

Wykres 11. Wydatki Gminy Dobczyce w latach 2005-2014

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

W badanym okresie udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w wydatkach ogółem kształtował się w granicach od 21,4 % w 2008 roku do 50,6 % w roku 2011. W ostatnim badanym roku wynosił 24,5 %.

II. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych metod analizy strategicznej, bazującą na diagnozie stanu obecnego. SWOT to skrót pierwszych liter angielskich słów: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia). Analiza stanowi pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i stanu otoczenia diagnozowanej jednostki oraz określaniu priorytetów jej rozwoju. Jej efektem jest pomocniczy materiał analityczny, pozwalający na poszukiwanie wniosków będących podstawą podejmowania decyzji i określania kierunków działań strategicznych.

Analiza SWOT jest istotnym elementem programowania polityki rozwoju oraz opracowania programów działań ukierunkowanych na osiągnięcie określonych, długofalowych efektów. Polega ona na pogrupowaniu istotnych cech badanego obszaru ze względu na ich pozytywny lub negatywny wpływ na jego rozwój, a także na zdefiniowaniu czynników zewnętrznych, mogących wspomóc lub zakłócić przebieg procesu rozwojowego. Analiza umożliwia ich logiczne pogrupowanie i czytelne zestawienie, dzięki czemu łatwiejsze jest określenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych stymulujących proces rozwoju jednostki terytorialnej lub miejscowości, a także identyfikacja problemów i zagrożeń, które na rozwój będą miały wpływ negatywny, hamujący.

W celu uzyskania klarownej analizy, będącej punktem wyjścia do określania obszarów problemowych, zakładanych celów oraz kierunków działań, jakie mają zostać przeprowadzone w ramach planu strategicznego, traktuje się mocne i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia władz samorządowych i społeczności lokalnej, na które w większości mają wpływ, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym, na których występowanie ani samorząd lokalny, ani mieszkańcy przedmiotowej jednostki z reguły nie mają wpływu, mogą je natomiast wykorzystać w procesie rozwoju lub muszą neutralizować negatywne zjawiska z nimi związane.

Analiza SWOT dla Gminy Dobczyce została opracowana w trzech etapach. Etapem pierwszym było opracowanie przez Zespół ds. Strategii, złożony z pracowników Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, zestawienia podstawowych czynników zewnętrznych i wewnętrznych, pogrupowanych zgodnie z zasadami przeprowadzenia analizy SWOT dla czterech sfer: sfery społecznej, gospodarki, infrastruktury, przestrzeni.

Zestawienie to zostało zaprezentowane na warsztatach strategicznych, na których poszczególne czynniki zostały ocenione przez uczestników warsztatów pod kątem ich istotności

dla funkcjonowania gminy i jej rozwoju. Możliwe było dopisanie nowych cech i czynników, po konsultacji z grupą zajmującą się oceną poszczególnych sfer. Praca nad analizą z uczestnikami warsztatów stanowiła drugi etap przeprowadzenia analizy SWOT.

Wyniki powyższej oceny zostały przekazane do analizy przez Zespół ds. Strategii. Członkowie Zespołu mieli prawo do dokonania korekty eksperckiej (do +/- 1 punktu) oceny poszczególnych czynników. Uzupełniono tabele także o pewne zagadnienia wynikające z diagnozy, które nie zostały zidentyfikowane podczas konsultacji. Ocena ekspercka stanowiła trzeci, ostatni etap analizy SWOT.

W poniższych rozdziałach zaprezentowano ostateczny wynik przeprowadzonej analizy SWOT. Wyniki cząstkowe na poszczególnych etapach, wraz z oceną poszczególnych czynników, zostały szczegółowo opisane w załączniku nr 2. do niniejszej Strategii: Podsumowanie analizy SWOT/TOWS. Wyszczególniono trzy najwyżej ocenione czynniki, które zostały poddane dalszej analizie SWOT/TOWS.

1. Sfera społeczna

Tabela 48. Wyniki analizy SWOT dla sfery społecznej

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• różnorodność oferty kulturalnej i sportowej• działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej,• aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców),• działalność gminnych instytucji kultury,• rosnąca liczba ludności, dodatni przyrost naturalny,• otwarcie na współpracę międzynarodową, w tym z gminami partnerskimi Versmold, Sarriskie Michalany, (efekty z wymiany doświadczeń, poznawania tradycji i kultury wymiana młodzieży, współpraca organizacji, praktyki w administracji),• rozwinięta baza i dostateczna dostępność POZ,• dostateczny dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym na terenie gminy,• instytucje o znaczeniu ponadlokalnym (Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Wydział Książ Wieczystych, szkoły średnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.),• rozwijająca się oferta dla seniorów,• dostępność klas integracyjnych na każdym	<ul style="list-style-type: none">• baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nieodpowiadająca aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom (sale przedszkolne w adoptowanych pomieszczeniach, brak żłobka),• poczucie zanikających więzi lokalnych i spadku poziomu integracji lokalnej (wynika z tempa życia, zmiany form spędzania czasu wolnego),• rosnący odsetek osób korzystających z pomocy społecznej,• niedostatecznie rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu,• brak koordynacji ofert sportowych i kulturalnych wynikający z braku współpracy pomiędzy organizacjami,• niewystarczający stan techniczny bazy lokalowej obiektów oświatowych,• spadek udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym,• stosunkowo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych,• istnieje grupa osób oczekujących na mieszkanie socjalne/komunalne,• niskie zainteresowanie absolwentów gimnazjum ofertą Zespołu Szkół w Dobczycach,• wyższy odsetek osób korzystających z usług

<ul style="list-style-type: none">poziomie edukacji,korzystne kształtowanie się struktury demograficznej mieszkańców,przywiązanie do tradycji.	<ul style="list-style-type: none">pomocy społecznej w porównaniu do średniej wojewódzkiej,nasilenie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności,ryzyko marginalizacji grup mieszkańców szczególnie zagrożonych występowaniem negatywnych zjawisk społecznych (seniorów, osób zagrożonych ubóstwem),niedostateczne wyposażenie niektórych jednostek OSP,mała liczba profesjonalnych samodzielnych organizacji zatrudniających stałych pracowników i realizujących stałe działania.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej,istniejąca zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy,zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania,wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich,rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej,bliskość miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, dzięki czemu mieszkańcy mają dogodny dostęp do usług społecznych niedostępnych na terenie gminy lub niedostatecznie dostępnych na terenie gminy (np. szkolnictwo ponadgimnazjalne, opieka szpitalna),korzystna regulacja prawna w zakresie zrzeszania się wynikająca z dokonanej nowelizacji ustawy prawo o stowarzyszeniach,polityka prorozwojowa powiatu i regionu,wprowadzenie programu 500+.	<ul style="list-style-type: none">zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych;zjawisko starzenia się społeczeństwa postępujące na obszarze całego krajuniestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacjizmniejszenie możliwości pozyskiwania środków dotacyjnych UE i innychpowiększające się różnice w dochodach ludności pogarszające się warunki bytowe ludnościkonkurencyjna oferta kulturalna i edukacyjna miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, co zmniejsza popyt na usługi placówek gminnychbliskość aglomeracji osłabiająca lokalne funkcje społeczne gminynapływ imigrantów jako siły wypierającej nas z rynku pracy.

Wśród mocnych stron sfery społecznej za najistotniejsze w procesie rozwoju gminy uznano różnorodną ofertę kulturalną i sportową. Wysoko oceniona została także działalność organizacji pozarządowych, skupiających się na działaniach społecznych. Ponadto, za znaczący atut sfery społecznej gminy uznano aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy, wyrażającą się w chęci tworzenia komitetów społecznych, wysokiej aktywności OSP, różnych formach organizacji mieszkańców.

Za najpoważniejszy czynnik wewnętrzny sfery społecznej, zakłócający w istotny sposób rozwój gminy, uznano nieodpowiadającą istniejącym wymaganiom i potrzebom bazę lokalową placówek opieki nad dziećmi. Zidentyfikowano także poczucie zanikających więzi lokalnych

i spadek poziomu integracji lokalnej. Do najpoważniejszych problemów sfery społecznej należy także rosnący odsetek osób korzystających z pomocy społecznej.

Do głównych zewnętrznych szans wspierających rozwój gminy zaliczono możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej. Istotna jest także zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy, która stanowi rozszerzenie i uzupełnienie oferty gminnych placówek edukacyjnych. Ważnym czynnikiem jest także zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania, wyrażane przez osoby z zewnątrz, w tym mieszkańców pobliskiego Krakowa.

Za czynnik zewnętrzny najbardziej zakłócający proces rozwoju uznano zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych. Do najgroźniejszych zjawisk zewnętrznych należy także starzenie się społeczeństwa postępujące na obszarze całego kraju. Negatywnie na sferę społeczną i rozwój całej gminy działa także niestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacji.

2. Gospodarka

Tabela 49. Wyniki analizy SWOT dla sfery gospodarczej

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny,• bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem,• posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo,• lokalizacja na terenie gminy przedsiębiorstw o znanych, rozpoznawalnych markach,• dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach,• atrakcyjność gminy dla inwestorów,• relatywnie duża liczba miejsc pracy na terenie gminy,• duża liczba firm rodzinnych - wysoka przedsiębiorczość mieszkańców,• otoczenie instytucjonalne sprzyjające przedsiębiorcom,• funkcjonowanie izby gospodarczej (zorganizowana grupa przedsiębiorców).	<ul style="list-style-type: none">• niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki,• brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe,• niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów,• niedostatecznie rozwinięty sektor usług rynkowych (poza handlem),• niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i około turystyczna (niewystarczająca liczba hoteli, punktów gastronomicznych, obiektów infrastruktury turystycznej, itp.),• rozdrobnienie gospodarstw rolnych,• niedostateczna promocja posiadanych walorów turystycznych,• brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych poza strefą gospodarczą,• dominacja tradycyjnych branż w gospodarce,• wykształcenie i kwalifikacje pracowników niedostosowane do potrzeb rynku pracy.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych),• reforma prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem,• rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego / turystyczne,• zainteresowanie inwestorów rozwojem turystyki kulturowej i przyrodniczej,• wzrost liczby turystów odwiedzających Małopolskę, głównie Kraków, Wieliczkę, Oświęcim, Zakopane. Rozwój turystycznej oferty Myślenic,• bliskość zmodernizowanej „zakopianki” i dróg wojewódzkich (967 i 968),• bliskość międzynarodowego lotniska i dogodne połączenie z Balicami,• promocja przedsiębiorstw ekonomii społecznej,• wspieranie rozwoju sektora MŚP przez Unię Europejską,• wzrost popularności prowadzenia własnej działalności gospodarczej,• wzrost znaczenia drogi 967 Myślenice-Łąpczyca stanowiącej południową obwodnicę Krakowa.	<ul style="list-style-type: none">• dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji,• utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych,• bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości,• niestabilne otoczenie prawne w zakresie podatków dla przedsiębiorstw,• rozwój aglomeracji krakowskiej – efekt „wysysania” rozwoju, drenaż rynku pracy,• konkurencyjność aglomeracji krakowskiej oraz sąsiednich gmin pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej.

Do głównych atutów sfery gospodarczej gminy zaliczono położenie na jej terenie Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny. Ważna dla rozwoju gospodarki jest bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem. Ponadto, Gmina posiada tereny inwestycyjne, przeznaczone pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo, co stanowi istotny czynnik rozwojowy.

Jako najbardziej negatywnie wpływający na rozwój czynnik wewnętrzny sfery gospodarczej uznane zostało niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki. Ponadto, istotnym ograniczeniem rozwoju jest brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory, przez co główne atrakcje stanowią pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe. Oceniono także, że niedostatecznie rozwinięta i kompleksowa jest dla inwestorów.

Czynnikiem zewnętrznym najbardziej sprzyjającym rozwojowi sfery gospodarczej jest dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych). Oceniono, że istotną szansę rozwoju gminy stanowi reforma prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem. Ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe, a także rozwój turystyki i rekreacji na terenie gminy, ważny jest wzrost popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego / turystyczne.

Jako największe zagrożenie zewnętrzne, negatywnie wpływające na gminną gospodarkę i zagrażające procesowi jej rozwoju uznane zostało dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji. Oceniono, że utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości stanowią poważne ograniczenia w rozwoju gminnej gospodarki.

3. Infrastruktura

Tabela 50. Wyniki analizy SWOT - - infrastruktura

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• dogodne połączenia komunikacyjne gminy,• oczyszczalnia ścieków spełniająca wymogi dyrektywy UE,• skanalizowanie otoczenia Zbiornika,• dobrze rozwinięta sieć dróg,• dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna i gazowa,• wysoki poziom zwodociągowania gminy,• sprawny system zbiórki odpadów komunalnych, funkcjonowanie PSZOK.	<ul style="list-style-type: none">• niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi,• niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej /niedostateczna przepustowość/,• nieczynne obiekty gminne ulegające degradacji (budynki po szkołach przedszkolu),• niedostateczny stan niektórych dróg gminnych i infrastruktury około drogowej (chodników, zatok autobusowych itp.),• niedostateczny rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich i w mieście• brak centrum komunikacyjnego,• mała podaż mieszkań na wynajem, brak dostępnych mieszkań komunalnych,• wykorzystywanie miejsc atrakcyjnych lokalizacyjnie dla potrzeb mieszkań socjalnych (budynki komunalne na wzgórzu starego miasta, przy ul. Kilińskiego i Piłsudskiego),• zły stan sieci wodociągowej w północnej części gminy,• trudności z zapewnieniem odpowiedniego poziomu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach o dużym rozproszeniu zabudowy,• dominacja konwencjonalnych sposobów dostarczania ciepła i cwu do budynków,• osuwiska w ciągu dróg gminnych,• niewystarczające uzbrojenie terenów gminnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne,• wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów	<ul style="list-style-type: none">• ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury,• wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury,

<p>wiejskich, między innymi budowę infrastruktury w miejscowościach wiejskich,</p> <ul style="list-style-type: none">• uruchomienie programu społecznego budownictwa czynszowego (fundusz dopłat BGK) zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin oraz osób młodych, rozpoczynających aktywność zawodową,• wzrost znaczenia energii odnawialnej oraz dostępność środków na ten cel,• wzrost popularności przydomowych oczyszczalni ścieków,• rozwój sieci kanalizacyjnej w zlewni Raby.	<ul style="list-style-type: none">• rosnące wymagania formalno – prawne,• długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego,• duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty infrastrukturalne,• relatywnie duży koszt instalacji wykorzystujących OZE w procesie produkcji energii,• negatywny wpływ rosnącego natężenia ruchu na jakość dróg na terenie gminy.
--	--

Do podstawowych atutów gminy w obszarze infrastruktury zaliczono dogodne połączenia komunikacyjne gminy. Za ważny czynnik rozwojowy uznano funkcjonowanie na terenie gminy oczyszczalni ścieków spełniającej wymogi dyrektywy UE. Niezwykle istotną mocną stroną gminy jest skanalizowanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego, należące do przedsięwzięć mających na celu ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.

Za słabą stronę najpoważniej ograniczającą rozwój gminy uznano niewystarczającą liczbę miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi. Do najpoważniejszych problemów wewnętrznych gminy związanych z poziomem rozwoju infrastruktury należy także niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej, które może skutkować niedostateczną przepustowością oczyszczalni. Oceniono także, iż istotną słabą stroną jest niewykorzystanie lub niedostateczne wykorzystanie przez Gminę należących do niej budynków po szkołach, przedszkolu, które ulegają degradacji.

4. Przestrzeń

Tabela 51. Wyniki analizy SWOT – przestrzeń

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego),• samodzielność i odrębność gminy wynikająca m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej,• koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie,• zasoby dziedzictwa kulturowego,• położenie w obrębie KOM,• obwodnica miasta wyprowadzająca ruch tranzytowy poza jego centrum,	<ul style="list-style-type: none">• brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta,• niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji,• wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście, problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta,

<ul style="list-style-type: none">• posiadanie zasobu gruntów gminnych i budynków które mogą być wykorzystane pod działalność gospodarczą, turystykę, mieszkalnictwo,• funkcjonalne i przestrzenne powiązanie z Dobzycami miejscowości sąsiadujących z miastem,• relatywnie dobry stan środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none">• zmniejszona spójność przestrzenna miasta wynikająca z rozwoju budownictwa jednorodzinnego w jego peryferyjnych częściach, postępujące rozproszenie osadnictwa,• zagrożenia dla środowiska naturalnego (niska emisja, transport, niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa),• ograniczenia w dostępności zwartych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych wynikające z konfiguracji terenu i stosunków własnościowych,• brak funkcjonalnych centrów, zagospodarowanych przestrzeni publicznych w miejscowościach wiejskich gminy,• zanikanie tradycyjnych cech zabudowy i przestrzeni,• zaburzenia ładu przestrzennego,• centrum miasta skupione wokół drogi gminnej o dużym natężeniu ruchu,• niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznej i jej obniżona funkcjonalność,• intensywny rozwój mieszkalnictwa, spadek znaczenia innych funkcji przestrzeni.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego,• możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej,• wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa,• bliskość drogi krajowej nr 7 oraz dostępność komunikacyjna gminy,• wdrażanie na terenie UE polityki zrównoważonego rozwoju zakładającej ochronę posiadanych zasobów i racjonalne gospodarowanie przestrzenią,• bliskość lotniska i dogodne połączenie,• położenie nacisku na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym na wielofunkcyjny rozwój wsi,• polityka prorozwojowa regionu i powiatu.	<ul style="list-style-type: none">• ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika,• długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego,• słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM,• duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty ze sfery przestrzennej,• zagrożenia dla środowiska naturalnego wynikające z czynników zewnętrznych,• KOM jako aglomeracja monocentryczna.

W toku analizy oceniono, iż unikalne walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego) stanowią najistotniejszą mocną stronę gminy. Za istotny czynnik rozwojowy uznano także samodzielność i odrębność gminy wynikającą m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej, dzięki czemu funkcjonowanie gminy nie jest uzależnione od położonego w pobliżu Krakowa. Wskazano także, iż do atutów gminy należy koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie.

Najpoważniejszym problemem sfery przestrzennej jest brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta. Za czynnik mający duży wpływ na ograniczenie rozwoju gminy uznano także niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji. Wskazano także, iż do słabych stron poważnie zakłócających funkcjonowanie i rozwój gminy należy wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście oraz problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta.

Spośród zidentyfikowanych szans rozwojowych za najistotniejszą uznano bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego. Ponadto, na rozwój gminy w dużym stopniu wpływa możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej. Wskazano także, iż wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa, może stanowić ważny czynnik rozwoju gminy.

Czynnikami zewnętrznymi najbardziej niekorzystnie wpływającymi na rozwój są ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika. Ponadto, do istotnych zagrożeń należy długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego. Rozwój gminy w obrębie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego hamują słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz niego.

Powyższa analiza wskazuje nie tylko na to, jakie atuty, słabe strony cechują obszar gminy Dobczyce, jakie szanse i zagrożenia mają wpływ na jej rozwój, lecz także obrazuje, od jak wielu czynników z różnych dziedzin zależy poziom rozwoju społeczno-gospodarczego poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Jest to niezwykle ważne w programowaniu polityki prorozwojowej gminy – skupienie się wyłącznie na jednym obszarze działania byłoby niekorzystne i stanowiłoby interwencję w stopniu ograniczonym. By polityka rozwoju przyniosła najszerze, długofalowe efekty, zaplanowane zadania powinny być jak najbardziej kompleksowe i komplementarne ze sobą.

5. Analiza powiązań między sferami

Czy zidentyfikowane problemy sfery gospodarczej wynikają/ mają swoje źródła, w:

- sferze przestrzennej i środowiskowej,
- sferze infrastrukturalnej,
- sferze społecznej?

Słabość branży turystycznej, zarówno w zakresie kompleksowych produktów turystycznych jak i niewielkiej liczby hoteli, punktów gastronomicznych i obiektów

infrastruktury turystycznej wynika w znacznym stopniu z problemów występujących w sferze przestrzennej i środowiskowej.

Oczywistym ograniczeniem jest niedostępność do rekreacji zbiornika dobczyckiego, niedostatki systemu gospodarki ściekami, czyli niepełne skanalizowanie obszaru gminy oraz „nieszczelny” system szamb, a także emisja zanieczyszczeń do atmosfery, pogarszające stan środowiska. Również braki ilościowe i jakościowe przestrzeni publicznych nie sprzyjają tworzeniu produktu turystycznego i atrakcyjności turystycznej.

Posiadanie przez gminę niezagospodarowanych lub niedostatecznie zagospodarowanych nieruchomości, w tym kontekście - a w szczególności wobec zdecydowanego nacisku właścicieli na przekształcanie terenów rolnych na budowlane - daje możliwość wykorzystania ich w kierunku racjonalnego zagospodarowania turystycznego.

Wniosek: (jeżeli) rozwój turystyki ma się stać ważnym elementem rozwoju gospodarczego gminy i jednocześnie nie zaburzyć równowagi środowiskowej oraz komfortu zamieszkania i przebywania na naszym terenie, (niezbędne jest porządkowanie przestrzeni w kierunku umożliwiającym uzyskanie prawidłowych więc) relacji między komponentami i funkcjami przestrzennymi, rozumianymi jako ład przestrzenny.

W szczególności będące własnością gminy oraz Skarbu Państwa nieruchomości, posiadające walory odpowiednie dla rozwoju turystyki oraz infrastruktury turystycznej, powinny podlegać ochronie tych walorów. Do walorów zaliczyć należy zabytki oraz inne elementy dziedzictwa historycznego, przyrodniczego, kulturowego oraz krajobraz, w tym krajobraz ukształtowany przez tradycyjne rolnictwo.

Modyfikacje planów zagospodarowania przestrzennego gminy oraz zasoby gruntowe gminy powinny uwzględniać, jako kierunek strategicznego rozwoju, wykorzystanie walorów otoczenia zbiornika dobczyckiego do rozwoju rekreacji i turystyki.

Potencjalna szansa, jaką jest udostępnienie w przyszłości i w określonym zakresie zbiornika dobczyckiego do rekreacji i sportów wodnych, powinna być brana pod uwagę przy długookresowych pracach planistycznych oraz decyzjach inwestycyjnych gminy.

Przestrzenie publiczne, takie jak ulice, place, skwery, parki, doliny rzeczne, parkingi i miejsca handlowo-usługowe oraz wszelkie inne dostępne publicznie mają kluczowe znaczenie dla budowania i realizowania przez przedsiębiorców oferty turystycznej, dlatego strategicznym kierunkiem w sferze przestrzennej i infrastrukturalnej jest podnoszenie ich jakości. Elementami jakościowymi przestrzeni publicznych jest ich funkcjonalne i przyjazne połączenie komunikacyjne (skomunikowanie), uwolnienie od nadmiernej presji ruchu samochodowego, przyjazna dla człowieka architektura i mała architektura, wysoka estetyka w tym zieleni, dobra organizacja utrzymania ich czystości i porządku.

Rozdrobnienie gospodarstw rolnych jest problemem postrzeganym jako gospodarczy. Jest rzeczą pewną, że duże i scalone gospodarstwa są ekonomicznie uzasadnione. Małe i rozdrobnione nie są opłacalne. W trakcie prac planistycznych należy przeanalizować temat, czy na terenie naszej gminy jest sens mówić o scaleniach. Czy są przestrzenie możliwych scaleń oraz czy jest zainteresowanie i akceptacja dla takiego kierunku, w sytuacji, kiedy każdy właściciel liczy na przekształcenie gruntu rolnego na budowlany i poddaje działki dzieleniu pod tym kątem.

Jedną z infrastrukturalnych barier rozwoju gospodarczego jest ograniczenie w możliwości odbioru i oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w wodę o dobrej jakości. Dotyczy to także branży turystycznej. Tereny o dużym potencjale gospodarczym, w tym turystycznym powinny podlegać priorytetowym inwestycjom infrastrukturalnym, skorelowanym z planami aktywizacji tych terenów.

Pytaniem o charakterze operacyjnym pozostaje, czy budować infrastrukturę, która stworzy zainteresowanie inwestycyjne terenem, czy poszukiwać inwestora zainteresowanego i dopiero wtedy decydować o inwestycji infrastrukturalnej (SAG, tereny budowlane Dobczyce ul. Jałowcowa i Dziekanowice)

Branże nietradycyjne wymagają, jak wynika z doświadczeń i obserwacji, innego rodzaju infrastruktury, np. wysokiej wydajności i jakości infrastruktury przesyłania danych (sieci oparte o światłowody), dobrej komunikacji samochodowej i publicznej, lądowiska dla śmigłowców, parkingów, dostępności do ekologicznej energii, pomieszczeń biurowych, laboratoryjnych. Istotnym elementem jest także infrastruktura usług okołobiznesowych.

Problemem sfery społecznej jest zjawisko starzenia się lokalnej społeczności, co może być skorelowane w sferze gospodarczej z dominacją tradycyjnych branż. Tworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnych branż gospodarczych i ich lokalizacja na terenie gminy będzie niewątpliwie katalizatorem decyzji młodych i kompetentnych osób o związaniu się i zamieszkaniu na terenie naszej gminy. Z drugiej strony młodzi i kompetentni ludzie związani z gminą będą katalizować powstawanie nowych branż gospodarczych. Zachęcenie młodych osób do zamieszkania i prowadzenia działalności zawodowej na naszym terenie wymaga tworzenia warunków w sferze społecznej (opieka nad dziećmi, oświata, oferta czasu wolnego, oferta mieszkaniowa), przestrzennej (jakość przestrzeni publicznych i dostępność komunikacyjna)

Czy zidentyfikowane problemy sfery społecznej wynikają/ mają swoje źródła, w:

- sferze przestrzennej i środowiskowej,
- sferze infrastrukturalnej,
- sferze gospodarczej?

Istnieje zasób przestrzenny nieruchomości gminnych, przeznaczonych w planach miejscowych na potrzeby budownictwa mieszkaniowego, jednorodzinnego, skoncentrowanego w zorganizowane osiedla, w tym mieszkania komunalne i socjalne (ul. Jałowcowa ok 9 ha, Dziekanowice ok 5 ha). Zasób powierzchniowy nieruchomości prywatnych, posiadających status terenów budowlanych jest szacowany jako co najmniej wystarczający na potrzeby osiedleńcze. Nie istnieją nieruchomości przeznaczone pod budownictwo wielorodzinne (bloki mieszkaniowe 3-4 kondygnacyjne) Kwestia pozostanie do rozstrzygnięcia w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego i planach miejscowych.

Rozwiązanie problemu mieszkań komunalnych leży w sferze infrastrukturalnej (uzbrojenie terenów) i finansowej (zagadnienie do Gminnego Programu Rewitalizacji)

Problem bezrobocia może być rozwiązywany w szeroko rozumianej sferze gospodarczej, która jest w stanie generować nowe miejsca pracy i trwale je utrzymywać. Liczba miejsc pracy dostępna w takich dziedzinach jak administracja, oświata, służby (tzw. budżetówka) jest ograniczona i nie będzie się istotnie zwiększać.

Zjawisko: „wyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do średnich regionalnych i niekorzystny trend w tym zakresie” nie jest możliwe do bezpośredniego wyprowadzenia z problemów zdefiniowanych dla sfery gospodarczej. Wydaje się, że dominacja tradycyjnych branż w gospodarce - nie wymagających wysokiej specjalizacji i szczególnych kompetencji - raczej sprzyja zatrudnieniu osób charakterystycznych dla grupy wymagającej pomocy społecznej. Problemem, definiowanym przez ludzi, są niezadowolająco niskie w ocenie wielu osób płace oraz niestabilne warunki pracy (umowy śmieciowe), które tworzą postawę unikania pracy (nie opłaca się za takie pieniądze) lub poszukiwania jej w szarej strefie. Tworzy się zamknięte koło: niskie kwalifikacje, „słabe” oferty pracy, poszukiwanie rozwiązań w szarej strefie, dysfunkcje społeczne, „ratunek” w pomocy społecznej, wykluczenie.

Realny wpływ na złagodzenie problemu gmina posiada w dziedzinie edukacji i budowania kompetencji społecznych i zawodowych dzieci i młodzieży gimnazjalnej.

Rozdrobnione gospodarstwa rolne od dłuższego czasu nie stanowią bazy ekonomicznej dla mieszkańców wsi. Rolnictwo nie jest postrzegane jako istotna dziedzina gospodarcza gminy, szczególnie taka, która była by zdolna rozwiązać problemy społeczne, takie jak ubóstwo czy bezrobocie.

Kierunkiem rozwoju sfery gospodarczej, który mógłby wspierać rozwiązanie problemów społecznych wydaje się być branża turystyczna. Zdefiniowane problemy sfery gospodarczej (niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i brak kompleksowych produktów turystycznych) powiązane z dostrzeganym słabym wykorzystaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych (w tym pochodzących z tradycyjnego rolnictwa) wskazują na tą dziedzinę, jako

potencjalnie istotną gospodarczo, a co za tym idzie potencjalne źródło złagodzenia problemów społecznych.

Czy zidentyfikowane problemy sfery infrastrukturalnej wynikają/ mają swoje źródła, w:

- sferze przestrzennej i środowiskowej,
- sferze gospodarczej,
- sferze społecznej?

Niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich gminy ma swoje istotne źródło w sferze przestrzennej, zarówno w naturalnym ukształtowaniu terenu, jak i w jego topografii własnościowej i funkcjonalnej. „Intensywny rozwój rozproszonego mieszkalnictwa” jest zjawiskiem niekorzystnym z punktu widzenia gospodarki ściekami, szczególnie kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków. Z drugiej strony „niedostatki gospodarki ściekami” stanowią zagrożenie dla środowiska, a tym samym osłabiają walory turystyczne i atrakcyjność dla zamieszkania. Ta korelacja problemu infrastrukturalnego i przestrzennego skutkować będzie także w sferze społecznej, ze względu na zwiększające się koszty eksploatacji systemu kanalizacji sanitarnej obciążające mieszkańców.

Projektowanie sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej, sposobów jej eksploataowania oraz rozkładu kosztów eksploatacji musi podlegać ścisłym rygorom ekonomicznym.

Konieczność modernizacji i przebudowy wodociągów – obok kwestii dekapitalizacji technicznej - również ma swoje źródło w problemie „rozproszonego mieszkalnictwa”. Przesyłanie wody na duże odległości z jednoczesnym „małym rozbiorem”, negatywnie wpływa na jej jakość.

Generalnie rozproszona zabudowa powoduje zbliżone problemy w każdej dziedzinie infrastrukturalnej, drogi, sieci energetyczne, oświetlenie służą, wedle porównywalnych wskaźników ilościowych, relatywnie małej liczbie mieszkańców, tym samym generując relatywnie wyższe koszty przeliczane na mieszkańca.

Polityka kształtowania przestrzeni w oparciu o ekonomiczne zasady ładu przestrzennego, realizowana przez Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego powinna uwzględniać strategiczny kierunek zatrzymania dekoncentracji zabudowy.

Czy zidentyfikowane problemy sfery przestrzennej i środowiskowej wynikają/ mają swoje źródła, w:

- sferze społecznej,
- sferze infrastrukturalnej,

- **sferze gospodarczej?**

Problem sfery przestrzennej i środowiskowej, jakim jest zanieczyszczenie ma swoje istotne źródło w sferze społecznej, które można określić jako nie w pełni racjonalna postawa obywatelska, charakteryzująca się takimi zjawiskami jak spalanie śmieci w paleniskach domowych, tworzenie dzikich wysypisk odpadów, wypuszczanie szamba do rowów, czy niewłaściwe użytkowanie środków chemicznych. Ta nieracjonalna postawa wynika z braku wiedzy i świadomości, co do skutków zagrożeń oraz z braku nawyku dyscypliny. W wielu przypadkach jest próbą ograniczenia bieżących wydatków (np. za wywóz szamba, zakup opału).

Braki w infrastrukturze mają wpływ na stan środowiska. Niewystarczający stopień skanalizowania.

Gospodarka, w szczególności duże zakłady produkcyjne oraz potencjalnie uciążliwe dla środowiska, mają coraz większy wpływ na przestrzeń, krajobraz, środowisko naturalne oraz komfort życia mieszkańców. Przestrzeń gminy ma istotne ograniczenia, zarówno ilościowe jak i jakościowe.

Zagadnieniem natury strategicznej na styku przestrzeń i środowisko, infrastruktura, gospodarka, sfera społeczna jest pytanie, czy należy kontynuować tworzenie „drugiej strefy przemysłowej” w oparciu o zasób gruntowy gminy „pod zaporą” (22 ha przy ul. Budowlanych)? W zależności od odpowiedzi na to pytanie kształtowana będzie przestrzeń (decyzje o przeznaczeniu terenu) oraz infrastruktura (inna dla przemysłu, inna dla innych aktywności, np. turystycznej, rekreacyjnej) To pytanie strategiczne musi znaleźć odpowiedź, bo jest to pytanie o charakter gminy (decyzja na najwyższym poziomie wizji; jaka ma być nasza gmina/miasto: przemysłowe, czy turystyczne?). Charakter strategiczny będzie miała również ewentualna decyzja o odsunięciu „decyzji nieodwracalnych” w tym zakresie dla przyszłych pokoleń i przekształceniu tego terenu w park – zawsze możliwy do innego wykorzystania w przyszłości.

III. ANALIZA SWOT/TOWS

Po przeprowadzeniu analizy SWOT oraz dokonaniu ostatecznej oceny poszczególnych czynników, trzy najwyżej ocenione czynniki z każdej grupy zostały poddane analizie wzajemnych oddziaływań SWOT/TOWS. Analiza ta bada oddziaływanie czynników wewnętrznych na zewnętrzne oraz zewnętrznych na wewnętrzne. Dzięki temu badaniu można uzyskać odpowiedź na następujące pytania:

Oddziaływanie czynników wewnętrznych na zewnętrzne:

- czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?,
- czy słabe strony zablokują wykorzystanie szans?,
- czy mocne strony pozwolą na przezwycięzenie zagrożeń?,
- czy słabe strony wzmocnią negatywny skutek zagrożeń?

Oddziaływanie czynników zewnętrznych na wewnętrzne:

- czy zagrożenia osłabiają siły?
- czy szanse spotęgują siły?
- czy zagrożenia spotęgują słabości?
- czy szanse pozwolą przezwyciężyć słabości?

Do analizy wykorzystano skalę ocen od 0 do 5: 0 – brak wpływu, 1 – znikomy wpływ, 2 – mały wpływ, 3 – odczuwalny wpływ, 4 – duży wpływ, 5 – bardzo duży wpływ (czytane w sposób „jak cecha w wierszu wpływa na cechę w kolumnie”).

W poniższych rozdziałach zaprezentowano zbiorczy wynik analizy SWOT/TOWS. Wzajemne oddziaływania z podziałem na poszczególne sfery zostały opisane w załączniku nr 2. do Strategii.

1. Oddziaływanie mocnych stron (S) na szanse (O) - średnia ocena

Tabela 52. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie mocnych stron na szanse

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
SS1	3,5	2,5	1,5	3,5	2,5	3,5	2	2,5	3	2,5	3	2,5	32,5
SS2	2,5	2,5	1,5	4,5	2,5	3	2	2,5	2,5	2,5	3	1,5	30,5
SS3	1,5	2,5	2	4,5	2,5	3	2	2,5	2	2,5	3	1,5	29,5

GS1	2,5	2	3,5	2	2	1,5	2,5	1	1	1,5	0,5	2	22	
GS2	3	1,5	2,5	1,5	4	4,5	3	2,5	4	1,5	1	3	32	
GS3	3,5	4,5	4	2,5	1,5	2,5	3,5	3	3,5	4	3	3	38,5	
IS1	4,5	1	4	1	4	4,5	3	2,5	4	2,5	1	3	35	
IS2	1	0,5	0,5	0,5	1	1,5	2,5	2	1,5	1,5	0,5	1	14	
IS3	3	3	0,5	2	0,5	3,5	2,5	3,5	2,5	1,5	3	1	26,5	
PS1	3,5	5	1,5	2,5	2	4,5	2,5	5	4,5	2,5	1,5	2	37	
PS2	1,5	2	1	2,5	1,5	3,5	2	2	2,5	2,5	1,5	1	23,5	
PS3	3	2	3,5	2	2,5	4,5	2,5	2	1	2	0,5	2	27,5	
	33	29	26	29	26,5	40	30	31	32	27	21,5	23,5	348,5	
													RAZEM	5

Mocną stroną najmocniej oddziałującą na szanse jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

Szansą najbardziej podatną na oddziaływanie mocnych stron jest **S03** (zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania).

2. Oddziaływanie słabych stron (W) na szanse (O) – średnia ocena

Tabela 53. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie słabych stron na szanse

	P01	P02	P03	S01	S02	S03	G01	G02	G03	I01	I02	I03		
SW1	1	1	0	1	0	4	4	0	1	1	4	4	21	
SW2	2	3	0	4	0	3	3	0	2	4	4	2	27	
SW3	1	1	0	1	2	1	4	0	1	1	4	2	18	
GW1	5	1	3	4	0	1	4	0	4	1	1	1	25	
GW2	5	4	3	4	0	1	4	0	4	1	4	1	31	
GW3	4	4	3	1	0	1	4	3	1	4	3	1	29	
IW1	3	2	4	2	0	2	2	3	4	3	3	2	30	
IW2	4	5	0	0	0	4	3	4	0	4	3	4	31	
IW3	3	1	0	1	0	1	3	0	1	1	3	1	15	
PW1	3	1	3	4	0	2	3	0	4	1	1	3	25	
PW2	4	1	3	4	0	1	3	0	4	1	1	1	23	
PW3	4	1	0	3	0	3	2	2	3	1	4	3	26	
	39	25	19	29	2	24	39	12	29	23	35	25	301	
													RAZEM	5

Słabymi stronami najbardziej ograniczającymi wykorzystanie szans są **GW2** (brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory;

główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe) oraz **IW2** (niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej).

Szansami najbardziej podatnymi na oddziaływanie słabych stron są **PO1** (bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego) oraz **GO1** (dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)).

3. Oddziaływanie mocnych stron (S) na zagrożenia (T) – średnia ocena

Tabela 54. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie mocnych stron na zagrożenia

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SS1	2	0,5	2	2	1	0,5	1,5	1	1,5	0,5	0,5	0,5	13,5
SS2	3,5	2,5	2	2,5	1,5	1	3	0,5	1	0,5	3	1,5	22,5
SS3	4	3	2,5	2,5	1,5	1,5	3	2	2	2	2,5	2	28,5
GS1	0,5	0,5	2,5	4,5	2	0,5	1	4	4,5	3,5	3	0,5	27
GS2	1,5	0,5	2	2,5	0,5	0,5	1,5	0,5	3	1	0,5	0,5	14,5
GS3	3,5	2,5	3,5	3,5	1,5	0,5	3	3,5	3,5	3,5	0,5	0,5	29,5
IS1	2	0,5	3,5	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3	1	0,5	0,5	16,5
IS2	2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	0,5	2,5	0,5	1	1,5	13
IS3	4,5	0,5	0,5	1,5	0,5	0,5	4,5	1	2	2	1	1	19,5
PS1	3	0,5	1	3	0,5	0,5	3	2	2	2	0,5	0,5	18,5
PS2	0,5	0,5	1,5	3	0,5	0,5	1,5	2	2	2	1	0,5	15,5
PS3	2	0,5	1	4	1,5	0,5	2	3	4	3,5	3	2	27
	29	12,5	22,5	33	12	7,5	27	20,5	31	22	17	11,5	
	RAZEM												245,5

Mocną stroną najbardziej ograniczającą zidentyfikowane zagrożenia jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

Zagrożeniem najbardziej podatnym na oddziaływanie mocnych stron jest **GT3** (bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości).

4. Oddziaływanie słabych stron (W) na zagrożenia (T) – średnia ocena

Tabela 55. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie słabych stron na zagrożenia

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SW1	0	0	0	4	4	4	0	0	3	0	4	1	20
SW2	1	0	2	4	0	0	0	0	1	1	0	0	9
SW3	1	0	0	4	1	0	0	0	1	0	0	0	7
GW1	5	3	4	4	2	0	0	0	4	0	0	0	22

GW2	4	1	4	4	2	0	3	0	2	1	3	0	24
GW3	4	2	2	4	0	1	1	0	3	1	1	1	20
IW1	4	1	4	3	0	0	1	0	5	0	3	0	21
IW2	1	5	0	0	0	0	1	0	4	3	4	0	18
IW3	3	1	1	2	1	1	0	1	1	1	5	1	18
PW1	5	3	3	3	0	0	5	3	4	5	4	4	39
PW2	5	2	4	4	0	0	4	2	5	1	1	1	29
PW3	2	1	3	1	0	0	1	1	4	1	2	1	17
	35	19	27	37	10	6	16	7	37	14	27	9	
										RAZEM			244

Słabą stroną najbardziej potęgującą zagrożenia jest **PW1** (brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta).

Zagrożeniami najbardziej potęgowanymi przez słabe strony są **ST1** (zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych) oraz **GT1** (dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji).

5. Oddziaływanie zagrożeń (T) na mocne strony (S) – średnia ocena

Tabela 56. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie zagrożeń na mocne strony

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
ST1	1	4	0	3	4	4	4	0	3	0	0	0	23
ST2	0	2	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	5
ST3	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
GT1	5	3	0	5	1	1	0	4	5	3	0	0	27
GT2	4	0	3	4	2	4	4	2	5	1	0	0	29
GT3	0	3	4	0	0	1	4	2	4	0	0	0	18
IT1	1	1	1	4	4	4	3	2	5	1	0	0	26
IT2	3	2	0	5	4	3	0	1	4	1	2	2	27
IT3	4	5	1	2	5	4	4	0	5	0	0	0	30
PT1	5	2	0	5	3	3	0	4	5	2	0	0	29
PT2	3	2	1	2	0	4	3	1	4	0	0	0	20
PT3	5	2	0	2	1	2	4	4	4	4	0	0	28
	31	26	10	34	25	31	27	20	44	12	2	2	
										RAZEM			264

Zagrożeniem najbardziej ograniczającym mocne strony jest **IT3** (rosnące wymagania formalno-prawne).

Mocną stroną najbardziej ograniczaną przez zagrożenia jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

6. Oddziaływanie szans (O) na mocne strony (S) - średnia ocena

Tabela 57. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie szans na mocne strony

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
S01	0,5	2,5	0,5	4	4	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	18
S02	0,5	1	1	2,5	1	1	1,5	2,5	0,5	4	0,5	0,5	16,5
S03	4,5	3	3	3	3	2	1,5	2	3,5	3,5	1	1,5	31,5
G01	3,5	2	1	0,5	0,5	0,5	3,5	2,5	3	0,5	0,5	0,5	18,5
G02	5	2	0,5	4	1,5	4,5	0,5	4	4,5	0,5	0,5	1,5	29
G03	5	3	0,5	4,5	3	3	0,5	4	4,5	4	1	0,5	33,5
IO1	4,5	1,5	4	4	2,5	3	3	1	4,5	3	3	4	38
IO2	3	3	0,5	3,5	2,5	3,5	0,5	1	1,5	2	3	3	27
IO3	0,5	2,5	1	1,5	1	1	2,5	2,5	2	2	1	1,5	19
PO1	4,5	2,5	3	3,5	2	1,5	3,5	3	3,5	4,5	0,5	0,5	32,5
PO2	5	3	2,5	4	2,5	2	2,5	0,5	4	0,5	3	3	32,5
PO3	3	1	3	0,5	0,5	0,5	3	2,5	3	4,5	0,5	0,5	22,5
	39,5	27	20,5	35,5	24	26	23	26	35	29,5	15	17,5	
										RAZEM			318,5

Szansą najbardziej potęgującą mocne strony jest **IO1** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne).

Mocną stroną najbardziej potęgowaną przez szanse jest **PS1** (walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)).

7. Oddziaływanie zagrożeń (T) na słabe strony (W) - średnia ocena

Tabela 58. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie zagrożeń na słabe strony

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
ST1	0	0	4	1	4	3	1	1	4	3	1	2	24
ST2	1	0	0	0	1	4	0	0	2	0	0	3	11
ST3	0	0	0	5	3	0	0	0	3	1	0	3	15
GT1	5	5	1	0	2	3	5	4	4	1	0	4	34
GT2	5	4	4	5	3	2	3	5	5	4	5	5	50
GT3	5	5	2	2	0	4	4	4	5	1	4	4	40
IT1	5	4	2	5	1	2	4	5	4	4	5	5	46

IT2	5	5	1	4	0	0	4	5	4	3	4	5	40
IT3	4	5	3	5	0	1	5	4	3	3	3	4	40
PT1	5	5	1	0	3	3	5	5	5	1	0	4	37
PT2	4	3	3	3	0	0	1	4	4	1	5	3	31
PT3	4	3	1	1	1	1	4	4	3	4	0	1	27
	43	39	22	31	18	23	36	41	46	26	27	43	
	RAZEM												395

Zagrożeniem najbardziej wzmocniającym słabe strony jest **GT2** (utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych).

Słabą stroną najbardziej potęgowaną przez zagrożenia jest **GW3** (niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów).

8. Oddziaływanie szans (O) na słabe strony (W) – średnia ocena

Tabela 59. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie szans na słabe strony

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
SO1	0	0	0	4	4	2	1	2	0	0	0	0	13
SO2	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3
SO3	1	1	1	1	3	1	0	0	0	1	1	1	11
GO1	0	1	1	0	0	0	3	3	3	1	0	0	12
GO2	2	4	0	0	0	0	4	3	2	0	0	0	15
GO3	2	3	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0	11
IO1	3	2	4	3	0	0	2	3	1	4	5	4	31
IO2	2	3	0	3	1	0	2	3	1	3	0	3	21
IO3	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	4
PO1	1	1	1	4	1	1	1	1	3	0	0	0	14
PO2	4	5	2	4	0	0	4	4	3	4	1	3	34
PO3	0	0	3	0	0	0	1	1	2	1	0	0	8
	16	20	12	22	11	4	22	22	16	14	7	11	
	RAZEM												177

Szansą najbardziej osłabiającą słabe strony jest **PO2** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej).

Słabymi stronami najbardziej osłabianymi przez szanse są **SW1** (baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom), **GW1** (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki), **GW2** (brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory).

9. Wybór typu strategii

Sumy ocen poszczególnych czynników zostały umieszczone w macierzach opisujących ich wzajemny wpływ.

Tabela 60. Macierz oddziaływań czynników wewnętrznych na czynniki zewnętrzne

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	348,5	245,5
SŁABE STRONY	301	244

Tabela 61. Macierz oddziaływań czynników wewnętrznych na czynniki zewnętrzne

	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SZANSE	318,5	177
ZAGROŻENIA	264	395

Łączna ocena dla obu typów oddziaływań determinuje wybór typu strategii. W zależności od tego, które wzajemne oddziaływanie otrzymało najwięcej ocen, wybierany jest jeden z czterech możliwych do wyboru planów strategicznych:

- Strategia ekspansywna – ukierunkowana na maksymalne wykorzystanie istniejących mocnych stron oraz oddziaływania szans zewnętrznych, strategia ukierunkowana na pozytywne czynniki zewnętrzne i wewnętrzne;
- Strategia konserwatywna – opiera się na mocnych stronach jednostki, jednak równie ważne jest łagodzenie zagrożeń. W związku z tym, nie podejmuje się dużego ryzyka w podejmowaniu działań strategicznych, starając się zachować równowagę pomiędzy korzystnym oddziaływaniem mocnych stron, a negatywnym oddziaływaniem zagrożeń,

- Strategia konkurencyjna – zakłada maksymalne wykorzystanie szans i minimalizację negatywnego wpływu słabych stron. Ze względu na to, iż opiera się głównie na wykorzystaniu sprzyjających czynników zewnętrznych, gmina musi konkurować o nie z innymi jednostkami, które także mogą skorzystać z tych szans,
- Strategia defensywna – ukierunkowana na obronę przed negatywnymi czynnikami, zarówno zewnętrznymi, jak i wewnętrznymi.

Tabela 62. Suma obu oddziaływań i wybór typu strategii

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	667	509,5
SŁABE STRONY	478	639

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	strategia ekspansywna	strategia konserwatywna
SŁABE STRONY	strategia konkurencyjna	strategia defensywna

Analiza SWOT/TOWS wykazała, iż optymalnym typem planu strategicznego dla Gminy Dobczyce jest **strategia ekspansywna**. Jej głównym założeniem jest maksymalne wykorzystanie zarówno posiadanych atutów (mocnych stron), jak też istniejących szans rozwojowych.

10. Podsumowanie

Analiza SWOT/TOWS pozwoliła nie tylko na wybór typu planu strategicznego, ale dzięki szczegółowemu zbadaniu wpływu analizowanych czynników w poszczególnych sferach umożliwiła posumowanie obecnego stanu gminy Dobczyce i wskazanie pożądanych kierunków interwencji.

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS:

1. Obszar strategiczny: Sfera społeczna

- Konieczna jest poprawa stanu bazy lokalowej placówek opieki nad dziećmi, gdyż jej stan obecny utrudnia wykorzystanie istniejących szans i potęguje wpływ zagrożeń.
- Istotne jest wzmacnianie stopnia integracji i aktywności lokalnej społeczności.
- Warto wspierać aktywność mieszkańców i ich organizacji w tworzeniu infrastruktury i różnorodnych form życia społecznego gminy, gdyż ma to wpływ na wykorzystanie szans i ograniczenie zagrożeń.
- Należy zwiększać atrakcyjność obszaru gminy, w szczególności dla osób młodych i wykształconych, by zachęcić je do pozostania i zmniejszyć zagrożenie migracją zarobkową.

2. Obszar strategiczny: Gospodarka

- Zagospodarowanie posiadanych przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo będzie sprzyjać wykorzystaniu szans oraz minimalizacji zagrożeń, także w innych sferach;
- Konieczne jest niwelowanie słabych stron gospodarki (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki, brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe, niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów), gdyż mocno ograniczają wykorzystanie istniejących szans.
- Położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny należy do głównych atutów sfery gospodarczej i w dużej mierze sprzyja rozwojowi gminy.
- Prowadzenie działań na rzecz zagospodarowania otoczenia Zbiornika Dobczyckiego będzie sprzyjało rozwojowi gospodarki i zmniejszeniu ryzyka osłabiania szans i potęgowania zagrożeń.
- Ze względu na posiadane walory, uzasadniony jest dalszy rozwój turystyki i rekreacji, także z uwagi na ponadlokalny popyt na tego typu usługi.

3. Obszar strategiczny: Infrastruktura

- Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych powinny znaleźć się wśród głównych kierunków działań w obszarze strategicznym Infrastruktura. Zaniechanie inwestycji tego typu będzie

miało wpływ zarówno na ograniczenia w wykorzystaniu istniejących szans, jak i na wzmocnienie negatywnego oddziaływania zagrożeń.

- Infrastruktura otoczenia Zbiornika ma korzystny wpływ na funkcjonowanie innych sfer, z tego względu powinna cechować się wysoką jakością i być rozwijana.
- Konieczne jest zagospodarowanie posiadanych przez Gminę nieczynnych obiektów ulegających degradacji. Brak interwencji w tym zakresie generuje koszty utrzymania infrastruktury, powoduje niewykorzystanie posiadanych zasobów oraz zwiększy koszty potencjalnych inwestycji w przyszłości (konieczność przywracania dobrego stanu technicznego obiektom zdegradowanym).
- Duża kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych i skomplikowany proces inwestycyjny mają negatywny wpływ na wykorzystanie mocnych stron i wzmacniają wpływ stron słabych. Z tego względu plan inwestycyjny powinien być w pełni dostosowany do istniejących potrzeb mieszkańców (wraz z hierarchią ich ważności), uwzględniać ograniczenia budżetu oraz być odpowiednio rozłożony w latach, z maksymalnym wykorzystaniem możliwych, zewnętrznych źródeł dofinansowania.
- Do właściwego wykorzystania szans i mocnych stron gminy we wszystkich sferach niezbędne jest niwelowanie oraz ograniczanie istniejących braków i zagrożeń obszaru Infrastruktura.

4. Obszar strategiczny: Przestrzeń:

- Cele dla sfery przestrzennej powinny szczególnie koncentrować się na ochronie i wykorzystaniu posiadanych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
- Konieczne należy położyć nacisk na zagospodarowanie przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym oraz wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji, gdyż sprzyjać to będzie wykorzystywaniu szans różnych sfer i ograniczeniu wzajemnego potęgowania się słabych stron i zagrożeń.
- Należy zauważyć, iż niedostatki przestrzeni wpływają na inne sfery, a odpowiednio zagospodarowana przestrzeń publiczna tworzy dogodne warunki do rozwoju sfery gospodarczej i społecznej.
- Należy przenieść „punkt ciężkości” i priorytety z wieloletnich starań o turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie Zbiornika na odpowiednie zagospodarowanie jego otoczenia pod kątem rekreacyjnym i turystycznym.
- Należy przyjąć, iż otoczenie Zbiornika Dobczyckiego to jedna z głównych przestrzeni publicznych gminy, istotna dla jej rozwoju.

Powyższe wnioski stanowiły punkt wyjścia do sformułowania celów strategicznych i operacyjnych oraz wyboru preferowanych kierunków działań.

CZĘŚĆ PROJEKCYJNA

I. Misja, wizja i cele rozwoju gminy

Diagnoza stanu obecnego i analiza SWOT opisują, jak w chwili obecnej wygląda obszar gminy, jakie są jego istniejące walory i czynniki zewnętrzne sprzyjające jego rozwojowi, a które jego cechy i uwarunkowania zewnętrzne stanowią dla niego zagrożenie.

W toku programowania polityki rozwoju, kolejnym etapem tworzenia planu strategicznego jest precyzyjne określenie, jaki ma być efekt przyjętej polityki i za pomocą jakich działań ma on zostać osiągnięty.

Planowanie strategiczne, zaczynające się od procesu diagnozy obszaru i analizy SWOT, składa się z kolejno występujących po sobie, logicznie następujących etapów. Po określeniu wynikającej z przeprowadzonej analizy stanu obecnego wizji, podmiot wdrażający plan strategiczny określa misję, która ma wypełnić by zapewnić osiągnięcie pożądanego obrazu gminy. Następnie formułowane są cele długofalowe – strategiczne, które uszczegółowione są przez cele operacyjne.

1. Wizja i misja rozwoju

Wizja jest to określenie, jak przyjęta polityka prorozwojowa wpłynie na gminę, w jaki sposób ją zmieni i jaka się ona stanie po jej wprowadzeniu. Innymi słowy, wizja opisuje pożądaną obraz gminy, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ustalonemu i zawartemu w strategii programowi jej rozwoju. Wizja jest wynikiem przeprowadzonej wcześniej diagnozy stanu obecnego, analizy SWOT oraz rezultatów konsultacji społecznych. W przypadku przedmiotowej Strategii, wizja rozwoju gminy została określona następująco:

„Gmina Dobczyce gminą zapewniającą wysoką jakość życia mieszkańcom, atrakcyjną dla przedsiębiorców i turystów, rozwijającą się w oparciu o posiadane zasoby i potencjał”

Wizja została sformułowana w taki sposób, by podkreślić, że działania prorozwojowe będą miały na celu poprawienie jakości życia mieszkańców oraz wykreowanie większej aktywności gospodarczej obszaru i poprawę warunków funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Rozwój

prowadzony będzie głównie w oparciu o wykorzystanie posiadanych przez gminę atutów i potencjału, zgodnie z wybranym typem strategii ekspansywnej.

Gmina Dobczyce, jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie Strategii Rozwoju i, co za tym idzie, zobowiązany do prowadzenia polityki prorozwojowej jednostki nią objętej, określa misję, która jest opisem działań, jakie podejmie wraz z innymi podmiotami, by efektywnie przyczynić się do realizacji celów opisanej polityki. Misja jest całościowym, generalnym ujęciem działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta, wynika z ustalonej wizji. Misją Gminy Dobczyce jest:

„Prowadzenie aktywnej polityki prorozwojowej, mającej na celu pełne wykorzystanie posiadanych zasobów i potencjału w procesie rozwoju; wdrożenie kompleksowych i komplementarnych działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności gminy dla mieszkańców, przedsiębiorców, odwiedzających”

Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane rezultaty. Zgodnie z przyjętą misją rozwoju, polityka prorozwojowa prowadzona na terenie gminy będzie kładła nacisk na komplementarność działań mających na celu poprawę stanu infrastruktury i zagospodarowania przestrzeni oraz pobudzających pożądane procesy gospodarcze i społeczne, by gmina stała się miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców, przedsiębiorców, odwiedzających.

Wizja oraz misja gwarantują odpowiednie ukierunkowanie polityki programowania rozwoju na terenie gminy.

2. Cele strategiczne

Cele strategiczne są to logicznie pogrupowane cele długofalowe, jakie mają być osiągnięte w ramach przyjętej Strategii. Opisują długookresowe oddziaływanie polityki rozwoju, przyjętej do realizacji w ramach Strategii. Określają pożądane, trwałe efekty wdrożenia planu strategicznego.

Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022 zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych, przyporządkowanych poszczególnym obszarom:

- **Obszar strategiczny A: Sfera społeczna**
 - Cel strategiczny A: Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

Cel strategiczny dla sfery społecznej zakłada całościową i kompleksową interwencję. Odnosi się do kapitału ludzkiego i społecznego obszaru gminy, zakłada stworzenie warunków do aktywizacji życia społecznego, integracji mieszkańców oraz przeciwdziałania negatywnym trendom społecznym. Cel strategiczny dla sfery społecznej zakłada realizację działań infrastrukturalnych i nieinfrastrukturalnych, które pozwolą m.in. na poprawę jakości usług publicznych, aktywizację lokalnej społeczności, wzmocnienie lokalnej tożsamości i poprawę jakości istniejącego kapitału społecznego, poprawę dostępności infrastruktury społecznej wysokiej jakości, zahamowanie negatywnych trendów związanych z ryzykiem marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz prowadzenie zintensyfikowanych działań na obszarach koncentracji problemów społecznych.

- **Obszar strategiczny B: Gospodarka**

- Cel strategiczny B: Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory.

Cel strategiczny dla obszaru Gospodarka ukierunkowany jest na rozwój gminnej gospodarki. Konieczne jest podejmowanie różnorodnych przedsięwzięć, które wywołają długofalowe efekty: wzrost aktywności gospodarczej, rozwój przedsiębiorczości, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej. Wyodrębnienie celu strategicznego poświęconego wyłącznie sferze gospodarczej umożliwi pełniejsze wykorzystanie posiadanego przez gminę potencjału oraz ułatwi stworzenie kompleksowego, komplementarnego planu działań skoncentrowanego na kreowaniu pożądanych zjawisk gospodarczych.

- **Obszar strategiczny C: Infrastruktura**

- Cel strategiczny C: Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury.

Cel strategiczny dla obszaru Infrastruktura zakłada osiągnięcie trwałej, długookresowej poprawy jakości infrastruktury, co w istotnym stopniu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców. Rozwój infrastruktury należy do podstawowych przedsięwzięć wpływających korzystnie na standard życia mieszkańców, a jego efekty są odczuwalne natychmiast po realizacji inwestycji. Nowo powstała lub zmodernizowana infrastruktura służy zaspokojeniu wielu potrzeb, zarówno podstawowych, bytowych, jak również potrzeb wyższego rzędu. Projekty z zakresu budowy i modernizacji różnego typu

infrastruktury należą do inwestycji najczęściej postulowanych przez mieszkańców i stanowią jeden z najbardziej istotnych elementów planu strategicznego.

- **Obszar strategiczny D: Przestrzeń**

- Cel strategiczny D: Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju.

Cel strategiczny dla obszaru Przestrzeń skupia się na zwiększeniu funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznej gminy oraz wykorzystaniu walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego w procesie jej rozwoju. Cel ten zakłada bezpośrednią interwencję w przestrzeń gminy, jej pełniejsze i bardziej funkcjonalne wykorzystanie, poprawę jej estetyki oraz nadanie jej nowych cech i funkcji, co nie tylko poprawi jakość życia mieszkańców, lecz także uczyni obszar gminy bardziej atrakcyjnym dla innych podmiotów – inwestorów, przedsiębiorców, odwiedzających, itp. Jednocześnie, obszar każdej gminy posiada w sobie coś unikalnego, charakterystycznego, niespotykanego w żadnym innym miejscu. Mogą to być zabytki, elementy środowiska naturalnego, układ przestrzenny, itp. Programując politykę rozwojową należy starać się jak najpełniej wykorzystać te atuty i przekształcić je w czynniki stymulujące rozwój danego obszaru. Z tego względu, cel strategiczny jest skoncentrowany na wykorzystaniu tych atutów i posiadanego przez gminę potencjału.

3. Cele operacyjne i kierunki działań

Cele operacyjne przyporządkowane są do poszczególnych celów strategicznych, opisują bezpośrednie efekty wdrażanych działań. Ze względu na swój komplementarny i spójny charakter, przyczynią się do osiągnięcia założonych celów strategicznych i, co za tym idzie, umożliwią spełnienie misji i osiągnięcie pożądanej wizji obszaru. Określają grupy przedsięwzięć, jakie będą realizowane w ramach Strategii Rozwoju.

Poszczególnym celom strategicznym przyporządkowano następujące cele operacyjne i kierunki działań:

1. Obszar strategiczny A: Sfera społeczna,

Cel strategiczny A: Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym:

- Cel operacyjny A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność – inwestycje w infrastrukturę społeczną, w tym edukacyjną i kulturalną, są niezbędne, by zapewnić bazę materialną do świadczenia wysokiej jakości usług społecznych na rzecz mieszkańców oraz wykreowania różnorodnej oferty kulturalnej, edukacyjnej, sportowo-rekreacyjnej, itp.;
- A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym - wzbogacenie oferty kulturalnej sportowo-rekreacyjnej i społecznej oraz prowadzenie działań na rzecz integracji lokalnej społeczności pozwala na zwiększenie aktywności mieszkańców, co jest szczególnie ważne w małych miastach i na obszarach wiejskich. Działania tego typu pozwalają na angażowanie mieszkańców w organizację i udział w różnorodnych przedsięwzięciach, co jeszcze bardziej wzmacnia więzi społeczne i zachęca do czynnego udziału w życiu lokalnej społeczności;
- A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań – rozwój oferty edukacyjnej sprzyja nie tylko pogłębianiu wiedzy i rozwijaniu posiadanych zainteresowań, lecz także zwiększa możliwości aktywnego i kreatywnego spędzania czasu wolnego, integruje dzieci i młodzież, sprzyja zacieśnianiu więzi społecznych wśród młodych ludzi;
- A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego - do grup najbardziej narażonych na marginalizację społeczną należą seniorzy, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, osoby niepełnosprawne. Cel zakłada podjęcie działania mających na celu ich integrację i zapobieganie ich wykluczeniu z lokalnej społeczności;
- A.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych – cel zakłada kompleksową interwencję w obszarach o wysokiej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Wybrane kierunki działań (podana kolejność jest zgodna z wynikami ankiety dotyczącej hierarchizacji proponowanych kierunków działań, przeprowadzonej podczas konsultacji społecznych. Szczegółowy opis badania ankietowego oraz oceny poszczególnych kierunków zawarto w załączniku nr 3 do Strategii: Wnioski z analiz, propozycja celów i kierunków działań):

- budowa i modernizacja budynków szkół i przedszkoli,

- budowa i modernizacja boisk, sal gimnastycznych i innych obiektów zapewniających możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego,
- organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,
- organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłych, w tym dla seniorów,
- rozwój opieki nad dziećmi do lat 3,
- realizacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i seniorów,
- inkubator inicjatyw społecznych,
- działania na rzecz aktywizacji lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych,
- organizacja przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,
- podejmowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci,
- budowa i modernizacja placówek kulturalnych,
- organizacja nowych przedsięwzięć kulturalnych.

2. Obszar strategiczny B: Gospodarka

Cel strategiczny B: Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory.

- B.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy - cel zakłada realizację działań zarówno udogodniających prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy, jak i wspomagających pozyskiwanie inwestorów z zewnątrz,
- B.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych – cel zakłada racjonalne zagospodarowanie i wykorzystanie posiadanych przez gminę nieruchomości (budynków, terenów niezabudowanych) na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego,
- B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce – cel zakłada prowadzenia działań pozwalających na pełniejsze wykorzystanie posiadanych przez gminę walorów w procesie rozwoju gospodarczego, poprzez rozwój turystyki i rekreacji,
- B.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy – cel zakłada preferowanie inwestorów

zewnątrznych, których działalność wpisywać się będzie w kierunku rozwoju gminy, a nie je zakłócać (np. zakłady przemysłu ciężkiego znacznie utrudniłyby lub uniemożliwiłyby wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych w procesie rozwoju).

Wybrane kierunki działań:

- rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,
- wykorzystanie posiadanych przez gminę nieruchomości na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo (uzbrojenie, zagospodarowanie terenu),
- utworzenie spójnych, kompleksowych produktów turystycznych,
- promowanie i eksponowanie znajdujących się na obszarze gminy walorów przyrodniczych i obiektów zabytkowych,
- utworzenie spójnej i kompleksowej oferty dla inwestorów,
- działania z zakresu promowania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspieranie przedsiębiorców, w szczególności prowadzących działalność w sektorze turystyki i przemysłów czasu wolnego,
- promocja inwestycyjna gminy,
- działania na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,
- poradnictwo i informacja dla przedsiębiorców.

3. Obszar strategiczny C: Infrastruktura

Cel strategiczny C: Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury.

- C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej - gmina Dobczyce cechuje się dobrze rozwiniętą siecią dróg, jednak stan części z nich jest niezadowolający. Przy wielu drogach brakuje też takich obiektów jak chodniki, zatoki autobusowe, odpowiednie oznaczenie. Poprawa stanu dróg jest jedną z inwestycji priorytetowych na najbliższe lata;
- C.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej - inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną należą do najbardziej priorytetowych gminnych inwestycji infrastrukturalnych. Szczególnie istotne jest obecnie przeprowadzenie inwestycji mających na celu zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków. Rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest konieczny, by zapewniać mieszkańcom wodę pitną dobrej

jakości oraz zagospodarowanie ścieków w sposób bezpieczny, zgodny z zasadami ochrony środowiska;

- C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego – cel zakłada realizację zadań, które ułatwią komunikację pomiędzy poszczególnymi miejscowościami oraz poprawę organizacji ruchu w mieście (np. organizację miejsc parkingowych),
- C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych – cel zakłada podjęcie działań na rzecz wykorzystania obecnie niewykorzystywanych i niszczących obiektów gminnych;
- C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej – cel zakłada podejmowanie przedsięwzięć mających na celu odnowę budynków użyteczności publicznej, poprawę ich stanu, zwiększenie ich funkcjonalności. Ponadto, budynki użyteczności publicznej pełną ważną rolę w estetyce przestrzeni – ich wygląd zewnętrzny oraz zagospodarowanie terenów wokół nich są niezwykle istotne dla ładu przestrzennego poszczególnych miejscowości;
- C.6. Rozwój budownictwa komunalnego – ze względu na zdiagnozowane problemy w obszarze mieszkalnictwa, konieczne jest prowadzenie działań mających na celu wzrost dostępności i rozwój zasobów mieszkalnictwa komunalnego.

Wybrane kierunki działań:

- budowa i modernizacja dróg,
- budowa ścieżek pieszo-rowerowych,
- budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych,
- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- nadanie nowych funkcji nieczynnym obiektom gminnym,
- budowa i przebudowa chodników,
- zwiększenie gminnych zasobów mieszkaniowych,
- modernizacja sieci wodociągowej,
- likwidacja barier architektonicznych,
- budowa infrastruktury okołodrogowej,
- dostosowanie funkcji istniejących obiektów do zidentyfikowanych potrzeb.

4. Obszar strategiczny D: Przestrzeń

Cel strategiczny D: Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju.

- D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji – cel zakłada pełniejsze wykorzystanie walorów Zbiornika Dobczyckiego i jego otoczenia w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy;
- D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego - w procesie rozwoju konieczne jest zachowanie zasad ochrony środowiska, co może wyrażać się zarówno w stosowaniu prośrodowiskowych rozwiązań podczas realizacji projektów infrastrukturalnych różnego typu, jak też we wdrażaniu przedsięwzięć ukierunkowanych na ochronę środowiska naturalnego, takich jak wykorzystanie odnawialnych źródeł energii czy działania na rzecz obszarów chronionych. Ponadto, na terenie gminy znajdują się obiekty zabytkowe, które mogą być atrakcyjne dla osób odwiedzających. Konieczne jest położenie nacisku na ich odnowę i ochronę, by podnosić atrakcyjność gminy i zwiększyć rolę turystyki w procesie rozwoju;
- D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy -
- D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy – przestrzeń stanowi bazę materialną dla zjawisk gospodarczych i społecznych. Konieczne jest jej właściwe kształtowanie i zagospodarowanie, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, by cechowała się ona wysoką estetyką i funkcjonalnością.

Wybrane kierunki działań:

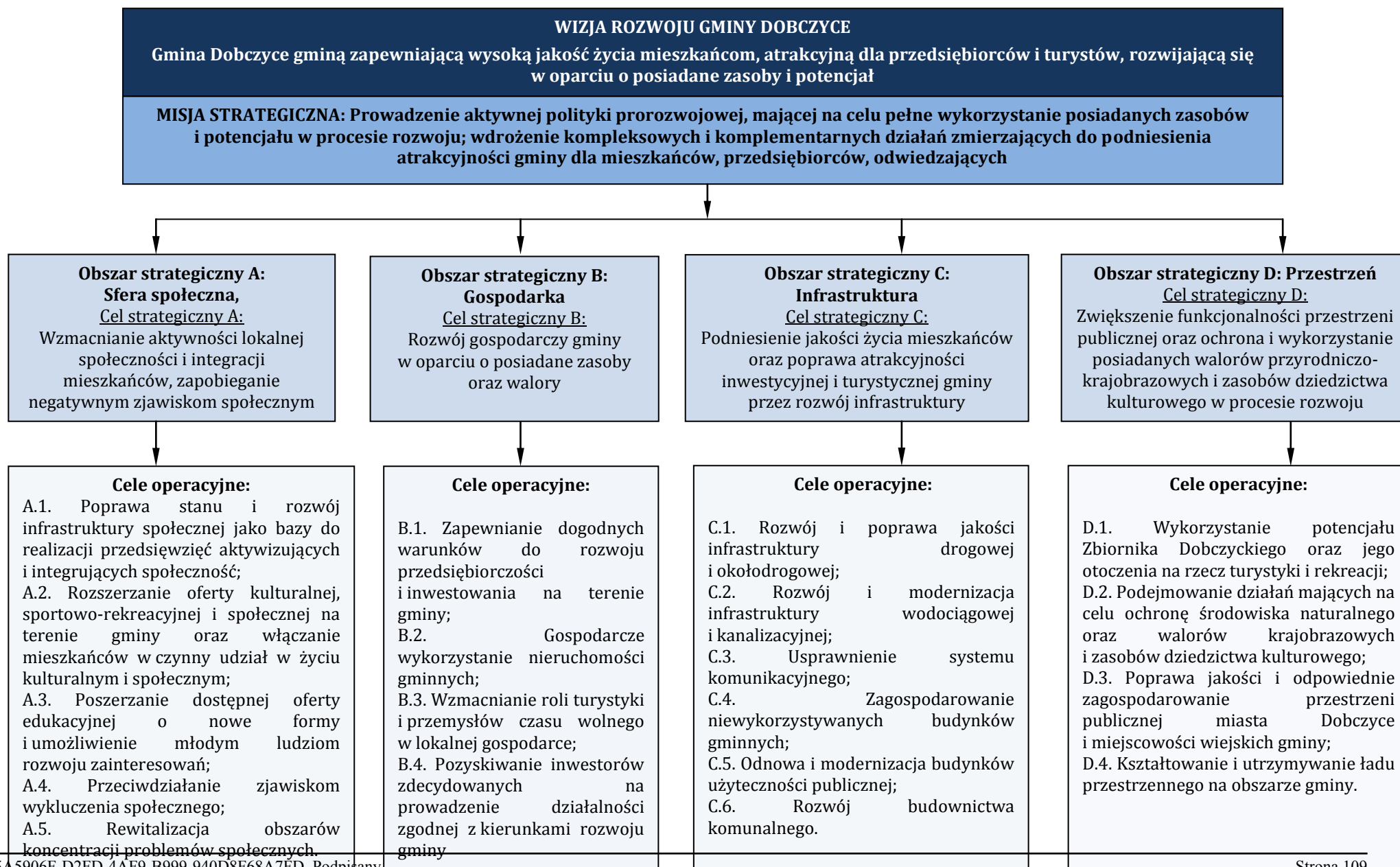
- zagospodarowanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego,
- zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),
- zagospodarowanie miejskiego rynku,
- odnowa centrów miejscowości,

- utworzenie Parku Kulturowego,
- organizacja zieleni,
- zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych (dogodne dojście, parkingi, uporządkowanie terenu),
- modernizacja i remonty budynków użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie terenów wokół nich,
- modernizacja i renowacja obiektów zabytkowych,
- działania na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego,
- budowa elementów małej architektury,
- pozyskiwanie gruntów na cele publiczne.

Poniższy schemat przedstawia pełne zestawienie wyżej opisanych celów:

Rysunek 5. struktura celów

II. Zgodność ze strategicznymi dokumentami

Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce musi wykazywać zgodność z pozostałymi dokumentami strategicznymi, którymi objęty jest obszar gminy. Poza lokalną polityką rozwoju, gmina objęta jest także strategiami rozwoju powiatu, województwa, kraju, a także dokumentami sektorowymi dotyczącymi działań w konkretnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego, takich jak obszary wiejskie czy kapitał ludzki. Niezwykle ważne jest obranie takich celów Strategii, by nie tylko nie wykluczały one działań, jakie mają być podjęte w ramach innych programów, lecz by były względem nich komplementarne i by wzajemnie wzmacniały swoje efekty. Wymienione poniżej dokumenty były brane pod uwagę przy opracowaniu przedmiotowej Strategii, jest ona w pełni z nimi zgodna i wpisuje się w postulowane w nich kierunki prowadzenia polityki prorozwojowej, co zostanie udowodnione w niniejszym rozdziale.

Badanie zgodności Strategii Rozwoju Gminy z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na obszarze gminy polega na porównaniu ich celów i obranych priorytetów. Powiązania pomiędzy Strategią Rozwoju Gminy, a strategiami wyższego szczebla i programami sektorowymi obrazują zestawienia ich celów, opracowane w formie tabelarycznej, dzięki czemu łatwo można odnaleźć wzajemne powiązania.

1. Strategia Rozwoju Kraju 2020

Jest dokumentem strategicznym, który stanowi kontynuację Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, jej rozszerzenie na dalszy okres i dostosowanie poprzedniego dokumentu do nowych uwarunkowań oraz zidentyfikowanych potrzeb i problemów. Dokument opisuje cele i kierunki polityki rozwojowej kraju w perspektywie średniookresowej.

Celem głównym średniookresowej Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Osiągnięciu założonego celu głównego służyć będą wyznaczone cele i priorytety rozwojowe, pogrupowane w główne obszary interwencji.

Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce przyczyni się zarówno do osiągnięcia celu głównego Strategii Rozwoju Kraju, jak również bezpośrednio wpisuje się w założenia następujących obszarów i celów szczegółowych:

Tabela 63. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Strategii Rozwoju Kraju 2020

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i priorytetowe kierunki interwencji publicznej określone w Strategii Rozwoju Kraju 2020	
<p>Obszar strategiczny A: Sfera społeczna, <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym</p> <p>Cele operacyjne: A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność; A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań; A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; A.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych.</p>	<p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.1. Integracja społeczna</p>	<p>III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozwój instrumentów legislacyjnych i finansowych wspierających ekonomię społeczną;• tworzenie warunków dla rozwoju oraz promocja aktywności zawodowej i społecznej seniorów;• zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości edukacji na jej wszystkich etapach oraz do kultury (w tym upowszechnienie uczenia się przez całe życie, e-edukacja, edukacja kulturalna);
	<p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>	<p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none">• wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym;
	<p>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</p> <p>Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela</p>	<p>I.3.2. Rozwój kapitału społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none">• zmiana roli publicznych instytucji kultury (bibliotek, domów kultury, etc.) oraz zwiększenie aktywności istniejących organizacji w dziedzinie sportu, w szczególności klubów sportowych; budowa nowych lub modernizacja istniejących, zreformowanych instytucji kultury i sportu; wspieranie instytucji kultury i sportu w ich roli integrowania społeczności lokalnej i pobudzania aktywności obywatelskiej;

	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p>	<p>II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none">ograniczenie czynników zniechęcających do zatrudniania lub podejmowania i utrzymywania aktywności zawodowej;wzmocnienie warunków instytucjonalnych dla łączenia funkcji zawodowych z rodzinnymi – wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem w wieku 0-5 lat: zintegrowane podejście, powszechna dostępność, różnorodność form, zapewnienie powszechnie dostępnej opieki w szkołach; elastyczne formy zatrudnienia spełniające wymogi modelu flexicurity itp.);przygotowanie i wdrożenie kompleksowych rozwiązań zapewniających lepszy start zawodowy młodych ludzi wchodzących na rynek pracy (w tym działania związane z uzupełnianiem kompetencji i kwalifikacji); <p>II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego:</p> <ul style="list-style-type: none">doposażenie pracowni szkół i placówek dydaktycznych;upowszechnienie uczenia się dorosłych w oparciu o najbardziej efektywne formy, tj. krótkie formy kursowe zgodne z potrzebami osób uczących się oraz uczenie się w pracy i środowisku zaangażowania społecznego; opracowanie modelu finansowania uczenia się dorosłych wspierającego najbardziej efektywne formy oraz zapewniającego ich powszechną dostępność, w oparciu o montaż finansowy ze środków publicznych, środków pracodawców oraz środków osób uczących się;
<p>Obszar strategiczny B: Gospodarka <u>Cel strategiczny B:</u> Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory</p> <p>Cele operacyjne: B.1. Zapewnianie dogodnych</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki</p>	<p>II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none">stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju przemysłu czasu wolnego (usługi kulturalne, sport, kinematografia, gry

<p>warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy;</p> <p>B.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych;</p> <p>B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce;</p> <p>B.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy</p>	<p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>	<p>komputerowe i on-line, media, także cyfrowe, turystyka),</p> <p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none">• wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym;• wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem ich potencjału endogenicznego (rolnicze, mieszane i przejściowe) i pełnionych przez nie funkcji - dywersyfikacja gospodarcza, mobilność zawodowa i przestrzenna, połączenia transportowe, restrukturyzacja i zwiększenie wydajności w rolnictwie i rybactwie, inwestycje poza rolnictwem, rozwój przedsiębiorczości, rozwój nowych funkcji obszarów wiejskich oraz wspieranie tworzenia nowych typów miejsc pracy zorientowanych na turystykę, ekologię, czy powiązanych z telepracą w różnych dziedzinach, działania na rzecz poprawy jakości życia i atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej;
<p>Obszar strategiczny C: Infrastruktura</p> <p><u>Cel strategiczny C:</u> Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej;</p> <p>C.2. Rozwój i modernizacja</p>	<p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>	<p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none">• zwiększenie dostępności transportowej - regionalnej i wewnątrzregionalnej (działania w zakresie połączeń transportowych na poziomie regionalnym i lokalnym).

<p>infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej; C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego; C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych; C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej; C.6. Rozwój budownictwa komunalnego.</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko</p>	<p>II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami:</p> <ul style="list-style-type: none">kontynuacja wdrażania i realizacji wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE; <p>II.6.4. Poprawa stanu środowiska: zapewnienie skutecznego i efektywnego oczyszczania ścieków we wszystkich aglomeracjach liczących więcej niż 2000 RLM;</p>
<p>Obszar strategiczny D: Przestrzeń <u>Cel strategiczny D:</u> Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji; D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego; D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy; D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.</p>	<p>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</p> <p>Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem</p> <p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>	<p>I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego</p> <ul style="list-style-type: none">wprowadzenie rozwiązań sprzyjających efektywniejszemu wykorzystaniu przestrzeni; <p>II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej:</p> <ul style="list-style-type: none">wsparcie termomodernizacji budynków i modernizacji istniejących systemów ciepłowniczych z zastosowaniem dostępnych i sprawdzonych technologii; <p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none">wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem ich potencjału endogenicznego (rolnicze, mieszane i przejściowe) i pełnionych przez nie funkcji - dywersyfikacja gospodarcza, mobilność zawodowa i przestrzenna, połączenia transportowe, restrukturyzacja i zwiększenie wydajności w rolnictwie i rybactwie, inwestycje poza rolnictwem, rozwój przedsiębiorczości, rozwój nowych funkcji obszarów wiejskich oraz wspieranie tworzenia nowych typów miejsc pracy zorientowanych na turystykę, ekologię, czy powiązanych z telepracą w różnych dziedzinach, działania na rzecz poprawy jakości życia i atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej;

2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie to dokument strategiczny na poziomie krajowym, wyznaczający cele polityki rozwojowej wobec poszczególnych regionów kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich. Strategia określa także rolę i sposób działania podmiotów publicznych w toku prowadzenia przyjętej polityki rozwojowej, szczególnie skupia się na funkcji rządu i samorządów województw w procesie osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju.

Celem strategicznym polityki regionalnej, wyznaczonym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, jest wzrost, zatrudnienie i spójność w długim okresie. Osiągnięcie celu strategicznego nastąpi poprzez wdrożenie założeń trzech celów szczegółowych:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność),
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność),
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).

Tabela 64. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązaniem z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i priorytetowe kierunki interwencji publicznej określone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020	
<p>Obszar strategiczny A: Sfera społeczna, <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym</p> <p>Cele operacyjne: A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność; A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzenie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań;</p>	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw: <ul style="list-style-type: none">• 1.3.1. Rozwój kapitału intelektualnego, w tym ludzkiego i społecznego; 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi: <ul style="list-style-type: none">• 1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich;
	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: <ul style="list-style-type: none">• 2.2.1. Usługi edukacyjne i szkoleniowe,• 2.2.5. Usługi kulturalne.

A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; A.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych		2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.
Obszar strategiczny B: Gospodarka <u>Cel strategiczny B:</u> Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory Cele operacyjne: B.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy; B.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych; B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce; B.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi: <ul style="list-style-type: none">1.2.2. Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich;
		1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw: <ul style="list-style-type: none">1.3.2. Wsparcie dla lokalizacji inwestycji zewnętrznych, w tym szczególności zagranicznych,1.3.4. Wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu,1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego.
Obszar strategiczny C: Infrastruktura <u>Cel strategiczny C:</u> Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury Cele operacyjne: C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej; C.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej; C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego; C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych; C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej; C.6. Rozwój budownictwa komunalnego.	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi: <ul style="list-style-type: none">1.2.1. Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów;1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich;
	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: <ul style="list-style-type: none">2.2.3. Usługi komunikacyjne;2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska;
Obszar strategiczny D: Przestrzeń <u>Cel strategiczny D:</u> Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw: <ul style="list-style-type: none">1.3.5. Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na

posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju		zagrożenia naturalne; <ul style="list-style-type: none">1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego;
Cele operacyjne: D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji; D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego; D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy; D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych	2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe: <ul style="list-style-type: none">2.2.4. Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska;

3. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko opisuje politykę państwa w obszarze bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska do 2020 roku. Zgodnie z zapisami dokumentu, uszczegóławia ona cele średniookresowej strategii rozwoju kraju (Strategia Rozwoju Kraju 2020) w dziedzinie energetyki i środowiska oraz stanowi ogólną wytyczną dla Polityki energetycznej Polski i innych programów rozwoju, które staną się elementami systemu realizacji Strategii. Koresponduje ona z celami rozwojowymi określonymi na poziomie wspólnotowym, ujętymi przede wszystkim w dokumencie Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (wpisując się także w jej kluczowe inicjatywy przewodnie) oraz celami pakietu klimatyczno-energetycznego. Strategia służy również określeniu celów i kierunków działań nowej perspektywy finansowej 2014–2020.

Tabela 65. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami interwencji określonymi w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i kierunki interwencji określone w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko	
Obszar strategiczny C: Infrastruktura Cel strategiczny C: Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury	Cel 3. Poprawa stanu środowiska	Kierunek interwencji 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki

Cele operacyjne: C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej; C.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej; C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego; C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych; C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej; C.6. Rozwój budownictwa komunalnego.		
Obszar strategiczny D: Przestrzeń <u>Cel strategiczny D:</u> Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju Cele operacyjne: D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji; D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego; D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy; D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	Kierunek interwencji 1.4. Uporządkowanie zarządzania przestrzenią
	Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię	Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej Kierunek interwencji 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych odnawialnych źródeł energii
	Cel 3. Poprawa stanu środowiska	Kierunek interwencji 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki

4. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego koncentruje się na realizacji celów związanych z jakością i rozwojem kapitału ludzkiego. Zgodnie z zapisami Strategii, jej głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych Strategii odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Realizacja celów SRKL powinna, w perspektywie roku 2020, pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej jakości systemem kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia.

Tabela 66. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami interwencji określonymi w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i kierunki interwencji określone w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego
Obszar strategiczny A: Sfera społeczna, <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym Cele operacyjne: A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność; A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań; A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; 1. A.5. Rewitalizacja obszarów	Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia Kierunki interwencji: <ul style="list-style-type: none">• Efektywna aktywizacja zawodowa osób niepracujących i poszukujących pracy, w szczególności długotrwale wykluczonych z rynku pracy oraz wcześniej niepracujących;• Wyrównywanie szans różnych grup społeczno-demograficznych na rynku pracy, w tym osób niepełnosprawnych;
	Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym Kierunki interwencji: <ul style="list-style-type: none">• Wzmocnienie potencjału instytucji publicznych oraz rozwój aktywności i współpracy instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej, szczególnie sektora niepublicznego (niekomercyjnego), w tym współpraca ośrodków pomocy społecznej

koncentracji społecznych problemów		z instytucjami rynku pracy; <ul style="list-style-type: none">• Rozbudowa narzędzi zapewniających osobom wykluczonym dostęp do usług publicznych pozwalających na powrót na rynek pracy;• Ograniczenie skali ubóstwa i zagrożenia ubóstwem, w szczególności wśród dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych;• Powszechność dostępu do usług publicznych oraz aktywności zawodowej na otwartym rynku pracy dla osób niepełnosprawnych;• Rozwój aktywnych, w tym innowacyjnych, form pomocy osobom zagrożonym lub wykluczonym społecznie (w tym: innowacji społecznych w sferze integracji oraz ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej);• Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich otoczenia;• Zapobieganie nowym typom wykluczeń społecznych, w tym wykluczeniu cyfrowemu i energetycznemu (fuel poverty).
------------------------------------	--	---

5. Strategia Rozwoju Małopolski na lata 2011-2020

Strategia Rozwoju Małopolski na lata 2011-2020 jest to dokument strategiczny na poziomie regionalnym, opracowany i przyjęty przez samorząd województwa, określający cele i priorytety polityki prorozwojowej prowadzonej na jego terenie w perspektywie okresu 2011-2020. Strategia zawiera wizję regionu, czyli jego pożądaną obraz, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ustalonemu przez władze samorządowe i zawartemu w dokumencie programowi jej rozwoju, którą sformułowano następująco: „Chcemy, aby Małopolska była atrakcyjnym miejscem życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnym wartościami uniwersalnymi, tożsamością i aspiracjami swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącym szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”. Dokument wyznacza siedem obszarów strategicznych, którym przypisano cele strategiczne i kierunki polityki rozwoju, jaka prowadzona będzie w regionie w obranym horyzoncie czasowym.

Tabela 67. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i priorytetowymi kierunkami działań określonych w Strategii Rozwoju Małopolski na lata 2011- 2020

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i priorytetowe kierunki interwencji publicznej określone w Strategii Rozwoju Małopolski na lata 2011- 2020	
<p>Obszar strategiczny A: Sfera społeczna, <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym</p> <p>Cele operacyjne: A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność; A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań; A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; A.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych</p>	<p>O b s z a r 6 Bezpieczeństwo Ekologiczne, zdrowotne i społeczne Cel strategiczny Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym</p>	<p>6.3. Poprawa bezpieczeństwa społecznego: integrująca polityka społeczna</p> <ul style="list-style-type: none">6.3.1 Wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie.6.3.2 Integracja działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.6.3.3 Wdrożenie regionalnej strategii działań w kontekście starzenia się społeczeństwa.
<p>Obszar strategiczny B: Gospodarka <u>Cel strategiczny B:</u> Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory</p> <p>Cele operacyjne: B.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy; B.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych; B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce; B.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy</p>	<p>O b s z a r 1 Gospodarka wiedzy i aktywności Cel strategiczny Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców</p>	<p>1.5 Wzmacnianie i promocja przedsiębiorczości:</p> <ul style="list-style-type: none">1.5.3 Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej.1.5.5 Rozwój regionalnego systemu obsługi inwestycji oraz promocja przedsiębiorczości.
	<p>O b s z a r 5 Rozwój miast i terenów wiejskich Cel strategiczny Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast</p>	<p>5.2 Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none">5.2.2 Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich:<ul style="list-style-type: none">o obszary o funkcjach rolniczych: w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości

	oraz terenów wiejskich	i wydajności poprzez: wdrożenie instrumentów wsparcia dla rozwoju w szczególności ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej, rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie, o obszary o funkcjach mieszanych: w zakresie wsparcia dla tworzenia miejsc pracy w działalności pozarolniczej.
Obszar strategiczny C: Infrastruktura <u>Cel strategiczny C:</u> Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury Cele operacyjne: C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej; C.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej; C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego; C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych; C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej; C.6. Rozwój budownictwa komunalnego.	Obszar 6 Bezpieczeństwo Ekologiczne, zdrowotne i społeczne Cel strategiczny Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym	6.1 Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski: • 6.1.1 Ochrona zasobów wodnych: o ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych i gleb,
	Obszar 3 Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej Cel strategiczny Wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komunikacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej	3.3 Zwiększenie dostępności transportowej obszarów o najniższej dostępności w regionie: • 3.3.2 Kreowanie efektywnych połączeń transportowych miasto-wieś w celu zwiększenia mobilności mieszkających poza obszarami miejskimi oraz mieszkańców obszarów peryferyjnych województwa.
Obszar strategiczny D: Przestrzeń <u>Cel strategiczny D:</u> Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju Cele operacyjne: D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego	Obszar 2 Dziedzictwo I przemysły czasu wolnego Cel strategiczny Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału	2.1 Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej: • 2.1.2 Poprawa stanu i sposobu użytkowania zabytków oraz przeciwdziałanie procesowi ich degradacji, • 2.1.3 Ochrona i kształtowanie zabudowy historycznych miast i miasteczek, • 2.1.4 Ochrona tradycyjnej zabudowy regionalnej i układów ruralistycznych, • 2.1.5 Powstrzymanie

otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji; D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego; D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy; D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.	diedzictwa regionalnego i kultury	degradacji wartościowych krajobrazów kulturowych oraz dewastacji obiektów zabytkowych i ich otoczenia, • 2.1.6 Kompleksowa rewitalizacja obszarów zdegradowanych.
		2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury oraz komercjalizacja usług czasu wolnego: • 2.2.5 Turystyka na terenach wiejskich.
	O b s z a r 5 Rozwój miast i terenów wiejskich Cel strategiczny Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich	5.3 Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym: • 5.3.3 Zabieganie o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych służących: ○ realizacji koncepcji osadnictwa zwarteo, ○ przeciwdziałaniu rozpraszaniu zabudowy na obszarach wiejskich, ○ właściwemu gospodarowaniu na obszarach rolnych, chronionych, górskich oraz innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.
O b s z a r 6 Bezpieczeństwo Ekologiczne, zdrowotne i społeczne Cel strategiczny Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym	6.1 Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski: • 6.1.2 Poprawa jakości powietrza: ○ sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań, ○ wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	

6. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego na lata 2014-2020

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego jest dokumentem strategicznym na poziomie ponadlokalnym, określającym zasady prowadzenia polityki prorozwojowej na terenie powiatu.

Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce jest w pełni zgodna z założeniami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego, bezpośrednio wpisuje się w następujące cele i zadania:

Tabela 68. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i priorytetowymi kierunkami działań określonych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego na lata 2014-2020

Cele przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce na lata 2016-2022	Powiązane z nimi cele i priorytetowe kierunki interwencji publicznej określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego na lata 2014- 2020	
<p>Obszar strategiczny A: Sfera społeczna, <u>Cel strategiczny A:</u> Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym</p> <p>Cele operacyjne: A.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność; A.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; A.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań; A.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego; A.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych</p>	<p>Obszar: Sprawy społeczne i potencjał instytucjonalny</p>	<p>Cel 5. Dostosowana oferta edukacyjna dla potrzeb rynku pracy;</p> <p>Cel 6. Zintegrowane, aktywne, o wysokim poczuciu bezpieczeństwa społeczeństwo, w tym zwiększenie udziału obywateli w życiu publicznym;</p> <p>Cel 7. Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, szczególnie ochrony zdrowia, zabezpieczenia i wsparcia społecznego.</p>
<p>Obszar strategiczny B: Gospodarka <u>Cel strategiczny B:</u> Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory</p> <p>Cele operacyjne: B.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy; B.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych; B.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce; B.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy</p>	<p>Obszar: Gospodarka i ochrona środowiska</p>	<p>Cel 1. Rozwój przedsiębiorczości i przemysłu, w tym innowacji i nowych technologii, szczególnie przyjaznych środowisku</p> <p>Cel 3. Powiat myślenicki znaczącą specjalistyczną bazą turystyczno-rekreacyjną z markową ofertą usług czasu wolnego</p>

<p>Obszar strategiczny C: Infrastruktura</p> <p><u>Cel strategiczny C:</u> Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>C.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej;</p> <p>C.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;</p> <p>C.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego;</p> <p>C.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych;</p> <p>C.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej;</p> <p>C.6. Rozwój budownictwa komunalnego.</p>	<p>Obszar: Gospodarka i ochrona środowiska</p>	<p>Cel 2. Stan dróg o wymaganych parametrach i standardach oraz dostosowana infrastruktura techniczna, w tym szczególnie wodnokanalizacyjna i w zakresie ochrony środowiska z uwzględnieniem racjonalizacji kosztów eksploatacyjnych</p>
<p>Obszar strategiczny D: Przestrzeń</p> <p><u>Cel strategiczny D:</u> Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>D.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji;</p> <p>D.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego;</p> <p>D.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy;</p> <p>D.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.</p>	<p>Obszar: Sprawy społeczne i potencjał instytucjonalny</p> <p>Obszar: Gospodarka i ochrona środowiska</p>	<p>Cel 8. Sprawna, kompetentna i przyjazna administracja publiczna oraz uporządkowana polityka przestrzenna</p> <p>Cel 1. Rozwój przedsiębiorczości i przemysłu, w tym innowacji i nowych technologii, szczególnie przyjaznych środowisku</p> <p>Cel 3. Powiat myślenicki znaczącą specjalistyczną bazą turystyczno-rekreacyjną z markową ofertą usług czasu wolnego</p>

Powyższe zestawienia potwierdzają wysoką zgodność celów określonych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce z zapisami dokumentów strategicznych i sektorowych wyższego stopnia. Przyjęta na terenie gminy polityka rozwoju wpisuje się w założenia polityki rozwojowej prowadzonej na szczeblu ponadlokalnym, regionalnym i krajowym.

III. Źródła finansowania

Podstawowym źródłem finansowania inwestycji realizowanych przez Gminę jest budżet gminny, jednak ze względu na jego ograniczenia i konieczność sfinansowania innych, pozainwestycyjnych i bieżących zadań, konieczne jest wykorzystywanie możliwości zewnętrznego wsparcia poszczególnych przedsięwzięć założonych do realizacji w okresie objętym Strategią Rozwoju.

Do głównych zewnętrznych źródeł finansowania należą fundusze unijne oraz środki krajowe.

1. Fundusze unijne

Finansowe wsparcie Unii Europejskiej przysługuje państwom członkowskim Unii Europejskiej i podmiotom działającym na jej terenie oraz (w określonych przypadkach) krajom nienależącym do Unii Europejskiej (np. państwom starającym się o przyjęcie, korzystającym z tzw. funduszy przedakcesyjnych, itp.).

W okresie rozliczeniowym 2014-2020 Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej – łącznie otrzyma 82,5 mld euro. Głównym kryterium podziału środków finansowych Unii na poszczególne państwa członkowskie jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca. Regiony o poziomie PKB na mieszkańca w granicach 75% - 90% średniego poziomu unijnego zaliczane są do regionów w okresie przejściowym, a bardziej rozwinięte to te, których PKB na mieszkańca osiąga 90% lub więcej średniej unijnej. Poziom PKB Polski na mieszkańca osiąga niecałe 70% średniego poziomu UE. Tylko województwo mazowieckie przekroczyło granicę 75% i znalazło się w grupie regionów lepiej rozwiniętych. Było to jednym z podstawowych powodów przyznania Polsce pomocy unijnej w ostatecznej wysokości. Ponadto, poza obiektywnym kryterium podziału funduszy, jakim jest poziom PKB na mieszkańca, wielkość przyznanych danemu państwu środków zależy od wielu innych czynników i zawsze jest przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską.

Fundusze zostaną zainwestowane w zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki, poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju, w podnoszenie sprawności i efektywności administracji. Najważniejszym celem programów unijnych jest poprawa poziomu życia mieszkańców dzięki wzrostowi gospodarczemu i wzrostowi zatrudnienia.

Obok bezzwrotnych dotacji Unia Europejska udostępnia także tzw. instrumenty zwrotne, czyli pożyczki i kredyty. Korzystać z nich mogą zarówno przedsiębiorcy, jak i samorządy.

Perspektywa na lata 2014-2020 będzie wdrażana w Polsce poprzez 6 krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz 16 programów regionalnych zarządzanych przez Urzędy Marszałkowskie.

1.1. Krajowe programy operacyjne

Środki unijne na poziomie krajowym rozdysponowane będą pomiędzy beneficjentów w ramach programów operacyjnych:

- Programu Infrastruktura i Środowisko,
- Programu Inteligentny Rozwój,
- Programu Wiedza Edukacja Rozwój,
- Programu Polska Cyfrowa,
- Programu Pomoc Techniczna.

1.1.1. Program Infrastruktura i Środowisko

Program, na którego realizację przeznaczono najwięcej środków, to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Priorytetami tego programu są: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, rozwój infrastruktury technicznej kraju i bezpieczeństwo energetyczne.

Program Infrastruktura i Środowisko finansowany jest z trzech źródeł:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z którego na program przeznaczone jest 4 905,9 mln euro,
- Funduszu Spójności, kwotą 22 507,9 mln euro,
- Środków krajowych – publicznych i prywatnych, których minimalne zaangażowanie wynosi 4 853,2 mln euro.

Obszary wsparcia i rodzaje projektów możliwych do realizacji w ramach programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki:
 - wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
 - poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym;
 - promowanie strategii niskoemisyjnych;
 - rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji.
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:
 - rozwój infrastruktury środowiskowej;

- dostosowanie do zmian klimatu;
 - ochrona i zahamowywanie spadku różnorodności biologicznej;
 - poprawa jakości środowiska miejskiego.
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego:
- rozwój drogowej infrastruktury w sieci TEN-T;
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
 - transport intermodalny, morski i śródlądowy.
4. Infrastruktura drogowa dla miast:
- poprawa dostępności miast i przepustowości infrastruktury drogowej (rozwój infrastruktury drogowej w miastach i tras wylotowych z miast, budowa obwodnic).
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce:
- rozwój kolei w TEN-T, poza siecią i kolei miejskich.
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach:
- infrastruktura i tabor dla publicznego transportu zbiorowego w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych.
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
- rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej;
 - budowa i rozbudowa magazynów gazu ziemnego;
 - rozbudowa terminala LNG.
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
- inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, szkół artystycznych.
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia
- wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego;
 - wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem.

Ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są projekty infrastrukturalne, o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym.

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Do grup podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie z poszczególnych działań należą między innymi:

- Jednostki samorządu terytorialnego,
- Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
- Administracja publiczna,
- Służby publiczne inne niż administracja,
- Instytucje ochrony zdrowia,
- Instytucje kultury, nauki i edukacji.

1.1.2. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój jest drugim co do wielkości alokowanych środków. To również największy w Unii Europejskiej program finansujący badania, rozwój i innowacje. Dzięki niemu, wsparcie m.in. na wspólne prowadzenie przedsięwzięć badawczo-rozwojowych uzyskają naukowcy i przedsiębiorcy, a wyniki prac B+R znajdują praktyczne zastosowanie w gospodarce. „Od pomysłu do rynku” - to główne założenie tego programu. Oznacza ono wsparcie powstawania innowacji: od tworzenia koncepcji niespotykanych produktów, usług lub technologii, przez przygotowanie prototypów/linii pilotażowych, po ich komercjalizację.

Program Inteligentny Rozwój finansowany jest z dwóch źródeł:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z którego na program przeznaczone jest 8 613,9 mln EUR
- Środków krajowych – publicznych i prywatnych, których minimalne zaangażowanie wynosi 1 575,9 mln EUR.

O wsparcie z Programu Inteligentny Rozwój występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP),
- jednostki naukowe, konsorcja przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych,
- instytucji otoczenia biznesu.

1.1.3. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój to program mający na celu aktywizację zawodową osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia, wsparcie szkolnictwa wyższego, rozwój innowacji społecznych, mobilności i współpracy ponadnarodowej, a także reformy polityk publicznych w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia.

Program Wiedza Edukacja Rozwój jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia

ludzi młodych (*Youth Employment Initiative – YEI*), a także z budżetu państwa. Na realizację Programu przeznaczone zostanie ponad 5,4 mld euro, w tym ponad 2 mld euro na wsparcie osób młodych.

Podział Programu na osie priorytetowe:

- I Osoby młode na rynku pracy;
- II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji;
- III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju;
- IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa;
- V Wsparcie dla obszaru zdrowia;
- VI Pomoc techniczna.

Projekty w ramach PO WER są realizowane w dwóch podstawowych trybach:

- Pozakonkursowym, w którym projekty realizowane są przez dokładnie określonych beneficjentów precyzyjnie wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO WER,
- Konkursowym, w którym o dofinansowanie mogą się ubiegać wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.). czyli m.in:
 - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
 - stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego,
 - administracja rządowa i jej jednostki podległe, o organizacje pozarządowe, ich związki i federacje o podmioty ekonomii społecznej i ich federacje lub związki,
 - samorząd gospodarczy i zawodowy,
 - instytucje integracji i pomocy społecznej,
 - instytucje rynku pracy.

1.1.4. Program Operacyjny Polska Cyfrowa

Program Polska Cyfrowa ma na celu zwiększenie dostępności do Internetu, stworzenie przyjaznej dla obywatela e-administracji, która umożliwi załatwianie wielu spraw za

pośrednictwem komputera oraz upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności korzystania z komputerów.

Program Polska Cyfrowa (POPC) finansowany jest z dwóch źródeł:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z którego na program przeznaczone jest 2 172,5 mln EUR,
- środków krajowych – publicznych i prywatnych, których minimalne zaangażowanie wynosi 394,4 mln EUR.

Wkład własny może pochodzić ze środków:

- publicznych - budżetu państwa (np. z budżetu jednostek samorządu terytorialnego szczebla wojewódzkiego, powiatowego lub gminnego),
- prywatnych (np. ze środków własnych beneficjenta będącego podmiotem prywatnym).

Dofinansowanie z programu Polska Cyfrowa kierowane będzie przede wszystkim na projekty inwestycyjne poszerzające dostęp do sieci szerokopasmowych. Jednocześnie kontynuowane będzie wdrażanie systemów stwarzających możliwość załatwiania wielu spraw urzędowych, związanych z edukacją czy usługami zdrowotnymi on-line. Aby w pełni wykorzystać potencjał nowych internetowych rozwiązań finansowane będą też działania pomagające odnaleźć się w wirtualnej rzeczywistości osobom, które mogą mieć z tym problemy, np. w wieku 50+ lub niepełnosprawnym. Specjalne wsparcie będzie też skierowane na wzmocnienie i wykorzystanie potencjału młodych, kreatywnych programistów.

O dotacje z Programu Polska Cyfrowa występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa telekomunikacyjne,
- jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane,
- jednostki naukowe,
- państwowe organizacje kultury,
- organizacje pozarządowe.

1.1.5. Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Program Pomoc Techniczna ma zapewnić sprawne działanie instytucji systemu wdrażania funduszy, jak również stworzenie skutecznego systemu informacji i promocji środków europejskich.

Program Pomoc Techniczna finansowany jest z dwóch źródeł:

- Funduszu Spójności, z którego na Program przeznaczone jest 700,1 mln euro.
- Środków krajowych z Budżetu Państwa – 123,55 mln euro.

Program zapewnia środki na utrzymanie i rozwój potencjału instytucji zaangażowanych w administrowanie Funduszami Europejskimi oraz na wsparcie instytucji odpowiedzialnych za realizację projektów i wsparcia miejskiego w polityce spójności.

W ramach Programu podejmowane będą też działania służące odpowiedniej promocji i informowaniu o Funduszach Europejskich możliwych do pozyskania przez Polskę w latach 2014-2020. Program ma także na celu przygotowanie beneficjentów do wdrażania projektów.

1.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej.

Celem głównym PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Planuje się, że łączne środki publiczne przeznaczone na realizację PROW 2014-2020 wyniosą 13 513 295 000 euro, w tym: 8 598 280 814 z budżetu UE (EFRROW) i 4 915 014 186 euro wkładu krajowego. W ramach PROW 2014-2020 będą realizowane następujące działania:

1. Transfer wiedzy i działalność informacyjna;
2. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw;
3. Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych;
4. Inwestycje w środki trwałe;
 - Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000;
 - Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN;
 - Modernizacja gospodarstw rolnych;
 - Przetwórstwo i marketing produktów rolnych;
 - Scalanie gruntów;
5. Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych;
6. Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej;
 - Premie dla młodych rolników;
 - Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej;

- Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa;
 - Restrukturyzacja małych gospodarstw;
 - Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych;
7. Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich;
- Budowa lub modernizacja dróg lokalnych;
 - Gospodarka wodno-ściekowa;
 - Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej;
 - Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów;
 - Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego;
8. Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów;
9. Tworzenie grup i organizacji producentów;
10. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne;
11. Rolnictwo ekologiczne;
12. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami Współpraca;
13. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność).

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

1.3. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Programy EWT posiadają międzynarodowy charakter oraz kładą nacisk na współpracę polskich beneficjentów z zagranicznymi partnerami. Przykładowe przedsięwzięcia realizowane ponad granicami mogą dotyczyć ochrony dziedzictwa kulturowego i środowiska, rozbudowy infrastruktury, rozwoju przedsiębiorczości oraz edukacji.

1.4. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego finansowany jest z dwóch źródeł: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Dofinansowaniu ze środków unijnych towarzyszyć może dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa lub budżetu samorządu województwa. W trakcie realizacji programu zaangażowane zostaną dodatkowo środki wnoszone przez podmioty realizujące projekty.

Część środków finansowych Regionalnego Programu dla województwa małopolskiego, skierowana będzie na przedsięwzięcia typowo inwestycyjne – począwszy od tych wspierających przedsiębiorców, poprzez infrastrukturę telekomunikacyjną, drogową i sanitarną, aż po przedsięwzięcia mające na celu ochronę środowiska czy infrastrukturę ochrony zdrowia.

Obok działań inwestycyjnych w programie, specjalna pula środków przeznaczona jest na wspieranie osób mających trudności na rynku pracy, a także chcących założyć własną firmę lub podnieść swoje kwalifikacje. Dofinansowany zostanie rozwój i właściwe ukierunkowanie edukacji, w sposób zwiększający szanse absolwentów na znalezienie pracy. Promowane będzie też nawiązywanie i zacieśnianie więzi i współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i naukowcami.

Główne obszary wsparcia:

1. Gospodarka wiedzy
2. Cyfrowa Małopolska
3. Przedsiębiorcza Małopolska
4. Regionalna polityka energetyczna
5. Ochrona środowiska
6. Dziedzictwo regionalne
7. Infrastruktura transportowa
8. Rynek pracy
9. Region spójny społecznie
10. Wiedza i kompetencje
11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej

12. Infrastruktura społeczna

13. Pomoc techniczna

2. Środki krajowe

Środki krajowe umożliwiające wsparcie różnorodnych gminnych inwestycji, pochodzą z budżetu Państwa. Są rozdysponowywane przez Ministerstwa, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, itp.

Dofinansowanie można uzyskać w postaci dotacji z budżetu państwa. Ich przyznanie uregulowane jest ustawą o finansach publicznych. Dotację taką można otrzymać na finansowanie bądź też dofinansowanie zadań zarówno z zakresu administracji rządowej jak i innych zadań zleconych, bądź też bieżących zadań własnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dotację taką mogą także otrzymać fundacje i stowarzyszenia, jako jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych. Dotacje z budżetu państwa można podzielić na celowe, podmiotowe i przedmiotowe. Dotacja celowa przeznaczana jest na zadanie określone przez ustawę o finansach publicznych. Dotacja podmiotowa przyznawana jest na finansowanie działalności określonego podmiotu, zaś przedmiotowa na dopłaty dla określonych wyrobów bądź usług. Dotację z budżetu państwa mogą też otrzymać nowo powstałe gospodarstwa pomocnicze czy budżetowe na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

Istnieją także programy finansowane ze środków krajowych, w ramach których można ubiegać się o realizację różnych typów inwestycji. W chwili obecnej instytucją zarządzającą największą liczbą tego typu programów jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Oferta programowa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej obejmuje lata 2015 - 2020 z wydatkowaniem środków do roku 2023 r.

Podstawą do przyjmowania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie w Narodowym Funduszu są programy priorytetowe, które określają zasady udzielania wsparcia oraz kryteria wyboru przedsięwzięć. W większości programów obowiązuje konkursowa formuła oceny złożonych projektów. Zarządzanie finansami NFOŚiGW przez programy priorytetowe gwarantuje transparentny, obiektywny i bezstronny proces przyznawania dofinansowania.

W ramach poszczególnych obszarów wsparcia założono finansowanie następujących typów przedsięwzięć:

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi
 - Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach,
2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi
 - Racjonalna gospodarka odpadami,

- Ochrona powierzchni ziemi,
 - Geologia i górnictwo.
3. Ochrona atmosfery
- Poprawa jakości powietrza - Programy ochrony powietrza; KAWKA,
 - LEMUR – Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej,
 - Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych,
 - Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach,
 - BOCIAN - Rozproszone, odnawialne źródła energii,
 - Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii,
 - Ryś - termomodernizacja budynków jednorodzinnych,
4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej.
5. Międzydziedzinowe
- Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska,
 - Wspieranie działalności monitoringu środowiska,
 - Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków,
 - Edukacja ekologiczna,
 - Współfinansowanie programu LIFE,
 - SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, realizowanych przez WFOŚiGW,
 - E-KUMULATOR - Ekologiczny Akumulator dla Przemysłu,
 - Inicjatywy obywatelskie.

O dofinansowanie lub inną formę wsparcia w ramach programu mogą ubiegać się m.in. jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki budżetowe, osoby fizyczne i przedsiębiorcy.

Wyżej opisane źródła finansowania (zarówno krajowe, jak i zagraniczne) stanowią szansę zarówno dla władz gminnych, jak również mieszkańców i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie gminy, na pozyskanie zewnętrznego wsparcia dla różnego rodzaju przedsięwzięć, jakie są zaplanowane do realizacji do 2020 roku.

IV. System wdrażania i monitorowania

Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce jest programem strategicznym, określającym zasady i cele prowadzenia polityki prorozwojowej na obszarze gminy w obranym horyzoncie czasowym.

Wdrażanie i realizacja założeń Strategii leży w kompetencji władz gminnych, które są z mocy prawa predestynowane do działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców i zwiększenia konkurencyjności obszaru. Władze lokalne, poprzez odpowiednie komórki Urzędu Gminy Dobczyce, będą dążyć do osiągnięcia pożądanej wizji gminy poprzez podejmowanie różnorodnych, zgodnych ze strategicznymi i operacyjnymi celami przedsięwzięć. Za efekty realizacji Strategii bezpośrednio odpowiedzialny będzie Burmistrz Gminy Dobczyce.

Proces wdrażania Strategii powinien być na bieżąco monitorowany i poddawany aktualizacji, jeśli w obranym horyzoncie czasowym istotnie zmieniają się uwarunkowania i czynniki wpływające na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

Monitorowanie jest procesem ciągłego gromadzenia odpowiednich danych, ukazujących stopień realizacji Strategii oraz poddawania ich analizie, co pozwala na ocenę skuteczności podejmowanych działań i ich realnego wpływu na poprawę życia mieszkańców. Dodatkowo, umożliwia wprowadzenie ewentualnych zmian i korekt Strategii. Za monitorowanie efektów realizacji Strategii w poszczególnych latach odpowiedzialne będą osoby wyznaczone przez Burmistrza Gminy Dobczyce.

Dodatkowo, w procesie oceny stopnia wdrażania Strategii zostaną wykorzystane konsultacje społeczne. Będą one mogły mieć formę ankiet lub spotkań. Ich celem będzie uzyskanie od mieszkańców informacji, czy odczuwają efekty podejmowanych działań i czy oceniają je pozytywnie. Konsultacje społeczne pozwolą na zapoznanie się z opinią lokalnej społeczności oraz postulowanych przez nią zmianach.

Warto zauważyć, że duży wpływ na wynik procesu realizacji będzie mieć szerokie informowanie lokalnej społeczności o planowanych działaniach oraz o wielkości poniesionych nakładów finansowych. Do uzyskania pożądanych efektów konieczna jest czytelna i otwarta na dialog komunikacja społeczna. Ma ona zapewnić dostęp do informacji na temat celów i problemów, zachęcić społeczność lokalną do wyrażania własnych opinii i zbudować przyjazną atmosferę dla działań podejmowanych przez wszystkie grupy zaangażowane w proces wdrażania polityki rozwoju. Konieczna jest promocja zarówno działań, jakie mają być podejmowane w ramach procesu strategicznego, jak i sposobów ich finansowania.

Jak już wspomniano, opracowana Strategia ma charakter otwarty, przez co możliwa będzie jej aktualizacja w trakcie obowiązywania obranego horyzontu czasowego. Zarówno czynniki zewnętrzne, jak również dynamiczne procesy zachodzące na terenie gminy mogą spowodować zmianę bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej i, co za tym idzie, doprowadzić do dezaktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce. W związku z tym, zachowano możliwość korygowania jej założeń i sposobu realizacji, w zależności od ewentualnych zmian, co czyni plan strategiczny elastycznym i zgodnym z diagnozą stanu obecnego. Aktualizacja Strategii może odbywać się w sposób:

- odgórny – władze gminy stwierdzają, że któryś z celów operacyjnych, strategicznych lub założeń Strategii się zdezaktualizował i same wprowadzają konieczne korekty;
- oddolny – mieszkańcy, przedsiębiorcy, członkowie organizacji pozarządowych postulują wprowadzenie koniecznych według nich zmian, które, jeśli są uznane za zasadne i mające na celu poprawienie sytuacji społeczności lokalnej, są uwzględniane i nanoszone.

W ten sposób Strategia Rozwoju Gminy Dobczyce odzwierciedla nie tylko działania i dążenia władz lokalnych, lecz także postulaty i ocenę mieszkańców, a przedsięwzięcia podejmowane w jej ramach składają się na długofalową politykę prorozwojową gminy. Monitorowanie i ewaluacja sposobu jej realizacji będą się odbywały wspólnie z lokalną społecznością w celu jak najbardziej optymalnego zaspokojenia potrzeb mieszkańców Gminy Dobczyce.

V. Załączniki

- Załącznik nr 1. Wykaz przedsięwzięć strategicznych i plan finansowania
- Załącznik nr 2. Podsumowanie analizy SWOT/TOWS
- Załącznik nr 3. Wnioski z analiz, propozycja celów i kierunków działań
- Załącznik nr 4. Raport z konsultacji społecznych
- Załącznik nr 5. Katalog wskaźników.

VI. SPIS TABEL

Tabela 1. Porównanie powierzchni gmin powiatu myślenickiego.....	5
Tabela 2. Porównanie powierzchni poszczególnych miejscowości gminy Dobczyce	9
Tabela 3. Porównanie gęstości zaludnienia gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku	10
Tabela 4. Porównanie gęstości zaludnienia miast powiatu myślenickiego w 2014 roku	11
Tabela 5. Formy użytkowania terenu w gminie Dobczyce w 2014 roku.....	13
Tabela 6. Porównanie powierzchni gruntów leśnych i lesistości poszczególnych gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku	14
Tabela 7. Liczba ludności poszczególnych gmin powiatu myślenickiego w 2014 roku	19
Tabela 8. Przyrost naturalny w gminie Dobczyce w latach 2005-2014.....	19
Tabela 9. Saldo migracji w gminie Dobczyce w latach 2005-2014	19
Tabela 10. Porównanie udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ludności ogółem na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego w 2014 roku	21
Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe na terenie gminy Dobczyce w 2014 roku.....	23
Tabela 12. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w gminie Dobczyce w 2014 roku	24
Tabela 13. Wskaźniki dla zasobów mieszkaniowych na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego oraz województwa małopolskiego w 2014 roku.....	25
Tabela 14. Liczba szkół podstawowych i gimnazjów oraz uczniów do nich uczęszczających i ich absolwentów w powiecie myślenickim w roku szkolnym 2013/2014	27
Tabela 15. Średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów w szkołach gminnych i powiatowych w latach 2010-2014.....	28
Tabela 16. Średnie wyniki poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego w gminie Dobczyce, powiecie myślenickim i województwie małopolskim w 2015 roku (w %)	29
Tabela 17. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach Gminy Dobczyce.....	29
Tabela 18. Funkcjonowanie MGOKiS w Dobczycach w 2014 roku	31
Tabela 19. Funkcjonowanie biblioteki publicznej na terenie gminy Dobczyce w 2014 roku.....	32
Tabela 20. Porównanie gminnych, powiatowych i regionalnych wskaźników opisujących funkcjonowanie bibliotek w 2014 roku	32
Tabela 21. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na terenie gminy Dobczyce	38
Tabela 22. Świadczenia pomocy społecznej w gminie Dobczyce w 2014 roku	39
Tabela 23. Porównanie stopy bezrobocia w powiecie myślenickim i w województwie małopolskim w poszczególnych miesiącach roku 2014 i 2015	41
Tabela 24. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy w 2014 roku.....	42
Tabela 25. Porównanie bezrobocia rejestrowanego w gminie Dobczyce, i w powiecie myślenickim w 2014 roku	43
Tabela 26. Liczba osób pracujących na terenie gminy Dobczyce i powiatu myślenickiego w 2013 roku	44
Tabela 27. Liczba osób zatrudnionych w Strefie Przemysłowej w latach 2009-2015.....	48
Tabela 28. Liczba gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w gminie Dobczyce w 2010 roku.....	49

Tabela 29. Średnia powierzchnia gruntów i użytków rolnych w gminie Dobczyce w 2010 roku	50
Tabela 30. Liczba gospodarstw rolnych wg użytkowania gruntów w gminie Dobczyce w 2010 roku	50
Tabela 31. Liczba gospodarstw rolnych z uprawą wg rodzaju zasiewów w gminie Dobczyce w 2010 roku	51
Tabela 32. Liczba gospodarstw pod względem hodowli zwierząt gospodarskich w gminie Dobczyce w 2010 roku	51
Tabela 33. Porównanie liczby podmiotów sekcji I na terenie gminy Dobczyce, powiatu myślenickiego oraz województwa małopolskiego w 2014 roku	53
Tabela 34. Porównanie wskaźników dotyczących obiektów noclegowych w powiecie myślenickim i województwie małopolskim w 2014 roku	53
Tabela 35. Poziom rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Dobczyce w 2014 roku	56
Tabela 36. Porównanie stopnia zwodociągowania i stopnia skanalizowania gminy Dobczyce powiatu myślenickiego i województwa małopolskiego w 2014 roku	57
Tabela 37. Poziom rozwoju sieci gazowej w gminie Dobczyce w 2014 roku	58
Tabela 38. Rodzaj i masa odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Dobczyce w 2013 i 2014 roku	61
Tabela 39. Dochody Gminy Dobczyce w 2014 roku	67
Tabela 40. Dochody Gminy Dobczyce w 2014 roku według działów Klasyfikacji Budżetowej w tys. zł	68
Tabela 41. Główne kategorie dochodów własnych Gminy Dobczyce w 2014 roku	68
Tabela 42. Dochody Gminy Dobczyce na 1 mieszkańca w 2014 roku	69
Tabela 43. Porównanie dochodów na mieszkańca Gminy Dobczyce oraz gmin referencyjnych	69
Tabela 44. Wydatki Gminy Dobczyce w 2014 roku w tys. zł	70
Tabela 45. Wydatki Gminy Dobczyce w 2014 roku według działów Klasyfikacji Budżetowej	71
Tabela 46. Wydatki Gminy Dobczyce na 1 mieszkańca w 2014 roku	72
Tabela 47. Porównanie wydatków na mieszkańca Gminy Dobczyce i gmin referencyjnych w 2014 roku	72
Tabela 48. Wyniki analizy SWOT dla sfery społecznej	75
Tabela 49. Wyniki analizy SWOT dla sfery gospodarczej	77
Tabela 50. Wyniki analizy SWOT - - infrastruktura	79
Tabela 51. Wyniki analizy SWOT - przestrzeń	80
Tabela 52. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie mocnych stron na szanse	88
Tabela 53. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie słabych stron na szanse	89
Tabela 54. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie mocnych stron na zagrożenia	90
Tabela 55. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie słabych stron na zagrożenia	90
Tabela 56. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie zagrożeń na mocne strony	91
Tabela 57. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie szans na mocne strony	92
Tabela 58. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie zagrożeń na słabe strony	92
Tabela 59. Wynik analizy SWOT/TOWS - oddziaływanie szans na słabe strony	93
Tabela 60. Macierz oddziaływań czynników wewnętrznych na czynniki zewnętrzne	94
Tabela 61. Macierz oddziaływań czynników wewnętrznych na czynniki zewnętrzne	94
Tabela 62. Suma obu oddziaływań i wybór typu strategii	95
Tabela 63. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Strategii Rozwoju Kraju 2020	111

Tabela 64. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązаныmi z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020.....	115
Tabela 65. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązаныmi z nimi celami i kierunkami interwencji określonymi w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko.....	117
Tabela 66. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązаныmi z nimi celami i kierunkami interwencji określonymi w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego.....	119
Tabela 67. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązаныmi z nimi celami i priorytetowymi kierunkami działań określonych w Strategii Rozwoju Małopolski na lata 2011- 2020.....	121
Tabela 68. Zestawienie celów przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce wraz z powiązаныmi z nimi celami i priorytetowymi kierunkami działań określonych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Myślenickiego na lata 2014-2020.....	124

VII. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Schematyczna mapa województwa małopolskiego.....	4
Rysunek 2. Mapa powiatu myślenickiego.....	5
Rysunek 3. Podział województwa małopolskiego na subregiony.....	7
Rysunek 4. Mapa gminy Dobczyce.....	8
Rysunek 5. struktura celów.....	109

VIII. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Dobczyce w latach 2005-2014 (stan na 31.12.2014)	18
Wykres 2. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem w gminie Dobczyce w 2014 roku.....	20
Wykres 3. Udział poszczególnych grup ludności gminy Dobczyce według ekonomicznych grup wieku w liczbie mieszkańców ogółem w latach 2005-2014 (w %)	22
Wykres 4. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminie Dobczyce, powiecie myślenickim i województwie małopolskim w latach 2010-2014.....	40
Wykres 5. Liczba bezrobotnych w gminie Dobczyce w latach 2005-2014.....	44
Wykres 6. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dobczyce, miasta Dobczyce i obszarów wiejskich gminy w latach 2005-2014.....	46
Wykres 7. Podział podmiotów gospodarczych w gminie Dobczyce ze względu na rodzaj działalności (wg sekcji PKD 2007) w 2014 roku.....	47
Wykres 8. Dochody Gminy Dobczyce w latach 2005-2014.....	70
Wykres 9. Wydatki Gminy Dobczyce w latach 2005-2014.....	73

ZAŁĄCZNIK NR 1
WYKAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ STRATEGICZNYCH
I PLAN FINANSOWANIA

1. Wykaz przedsięwzięć strategicznych wraz z planem finansowania:

Lp.	Nazwa planowanego zadania	Czas realizacji zadania (rok)	Szacunkowe koszty zadania	Kierunek działań strategicznych	Uwagi
1	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miejscowości Rudnik, Dziekanowice, Sieraków	2016-2020	3 000 000,00 zł	20 I9	Na rok 2016 zaplanowano opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej
2	Zmiana sposobu zaopatrzenia w wodę miejscowości Brzączowice	2016-2017	200 000,00 zł	20 I9	Opracowana została już koncepcja. Zadanie będzie realizowane wspólnie z Gmina Siepraw
3	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kornatka i Brzezowa	2017-2018	200 000,00 zł	20 I9	Na rok 2016 zaplanowano opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej
4	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie miejscowości Kędzierzynka i Skrzynka	2016-2017	60 000,00 zł	20 I9	Na rok 2016 zaplanowano zakup zestawów hydroforowych
5	Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie miasta Dobczyce	2016-2018	200 000,00 zł	20 I9	Na rok 2016 zaplanowano modernizację sieci wodociągowej na os. Jagiellońskim w Dobzyczach. Została opracowana dokumentacja rozbudowy sieci wodociągowej w ul. Garncarskiej
6	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Dobzyczach	2016-2019	21 000 000,00 zł	6 I4	Gmina złożyła wniosek do NFOŚiGW - wniosek jest na liście rankingowej - Konkurs nr POLIiŚ.2.3/2015
7	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Dobczyce	2016-2021	5 000 000,00 zł	10 I5	Gmina posiada dokumentację projektowo-kosztorysową budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Laskowej i ul. Zarabie , ul. Podlesie, ul. Myśliwska, poza aglomeracją Dobczyce Centrum
8	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Brzezowa i Kornatka	2016-2020	1 500 000,00 zł	10 I5	Gmina posiada opracowaną dokumentację projektowo - kosztorysową kanalizacji poza strefa Zbiornika Dobczyckiego i aglomeracją Dobczyce Centrum

9	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Brączowice i Stojowice	2016-2020	1 500 000,00 zł	10 I5	Gmina posiada opracowaną dokumentację projektowo - kosztorysową kanalizacji poza strefa Zbiornika Dobczyckiego i aglomeracją Dobczyce Centrum
10	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Niezdów, Skrzyńka, Stadniki i Kędzierzynka	2016 - 2020	22 000 000,00 zł	10 I5	Opracowywana jest dokumentacja projektowo - kosztorysowa
11	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Bieńkowiec, Nowa Wieś, Sieraków i Rudnik - przygotowanie dokumentacji	2016 - 2022	300 000,00 zł	10 I5	
12	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego poprzez wspólną realizację zadań inwestycyjnych z Województwem Małopolskim związanych budowę chodników wzdłuż dróg wojewódzkich nr 964 i 967.	2016-2022	500 000,00 zł	17 I7	W trakcie opracowania są dokumentację na budowę chodnika wzdłuż ul. Zarabie (DW 967) i budowę chodnika wzdłuż ul. Myslenickiej (DW 967)
13	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego poprzez wspólną realizację zadań inwestycyjnych z Powiatem Myślenickim związanych budowę chodników wzdłuż dróg powiatowych nr. K1931, K1932, K1956, K1957, K1984, K1986	2016-2022	500 000,00 zł	17 I7	-

14	Ograniczenie zagrożenia powodziowego w rejonie ronda, ul. Nowowiejskiej, ul. Zarabie, ul. Laskowej w Dobczycach - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej	2016-2022	2 000 000,00 zł	3 I1	W trakcie opracowania jest dokumentacja projektowo-kosztorysowa
15	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Rudnik Nr 540097 K, NR 540113 K, droga Rudnik k/Wodzianńskiego	2016-2022	3 000 000,00 zł	3 I1	Opracowany został PFU dla drogi NR 540113K (Rudnik - Winiary)
16	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Sieraków Nr 540119 K, Nr 540120 K, Nr 540112 K	2016-2022	1 000 000,00 zł	3 I1	Opracowany został PFU dla drogi NR 540120K (k/uzdrowiska)
17	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Bienków Nr	2016-2022		3 I1	
18	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Nowej Wsi droga relacji Nowa Wieś - Gaiska - Granica,	2016-2022	300 000,00 zł	3 I1	
19	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Stojowice Nr 540136 K, Nr 540141 K	2016-2022	1 000 000,00 zł	3 I1	
20	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Brzączowice droga relacji Brzączowice - Górki - Ajka, NR 540080 K, Nr 540081 K, 540083 K,	2016-2022	1 500 000,00 zł	3 I1	Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej dla drogi Nr 540083 K (Brzączowice - Zakliczyn)

21	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Brzezowa droga relacji Brzezowa - Koło Sołtysa, NR 540092 K, Nr 540094 K, NR 540095 K,	2016-2022	1 000 000,00 zł	3 I1	Gmina zaplanowała w roku 2016 opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla dróg Nr NR 540092 K, Nr 540094 K, NR 540095 K,
22	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Kornatka droga relacji Brzezowa - Łęki, Nr 540102 K,	2016-2022	1 200 000,00 zł	3 I1	
23	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Stadniki Nr 540131 K	2016-2022	500 000,00 zł	3 I1	Opracowany został PFU dla drogi NR 540131K (Stadniki - Kwapinka)
24	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Kędzierzynka droga relacji Kędzierzynka - Siciny - Tartak	2016-2022	500 000,00 zł	3 I1	
25	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Skrzyńska droga relacji Skrzyńska - Niezdów	2016-2022	300 000,00 zł	3 I1	
26	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie miejscowości Dobczyce Nr Energetyków, Jałowcowa, Węgielnica, Stojowicka, 540012 K, 540016 K, 540025 K, 540026 K, 540030 K, 540035 K, 540040 K, 540041 K, 540137 K,	2016-2022	3 500 000,00 zł	3 I1	
27	Poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego poprzez budowę chodników wzdłuż dróg gminnych na terenie Gminy Dobczyce Nr 540115 K,	2016-2022	2 250 000,00 zł	3 I1	

28	Budowa oświetlenia ulicznego wzdłuż dróg gminnych na terenie gminy Dobczyce 540071 K, 540091K, 540131 K, 540102 K, Skrzyznka - Niezdów, 540112 K, 540113 K, 540129 K,	2016-2022	500 000,00 zł	43 I11	W roku 2016 zaplanowano wykonanie oświetlenia ulicznego wzdłuż drogi gminnej nr 540097 K (Dziekanowice - Grajów)
29	Stabilizacja osuwisk wraz z odbudową drogi gminnej - ul. Jałowcowa w Dobzycach	2017-2018	2 100 000,00 zł	3 I1	W roku 2016 Gmina uzyskała pozytywną opinie umożliwiającą Gminie staranie się o dofinansowanie zadania ze środków BP .
30	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Dobzycach	2016-2020	5 000 000,00 zł	2 S1	
31	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Brzeczowicach	2016-2020	2 700 000,00 zł	2 S1	Opracowywana jest dokumentacja projektowo - kosztorysowa
32	Przeniesienie infrastruktury komunalnej poza obszar osuwiska w Dziekanowicach - Budowa szkoły podstawowej w Dziekanowicach	2016-2019	18 500 000,00 zł	2 S1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową
33	Rozbudowa Przedszkola nr 3 w Dobzycach	2016-2020	4 500 000,00 zł	2 S1	Opracowywana jest dokumentacja projektowo - kosztorysowa
34	Modernizacja przedszkola nr 1 w Dobzycach	2016-2020	500 000,00 zł	2 S1	
35	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Dobczyce	2016-2020	1 000 000,00 zł	33 P9	
36	Wzmocnienie centrum wsi Stadniki poprzez modernizację budynku Domu Ludowego	2016 - 2022	1 000 000,00 zł	23 P5	Opracowywana jest dokumentacja projektowo - kosztorysowa
37	Budowa mieszkań komunalnych (w tym socjalnych)	2017 - 2022	7 000 000,00 zł	19 I8	
38	Modernizacja budynków komunalnych	2017-2022	2 000 000,00 zł	19 I8	
39	Modernizacja cmentarza komunalnego w Dobzycach	2016-2020	1 900 000,00 zł	40 P11	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową. W roku 2016 zaplanowano realizację I etapu robót budowlanych

40	Zwiększenie atrakcyjności Wzgórza Staromiejskiego (w tym parking)	2015-2022	7 700 000,00 zł	1 P1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową z pozwoleniami na budowę. (zagospodarowania wzgórza staromiejskiego wraz z kładką pieszo - rowerową z zapory na wzgórze starego miasta, budowa parkingu przy ul. Podgórskiej w Dobzycach).
41	Utworzenie tras turystycznych wokół Zatoki Zakliczyńskiej	2015-2022	5 000 000,00 zł	1 P1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową z pozwoleniami na budowę.
42	Zagospodarowanie tras turystycznych w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego - Velo Raba	2015-2022	6 000 000,00 zł	1 P1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową z pozwoleniami na budowę na część tras.
43	Utworzenie punktu turystycznego przy moście	2015-2022	1 500 000,00 zł	7 G1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową z pozwoleniami na budowę
44	Trasa wzdłuż rowu Jagiellońskiego z parkingiem	2015-2022	700 000,00 zł	7 G1	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową z pozwoleniami na budowę
45	Park Miejski - rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	2015-2022	11 000 000,00 zł	10 P3	Gmina posiada dokumentację projektowo - kosztorysową na część prac
46	Skansenova	2016-2022	1 050 000,00 zł	7 G1	Opracowywana jest dokumentacja
47	Strefa Aktywności Gospodarczej - uzbrojenie terenu	2018-2022	10 000 000,00 zł	34 G5	
48	Energia słońca dla Dobzyc - budowa elektrowni fotowoltaicznej	2016-2022	6 000 000,00 zł	9 P2	
49	Energia słońca dla Dobzyc - Montaż odnawialnych źródeł energii na/w budynkach użyteczności publicznej na terenie Gminy Dobczyce	2016-2022	700 000,00 zł	9 P2	Gmina posiada PFU na część prac
50	Budowa boksów garażowych dla OSP - Dobczyce	2015 - 2017	2 900 000,00 zł	40 P11	Gmina realizuje zadanie
51	Rewitalizacja rynku Dobczyckiego	2017-2022	4 000 000,00 zł	10 P4	

52	Modernizacja boiska sportowego dla KS Raba	2017-2020	1 500 000,00 zł	10 S2	
53	Utrzymanie infrastruktury komunalnej	2016-2022	5 000 000,00 zł	30 S10	0,5% rocznie kosztów wybudowanej infrastruktury
54	Organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych, korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej	2015-2020	120 000,00 zł	30 S10	Działania realizowane w Projekcie "Aktywni i potrzebni-Razem" w ramach 9 Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja-projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR Regionalnego Programu operacyjnego Województwa małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt jest realizowany przez MGOPS w latach 2016-2018.
55	Wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, edukacyjne, zawodowe i integracyjne kierowane do osób bezrobotnych	2015-2020	120 000,00 zł	30 S10	Działania realizowane w Projekcie "Aktywni i potrzebni-Razem" w ramach 9 Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja-projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR Regionalnego Programu operacyjnego Województwa małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt jest realizowany przez MGOPS w latach 2016-2018.
56	Trener zatrudnienia wspieranego, coaching, zatrudnienie wspierane (projekt systemowy)	2015-2020	45 000,00 zł	30 S10	Działania realizowane w Projekcie "Aktywni i potrzebni-Razem" w ramach 9 Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja-projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR Regionalnego Programu operacyjnego Województwa małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt jest realizowany przez MGOPS w latach 2016-2018.

57	Organizacja staży zawodowych, zatrudnienia subsydiowanego	2015-2020	270 000,00 zł	30 S10	Działania realizowane w Projekcie "Aktywni i potrzebni-Razem" w ramach 9 Osi Priorytetowej Region spójny społecznie, działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałania 9.1.1 Aktywna integracja-projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR Regionalnego Programu operacyjnego Województwa małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt jest realizowany przez MGOPS w latach 2016-2018.
			184 315 000,00 zł		

Legenda - oznaczenie kierunków działań strategicznych (numeracja zgodna z przeprowadzoną hierarchizacją celów):

Nr w rankingu łącznym	Nr w rankingu dla strefy	Kierunek	% otrzymanych punktów
1	P1	zagospodarowanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego,	9,03%
2	S1	budowa i modernizacje budynków szkół i przedszkoli,	6,32%
3	I1	budowa i modernizacja dróg,	5,92%
4	I2	budowa ścieżek pieszo-rowerowych,	4,26%
5	I3	budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych,	4,08%
6	I4	rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,	3,92%
7	G1	rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,	3,89%
8	G2	wykorzystanie posiadanych przez gminę nieruchomości na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo (uzbrojenie, zagospodarowanie terenu),	3,74%
9	P2	zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,	3,11%
10	S2	budowa i modernizacja boisk, sal gimnastycznych i innych obiektów zapewniających możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego,	3,08%
10	I5	rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej,	3,08%
10	P3	modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),	3,08%
10	P4	zagospodarowanie miejskiego rynku,	3,08%
14	I6	nadanie nowych funkcji nieczynnym obiektom gminnym,	2,95%
15	G3	utworzenie spójnych, kompleksowych produktów turystycznych,	2,84%
16	S3	organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,	2,34%
17	I7	budowa i przebudowa chodników,	2,29%

18	G4	promowanie i eksponowanie znajdujących się na obszarze gminy walorów przyrodniczych i obiektów zabytkowych,	2,24%
19	I8	zwiększenie gminnych zasobów mieszkaniowych,	2,11%
20	I9	modernizacja sieci wodociągowej,	2,05%
21	S4	organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłych, w tym dla seniorów,	2,00%
22	S5	rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.	1,95%
23	S6	realizacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i seniorów,	1,92%
23	P5	odnowa centrów miejscowości,	1,92%
25	S7	inkubator inicjatyw społecznych,	1,37%
26	S8	działania na rzecz aktywizacji lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych,	1,32%
27	I10	likwidacja barier architektonicznych.	1,29%
28	P6	utworzenie Parku Kulturowego,	1,26%
29	S9	organizacja przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,	1,24%
30	S10	podejmowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,	1,21%
31	P7	organizacja zieleni,	1,05%
31	P8	zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych (dogodne dojście, parkingi, uporządkowanie terenu),	1,05%
33	P9	modernizacja i remonty budynków użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie terenów wokół nich,	1,03%
34	G5	utworzenie spójnej i kompleksowej oferty dla inwestorów,	1,00%
35	P10	modernizacja i renowacja obiektów zabytkowych,	0,97%
36	G6	działania z zakresu promowania rozwoju przedsiębiorczości.	0,89%
37	S11	budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci,	0,87%
38	S12	budowa i modernizacje placówek kulturalnych,	0,66%
38	G7	wspieranie przedsiębiorców, w szczególności prowadzących działalność w sektorze turystyki i przemysłów czasu wolnego,	0,66%
40	P11	działania na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego.	0,63%
41	P12	budowa elementów małej architektury,	0,61%
42	S13	organizacja nowych przedsięwzięć kulturalnych,	0,58%
43	I11	budowa infrastruktury okołodrogowej,	0,37%
44	P13	pozyskiwanie gruntów na cele publiczne,	0,32%
45	G8	promocja inwestycyjna gminy,	0,18%
46	G9	działania na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,	0,16%
47	I12	dostosowanie funkcji istniejących obiektów do zidentyfikowania potrzeb,	0,08%
48	G10	poradnictwo i informacja dla przedsiębiorców,	0,03%

ZAŁĄCZNIK NR 2
PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT/TOWS

PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT/TOWS

Analiza SWOT jest jedną z najczęściej stosowanych metod analizy strategicznej, bazuje na diagnozie stanu obecnego. SWOT to skrót pierwszych liter angielskich słów: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia). Analiza stanowi pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia diagnozowanej jednostki oraz określaniu priorytetów jej rozwoju.

W celu uzyskania klarownej analizy, będącej punktem wyjścia do określania obszarów problemowych, celów i działań, jakie mają zostać przeprowadzone, traktuje się mocne i słabe strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia władz samorządowych i społeczności lokalnej, na które w większości mają wpływ, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w otoczeniu bliższym i dalszym, na których występowanie ani samorząd lokalny, ani mieszkańcy przedmiotowej jednostki z reguły nie mają wpływu, mogą je natomiast wykorzystać w procesie rozwoju lub muszą neutralizować negatywne zjawiska z nimi związane.

Analiza SWOT stanowi materiał pomocniczy pozwalający na poszukiwanie wniosków będących podstawą podejmowania decyzji i określania kierunków działań strategicznych.

1. Bazowe zestawienie słabych stron (W), mocnych stron (S), szans (O) i zagrożeń (T) dla poszczególnych sfer:
 - Słabe strony (W)

SFERA SPOŁECZNA

SŁABE STRONY	
Numer	SFERA SPOŁECZNA
SW 1	<i>nasilenie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności</i>
SW 2	<i>wyższy odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej w porównaniu do średniej wojewódzkiej</i>
SW 3	<i>stosunkowo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych</i>
SW 4	<i>spadek udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym</i>
SW 5	<i>niedostatecznie rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu</i>
SW 6	<i>niewystarczający poziom integracji społeczności lokalnej</i>
SW 7	<i>brak żłobka na terenie gminy</i>
SW 8	<i>niewystarczająco rozwinięta baza lokalowa szkół i przedszkoli</i>
SW 9	<i>ryzyko marginalizacji grup mieszkańców szczególnie zagrożonych występowaniem negatywnych zjawisk społecznych (seniorów, osób zagrożonych ubóstwem)</i>
SW 10	<i>niedostateczna aktywność organizacji pozarządowych</i>
SW 11	<i>niedostateczne wyposażenie niektórych jednostek OSP</i>

GOSPODARKA

SŁABE STRONY	
Numer	GOSPODARKA
GW 1	<i>dominacja tradycyjnych branż w gospodarce</i>
GW 2	<i>niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i około turystyczna (niewystarczająca liczba hoteli, punktów gastronomicznych, obiektów infrastruktury turystycznej, itp.)</i>
GW 3	<i>rozdrobnienie gospodarstw rolnych</i>
GW 4	<i>brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe</i>
GW 5	<i>niedostateczna promocja posiadanych walorów turystycznych</i>
GW 6	<i>niedostatecznie rozwinięty sektor usług rynkowych (poza handlem)</i>
GW 7	<i>ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji</i>
GW 8	<i>niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki</i>
GW 9	<i>brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych poza strefą gospodarczą</i>
GW 10	<i>wykształcenie i kwalifikacje pracowników niedostosowane do potrzeb rynku pracy</i>
GW 11	<i>brak systemu odbioru śmieci od przedsiębiorców</i>

INFRASTRUKTURA

SŁABE STRONY	
Numer	INFRASTRUKTURA
IW 1	<i>niedostateczna przepustowość oczyszczalni ścieków z uwagi na dynamiczny rozwój inwestycji w strefie gospodarczej</i>
IW 2	<i>niedostateczny rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich</i>
IW 3	<i>dominacja konwencjonalnych sposobów dostarczania ciepła i cwu do budynków</i>
IW 4	<i>niedostatecznie dobry stan dróg gminnych</i>
IW 5	<i>niedostateczny rozwój infrastruktury okołodrogowej (chodników, zatok autobusowych itp.)</i>
IW 6	<i>niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście</i>
IW 7	<i>osuwiska w ciągu gminnych</i>
IW 8	<i>niewystarczające uzbrojenie terenów gminnych</i>
IW 9	<i>trudności z zapewnieniem odpowiedniego poziomu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach o dużym rozproszeniu zabudowy</i>

PRZESTRZEŃ

SŁABE STRONY	
Numer	PRZESTRZEŃ
PW 1	brak funkcjonalnych centrów, zagospodarowanych przestrzeni publicznych w miejscowościach wiejskich gminy
PW 2	centrum miasta skupione wokół drogi gminnej o dużym natężeniu ruchu
PW 3	niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznej i jej obniżona funkcjonalność
PW 4	zanikanie tradycyjnych cech zabudowy i przestrzeni
PW 5	zaburzenia ładu przestrzennego
PW 6	intensywny rozwój mieszkalnictwa, spadek znaczenia innych funkcji przestrzeni
PW 7	zmniejszona spójność przestrzenna miasta wynikająca z rozwoju budownictwa jednorodzinnego w jego peryferyjnych częściach, postępujące rozproszenie osadnictwa
PW 8	ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji
PW 9	zagrożenia dla środowiska naturalnego (niska emisja, transport, niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa)
PW 10	ograniczenia w dostępności zwartych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych wynikające z konfiguracji terenu i stosunków własnościowych
PW 11	wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście, problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta

- **Mocne strony (S)**

SFERA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY	
Numer	SFERA SPOŁECZNA
SS 1	rosnąca liczba ludności, dodatni przyrost naturalny
SS 2	rozwinięta baza i dostateczna dostępność POZ
SS 3	korzystne kształtowanie się struktury demograficznej mieszkańców
SS 4	dostateczny dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym na terenie gminy
SS 5	działalność gminnych instytucji kultury
SS 6	działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej
SS 7	otwarcie na współpracę międzynarodową, w tym z gminami partnerskimi Versmold, Sarriskie Michalany, (efekty z wymiany doświadczeń, poznawania tradycji i kultury wymiana młodzieży, współpraca organizacji, praktyki w administracji)
SS 8	instytucje o znaczeniu ponadlokalnym (Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Fila ARiMR, Wydział Ksiąg Wieczystych, szkoły średnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.)
SS 9	aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców)

GOSPODARKA

MOCNE STRONY	
Numer	GOSPODARKA
GS 1	<i>dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach</i>
GS 2	<i>położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny</i>
GS 3	<i>relatywnie duża liczba miejsc pracy na terenie gminy</i>
GS 4	<i>duża liczba firm rodzinnych - wysoka przedsiębiorczość mieszkańców</i>
GS 5	<i>przedsiębiorstwa o znanych markach</i>
GS 6	<i>funkcjonowanie izby gospodarczej (zorganizowana grupa przedsiębiorców)</i>
GS 7	<i>przedsiębiorstwa o znanych, rozpoznawalnych markach</i>
GS 8	<i>posiadanie terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę</i>
GS 9	<i>otoczenie instytucjonalne sprzyjające przedsiębiorcom</i>
GS 10	<i>atrakcyjność gminy dla inwestorów</i>

INFRASTRUKTURA

MOCNE STRONY	
Numer	INFRASTRUKTURA
IS 1	<i>wysoki poziom zwodociągowania gminy</i>
IS 2	<i>dobrze rozwinięta sieć dróg</i>
IS 3	<i>dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna i gazowa</i>
IS 4	<i>funkcjonowanie na terenie gminy oczyszczalni ścieków</i>
IS 5	<i>dogodne połączenia komunikacyjne gminy</i>
IS 6	<i>sprawny system zbiórki odpadów komunalnych, funkcjonowanie PSZOK</i>

PRZESTRZEŃ

MOCNE STRONY	
Numer	PRZESTRZEŃ
PS 1	<i>położenie w obrębie KOM</i>
PS 2	<i>walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym Zbiornik Dobczycki)</i>
PS 3	<i>zasoby dziedzictwa kulturowego</i>
PS 4	<i>funkcjonalne i przestrzenne powiązanie z Dobzycami miejscowości miejscowości z nim sąsiadujących</i>

PS 5	<i>relatywnie dobry stan środowiska naturalnego</i>
PS 6	<i>koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie</i>
PS 7	<i>posiadanie zasobu gruntów gminnych</i>
PS 8	<i>obwodnica miasta wyprowadzająca ruch tranzytowy poza jego centrum</i>

- Szanse (O)

SFERA SPOŁECZNA

SZANSE	
Numer	SFERA SPOŁECZNA
SO 1	<i>zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania</i>
SO 2	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej</i>
SO 3	<i>polityka prorozwojowa powiatu i regionu</i>
SO 4	<i>wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich</i>
SO 5	<i>bliskość miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, dzięki czemu mieszkańcy mają dogodny dostęp do usług społecznych niedostępnych na terenie gminy lub niedostatecznie dostępnych na terenie gminy (np. szkolnictwo ponadgimnazjalne, opieka szpitalna).</i>
SO 6	<i>rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej</i>

GOSPODARKA

SZANSE	
Numer	GOSPODARKA
GO 1	<i>dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)</i>
GO 2	<i>wspieranie rozwoju sektora MŚP przez Unię Europejską,</i>
GO 3	<i>wzrost liczby turystów odwiedzających Małopolskę, głównie Kraków, Wieliczkę, Oświęcim, Zakopane. Rozwój turystycznej oferty Myślenic</i>
GO 4	<i>bliskość międzynarodowego lotniska i dogodne połączenie z Balicami</i>
GO 5	<i>bliskość zmodernizowanej „zakopianki”</i>
GO 6	<i>wzrost znaczenia drogi 967 Myślenice-Łapczyca stanowiącej południową obwodnicę Krakowa</i>
GO 7	<i>wzrost popularności prowadzenia własnej działalności gospodarczej,</i>
GO 8	<i>rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym turystyczne</i>
GO 9	<i>zainteresowanie inwestorów rozwojem turystyki kulturowej i przyrodniczej</i>

INFRASTRUKTURA

SZANSE	
Numer	INFRASTRUKTURA
IO 1	możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne
IO 2	wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich, obejmującej między innymi wspieranie rozwoju infrastruktury w miejscowościach wiejskich
IO 3	wzrost znaczenia energii odnawialnej oraz dostępność środków na ten cel
IO 4	rozwój sieci kanalizacyjnej w zlewni Raby
IO 5	wzrost popularności przydomowych oczyszczalni ścieków

PRZESTRZEŃ

SZANSE	
Numer	PRZESTRZEŃ
PO 1	bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego
PO 2	bliskość lotniska i dogodne połączenie
PO 3	bliskość drogi krajowej nr 7 oraz dostępność komunikacyjna gminy
PO 4	możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej
PO 5	polityka prorozwojowa regionu i powiatu
PO 6	wdrażanie na terenie UE polityki zrównoważonego rozwoju zakładającej ochronę posiadanych zasobów i racjonalne gospodarowanie przestrzenią
PO 7	wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa
PO 8	położenie nacisku na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym na wielofunkcyjny rozwój wsi

- **Zagrożenia (T)**

SFERA SPOŁECZNA

ZAGROŻENIA	
Numer	SFERA SPOŁECZNA
ST 1	zjawisko starzenia się społeczeństwa postępujące na obszarze całego kraju
ST 2	niestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacji
ST 3	zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych;
ST 4	konkurencyjna oferta kulturalna i edukacyjna miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, co zmniejsza popyt na usługi placówek gminnych

ST 5	<i>pogarszające się warunki bytowe ludności</i>
ST 6	<i>powiększające się różnice w dochodach ludności</i>
ST 7	<i>bliskość aglomeracji osłabiająca lokalne funkcje społeczne gminy</i>

GOSPODARKA

ZAGROŻENIA	
Numer	GOSPODARKA
GT 1	<i>konkurencyjność aglomeracji krakowskiej oraz sąsiednich gmin pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej</i>
GT 2	<i>niestabilne otoczenie prawne w zakresie podatków dla przedsiębiorstw</i>
GT 3	<i>utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych</i>
GT 4	<i>rozwój aglomeracji krakowskiej – efekt „wysysania” rozwoju, drenaż rynku pracy</i>
GT 5	<i>bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości</i>

INFRASTRUKTURA

ZAGROŻENIA	
Numer	INFRASTRUKTURA
IT 1	<i>wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury</i>
IT 2	<i>ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury</i>
IT 3	<i>negatywny wpływ rosnącego natężenia ruchu na jakość dróg na terenie gminy</i>
IT 4	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty infrastrukturalne</i>
IT 5	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>
IT 6	<i>relatywnie duży koszt instalacji wykorzystujących OZE w procesie produkcji energii</i>

PRZESTRZEŃ

ZAGROŻENIA	
Numer	PRZESTRZEŃ
PT 1	<i>słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM</i>
PT 2	<i>KOM jako aglomeracja monocentryczna</i>
PT 3	<i>zagrożenia dla środowiska naturalnego wynikające z czynników zewnętrznych</i>
PT 4	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty ze sfery przestrzennej</i>

PT 5	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>
PT 6	<i>ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika</i>

Powyższe zestawienie zostało zaprezentowane na warsztatach strategicznych, na których poszczególne czynniki zostały ocenione pod kątem ich istotności dla funkcjonowania gminy i jej rozwoju.

Możliwe było dopisanie nowych cech i czynników, po konsultacji z grupą zajmującą się oceną danej sfery.

2. Wynik oceny słabych stron (W), mocnych stron (S), szans (O) i zagrożeń (T), dokonanej podczas warsztatów strategicznych:

- Słabe strony (W)

SFERA SPOŁECZNA

SŁABE STRONY		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SW 7	<i>brak żłobka na terenie gminy</i>	7,50
SW 6	<i>niewystarczający poziom integracji społeczności lokalnej</i>	7,40
SW 15	<i>brak koordynacji ofert sportowych i kulturalnych wynikający z cechy "każdy sobie rzepkę skrobie"</i>	7,30
SW 12	<i>rosnący odsetek osób korzystających z pomocy społecznej</i>	7,30
SW 16	<i>zamknięcie się z promocja ścieżki edukacyjnej absolwentów gimnazjum do szkoły lokalnej zespołu szkół w Dobczycach, wynik a z obawy przed konkurencją, i niskim naborem do szkoły w Dobczycach</i>	7,00
SW 8	<i>niewystarczająco rozwinięta baza lokalowa szkół i przedszkoli</i>	6,90
SW 4	<i>spadek udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym</i>	6,80
SW 3	<i>stosunkowo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych</i>	6,80
SW 14	<i>zanikające więzi lokalne i spadek poziomu integracji lokalnej wynikające z braku czasu, innego spędzania czasu wolnego i częściowego przeniesienia komunikacji do Internetu</i>	6,50
SW 2	<i>wyższy odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej w porównaniu do średniej wojewódzkiej</i>	6,40
SW 11	<i>niedostateczne wyposażenie niektórych jednostek OSP</i>	6,30
SW 5	<i>niedostatecznie rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu</i>	6,10
SW 1	<i>nasilenie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności</i>	5,70
SW 9	<i>ryzyko marginalizacji grup mieszkańców szczególnie zagrożonych występowaniem negatywnych zjawisk społecznych (seniorów, osób zagrożonych ubóstwem)</i>	5,60
SW 13	<i>mała liczba profesjonalnych samodzielnych organizacji zatrudniających stałych pracowników i realizujących stałe działania</i>	5,00
SW 10	<i>niedostateczna aktywność organizacji pozarządowych</i>	4,50

GOSPODARKA

SŁABE STRONY		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GW 7	<i>ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji</i>	9,00
GW 8	<i>niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki</i>	8,22
GW 4	<i>brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe</i>	7,33
GW 6	<i>niedostatecznie rozwinięty sektor usług rynkowych (poza handlem)</i>	7,22
GW 2	<i>niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i około turystyczna (niewystarczająca liczba hoteli, punktów gastronomicznych, obiektów infrastruktury turystycznej, itp.)</i>	6,89
GW 3	<i>rozdrobnienie gospodarstw rolnych</i>	6,67
GW 5	<i>niedostateczna promocja posiadanych walorów turystycznych</i>	6,33
GW 9	<i>brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych poza strefą gospodarczą</i>	6,22
GW 1	<i>dominacja tradycyjnych branż w gospodarce</i>	6,11
GW 12	<i>bliskość Krakowa (osłabia rodzimy biznes)</i>	5,78
GW 10	<i>wykształcenie i kwalifikacje pracowników niedostosowane do potrzeb rynku pracy</i>	5,22
GW 11	<i>brak systemu odbioru śmieci od przedsiębiorców</i>	2,33

INFRASTRUKTURA

SŁABE STRONY		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IW 6	<i>niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście</i>	7,73
IW 11	<i>brak centrum komunikacyjnego</i>	7,55
IW 12	<i>brak parkingów w centrach miejscowości wiejskich</i>	6,82
IW 10	<i>zły stan sieci wodociągowej w północnej części gminy</i>	6,73
IW 2	<i>niedostateczny rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich i w mieście</i>	6,00
IW 5	<i>niedostateczny rozwój infrastruktury okołodrogowej (chodników, zatok autobusowych itp.)</i>	5,91
IW 3	<i>dominacja konwencjonalnych sposobów dostarczania ciepła i cwu do budynków</i>	5,64
IW 4	<i>niedostatecznie dobry stan dróg gminnych</i>	5,55
IW 9	<i>trudności z zapewnieniem odpowiedniego poziomu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach o dużym rozproszeniu zabudowy</i>	5,55
IW 1	<i>niedostateczna przepustowość oczyszczalni ścieków</i>	4,18
IW 7	<i>osuwiska w ciągu dróg gminnych</i>	3,91
IW 8	<i>niewystarczające uzbrojenie terenów gminnych</i>	3,36

PRZESTRZEŃ

SŁABE STRONY		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PW 12	<i>niedostateczna funkcjonalność centrum miasta oraz brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym</i>	9,00
PW 8	<i>ograniczenia w wykorzystaniu Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji</i>	8,89
PW 11	<i>wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście, problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta</i>	8,44
PW 9	<i>zagrożenia dla środowiska naturalnego (niska emisja, transport, niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa)</i>	6,11
PW 10	<i>ograniczenia w dostępności zwartych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych wynikające z konfiguracji terenu i stosunków własnościowych</i>	6,11
PW 4	<i>zanikanie tradycyjnych cech zabudowy i przestrzeni</i>	6,00
PW 5	<i>zaburzenia ładu przestrzennego</i>	5,89
PW 3	<i>niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznej i jej obniżona funkcjonalność</i>	5,78
PW 6	<i>intensywny rozwój mieszkalnictwa, spadek znaczenia innych funkcji przestrzeni</i>	5,67
PW 7	<i>zmniejszona spójność przestrzenna miasta wynikająca z rozwoju budownictwa jednorodzinnego w jego peryferyjnych częściach, postępujące rozproszenie osadnictwa</i>	5,56
PW 2	<i>centrum miasta skupione wokół drogi gminnej o dużym natężeniu ruchu</i>	4,78
PW 1	<i>brak funkcjonalnych centrów, zagospodarowanych przestrzeni publicznych w miejscowościach wiejskich gminy</i>	4,56

- **Mocne strony (S)**

SFERA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SS 13	<i>różnorodność oferty kulturalnej i sportowej</i>	9,44
SS 6	<i>działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej</i>	8,90
SS 10	<i>aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców)</i>	8,80
SS 5	<i>działalność gminnych instytucji kultury</i>	8,40
SS 7	<i>otwarcie na współpracę międzynarodową, w tym z gminami partnerskimi Versmold, Sarriskie Michalany, (efekty z wymiany doświadczeń, poznawania tradycji i kultury wymiana młodzieży, współpraca organizacji, praktyki w administracji)</i>	8,30
SS 1	<i>rosnąca liczba ludności, dodatni przyrost naturalny</i>	8,10
SS 2	<i>rozwinięta baza i dostateczna dostępność POZ</i>	8,00
SS 4	<i>dostateczny dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym na terenie gminy</i>	8,00

SS 8	<i>instytucje o znaczeniu ponadlokalnym (Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Filia ARiMR, Wydział Ksiąg Wieczystych, szkoły średnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.)</i>	7,90
SS 12	<i>rozwijająca się oferta dla seniorów</i>	7,89
SS 11	<i>dostępność klas integracyjnych na każdym poziomie edukacji</i>	7,78
SS 3	<i>korzystne kształtowanie się struktury demograficznej mieszkańców</i>	7,70
SS 9	<i>przywiązanie do tradycji</i>	7,30

GOSPODARKA

MOCNE STRONY		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GS 2	<i>położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny</i>	9,11
GS 10	<i>bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem</i>	8,56
GS 1	<i>dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach</i>	8,22
GS 9	<i>atrakcyjność gminy dla inwestorów</i>	8,22
GS 6	<i>przedsiębiorstwa o znanych, rozpoznawalnych markach</i>	7,78
GS 3	<i>relatywnie duża liczba miejsc pracy na terenie gminy</i>	7,67
GS 4	<i>duża liczba firm rodzinnych - wysoka przedsiębiorczość mieszkańców</i>	7,67
GS 8	<i>otoczenie instytucjonalne sprzyjające przedsiębiorcom</i>	7,33
GS 7	<i>posiadanie terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę</i>	6,89
GS 5	<i>funkcjonowanie izby gospodarczej (zorganizowana grupa przedsiębiorców)</i>	6,22

INFRASTRUKTURA

MOCNE STRONY		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IS 4	<i>funkcjonowanie na terenie gminy oczyszczalni ścieków</i>	8,73
IS 5	<i>dogodne połączenia komunikacyjne gminy</i>	8,27
IS 2	<i>dobrze rozwinięta sieć dróg</i>	8,00
IS 3	<i>dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna i gazowa</i>	7,82
IS 8	<i>skanalizowanie otoczenia Zbiornika</i>	7,82
IS 1	<i>wysoki poziom zwodociągowania gminy</i>	7,36
IS 7	<i>sprawny system zbiórki odpadów komunalnych, funkcjonowanie PSZOK</i>	5,18
IS 9	<i>monitoring</i>	2,82
IS 6	<i>Urząd miasta w centrum miejscowości</i>	2,10

PRZESTRZEŃ

MOCNE STRONY		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PS 9	<i>samodzielność i odrębność gminy wynikająca m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej</i>	9,33
PS 2	<i>walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym Zbiornik Dobczycki)</i>	8,67
PS 6	<i>koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie</i>	8,11
PS 3	<i>zasoby dziedzictwa kulturowego</i>	8,00
PS 1	<i>położenie w obrębie KOM</i>	7,67
PS 8	<i>obwodnica miasta wyprowadzająca ruch tranzytowy poza jego centrum</i>	7,33
PS 4	<i>funkcjonalne i przestrzenne powiązanie z Dobzycami miejscowości sąsiadujących z miastem</i>	6,67
PS 5	<i>relatywnie dobry stan środowiska naturalnego</i>	6,22
PS 7	<i>posiadanie zasobu gruntów gminnych</i>	6,22

- Szanse (O)

SFERA SPOŁECZNA

SZANSE		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SO 2	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej</i>	9,2
SO 4	<i>wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich</i>	8,5
SO 8	<i>istnieje zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy</i>	8,3
SO 7	<i>rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej</i>	8,1
SO 5	<i>bliskość miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, dzięki czemu mieszkańcy mają dogodny dostęp do usług społecznych niedostępnych na terenie gminy lub niedostatecznie dostępnych na terenie gminy (np. szkolnictwo ponadgimnazjalne, opieka szpitalna).</i>	8
SO 1	<i>zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania</i>	7,7
SO 10	<i>korzystna regulacja prawna w zakresie zrzeszania się wynikająca z dokonanej nowelizacji ustawy</i>	7,6
SO 3	<i>polityka prorozwojowa powiatu i regionu</i>	6,5
SO 6	<i>wprowadzenie programu 500+</i>	5,5
SO 9	<i>napływ imigrantów jako poprawienie naszej sytuacji demograficznej i dostępności siły roboczej w deficytowych zawodach</i>	2,8

GOSPODARKA

SZANSE		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GO 1	<i>dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)</i>	8,56
GO 11	<i>reforma prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem</i>	8,56
GO 9	<i>zainteresowanie inwestorów rozwojem turystyki kulturowej i przyrodniczej</i>	8,33
GO 3	<i>wzrost liczby turystów odwiedzających Małopolskę, głównie Kraków, Wieliczkę, Oświęcim, Zakopane. Rozwój turystycznej oferty Myślenic</i>	8,11
GO 2	<i>wspieranie rozwoju sektora MŚP przez Unię Europejską</i>	8,00
GO 5	<i>bliskość zmodernizowanej „zakopianki”</i>	7,89
GO 8	<i>rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym turystyczne</i>	7,67
GO 4	<i>bliskość międzynarodowego lotniska i dogodne połączenie z Balicami</i>	7,56
GO 10	<i>promocja przedsiębiorstw ekonomii społecznej</i>	7,11
GO 7	<i>wzrost popularności prowadzenia własnej działalności gospodarczej</i>	6,89
GO 6	<i>wzrost znaczenia drogi 967 Myślenice-Łapczyca stanowiącej południową obwodnicę Krakowa</i>	5,44

INFRASTRUKTURA

SZANSE		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IO 2	<i>wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich, obejmującej między innymi wspieranie rozwoju infrastruktury w miejscowościach wiejskich</i>	8,64
IO 1	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne</i>	8,55
IO 3	<i>wzrost znaczenia energii odnawialnej oraz dostępność środków na ten cel</i>	5,82
IO 4	<i>rozwój sieci kanalizacyjnej w zlewni Raby</i>	4,36
IO 5	<i>wzrost popularności przydomowych oczyszczalni ścieków</i>	4,36

PRZESTRZEŃ

SZANSE		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PO 1	<i>bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego</i>	8,44
PO 4	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej</i>	8,11
PO 7	<i>wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa</i>	8,11
PO 3	<i>bliskość drogi krajowej nr 7 oraz dostępność komunikacyjna gminy</i>	7,67
PO 6	<i>wdrażanie na terenie UE polityki zrównoważonego rozwoju zakładającej ochronę posiadanych zasobów i racjonalne gospodarowanie przestrzenią</i>	7,56
PO 2	<i>bliskość lotniska i dogodne połączenie</i>	7,22
PO 8	<i>położenie nacisku na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym na wielofunkcyjny rozwój wsi</i>	6,89
PO 5	<i>polityka prorozwojowa regionu i powiatu</i>	6,67

- **Zagrożenia (T)**

SFERA SPOŁECZNA

ZAGROŻENIA		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
ST 9	<i>zmniejszenie możliwości pozyskiwania środków dotacyjnych UE i innych</i>	9,4
ST 3	<i>zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych;</i>	7,8
ST 1	<i>zjawisko starzenia się społeczeństwa postępujące na obszarze całego kraju</i>	7,6
ST 2	<i>niestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacji</i>	7,4
ST 7	<i>powiększające się różnice w dochodach ludności</i>	7,4
ST 5	<i>napływ imigrantów jako siły wypierającej nas z rynku pracy, jako elementu tworzącego zagrożenie</i>	7
ST 4	<i>konkurencyjna oferta kulturalna i edukacyjna miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, co zmniejsza popyt na usługi placówek gminnych</i>	6
ST 6	<i>pogarszające się warunki bytowe ludności</i>	5,9
ST 8	<i>bliskość aglomeracji osłabiająca lokalne funkcje społeczne gminy</i>	5,7

GOSPODARKA

ZAGROŻENIA		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GT 3	<i>utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych</i>	8,50
GT 2	<i>niestabilne otoczenie prawne w zakresie podatków dla przedsiębiorstw</i>	8,13
GT 6	<i>bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości</i>	7,25
GT 5	<i>rozwój aglomeracji krakowskiej – efekt „wysysania” rozwoju, drenaż rynku pracy</i>	6,63
GT 1	<i>konkurencyjność aglomeracji krakowskiej oraz sąsiednich gmin pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej</i>	5,88
GT 4	<i>ograniczenie handlu w niedziele i święta</i>	4,63

INFRASTRUKTURA

ZAGROŻENIA		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IT 2	<i>ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury</i>	9,18
IT 1	<i>wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury</i>	8,64
IT 5	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>	8,55
IT 4	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty infrastrukturalne</i>	7,73
IT 7	<i>rosnące wymagania formalno - prawne</i>	7,45
IT 6	<i>relatywnie duży koszt instalacji wykorzystujących OZE w procesie produkcji energii</i>	7,27
IT 3	<i>negatywny wpływ rosnącego natężenia ruchu na jakość dróg na terenie gminy</i>	7,27

PRZESTRZEŃ

ZAGROŻENIA		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PT 7	<i>ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika</i>	9,33
PT 5	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>	7,67
PT 1	<i>słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM</i>	6,33

PT 4	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty ze sfery przestrzennej</i>	6,33
PT 3	<i>zagrożenia dla środowiska naturalnego wynikające z czynników zewnętrznych</i>	6,11
PT 2	<i>KOM jako aglomeracja monocentryczna</i>	5,56
PT 6	<i>wprowadzenie ulic jednokierunkowych</i>	3,67

Wyniki powyższej oceny zostały przekazane do analizy przez Zespół ds. Strategii, złożony z pracowników Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce. Członkowie Zespołu mieli prawo do dokonania korekty eksperckiej (do +/- 1 punktu) oceny poszczególnych czynników. Uzupełniono tabele także o pewne zagadnienia wynikające z diagnozy, które nie zostały zidentyfikowane podczas konsultacji.

3. Ostateczny wynik analizy SWOT

- **Słabe strony (W)**

SFERA SPOŁECZNA

SŁABE STRONY		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SW1	<i>baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nieodpowiadająca aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom (sale przedszkolne w adoptowanych pomieszczeniach, brak żłobka)</i>	7,50
SW2	<i>poczucie zanikających więzi lokalnych i spadku poziomu integracji lokalnej (wynika z tempa życia, zmiany form spędzania czasu wolnego)</i>	7,40
SW3	<i>rosnący odsetek osób korzystających z pomocy społecznej</i>	7,30
	<i>niedostatecznie rozwinięta oferta spędzania wolnego czasu</i>	6,10+1= 7,1
	<i>brak koordynacji ofert sportowych i kulturalnych wynikający z braku współpracy pomiędzy organizacjami</i>	7,3-0,3= 7
	<i>Niewystarczający stan techniczny bazy lokalowej obiektów oświatowych</i>	6,90
	<i>spadek udziału liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym</i>	6,80
	<i>stosunkowo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych</i>	6,80
	<i>istnieje grupa osób oczekujących na mieszkanie socjalne/komunalne</i>	6,80
	<i>niskie zainteresowanie absolwentów gimnazjum ofertą Zespołu Szkół w Dobczycach</i>	7,00-0,5= 6,5
	<i>wyższy odsetek osób korzystających z usług pomocy społecznej w porównaniu do średniej wojewódzkiej</i>	6,40
	<i>nasilenie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności</i>	5,70
	<i>ryzyko marginalizacji grup mieszkańców szczególnie zagrożonych występowaniem negatywnych zjawisk społecznych (seniorów, osób zagrożonych ubóstwem)</i>	5,60
	<i>niedostateczne wyposażenie niektórych jednostek OSP</i>	6,30-1= 5,3
	<i>mała liczba profesjonalnych samodzielnych organizacji zatrudniających stałych pracowników i realizujących stałe działania</i>	5,00

GOSPODARKA

SŁABE STRONY		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GW1	<i>niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki</i>	8,22
GW2	<i>brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe</i>	7,33
GW3	<i>niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów</i>	7,30
	<i>niedostatecznie rozwinięty sektor usług rynkowych (poza handlem)</i>	7,22
	<i>niedostatecznie rozwinięta branża turystyczna i około turystyczna (niewystarczająca liczba hoteli, punktów gastronomicznych, obiektów infrastruktury turystycznej, itp.)</i>	6,89
	<i>rozdrobnienie gospodarstw rolnych</i>	6,67
	<i>niedostateczna promocja posiadanych walorów turystycznych</i>	6,33
	<i>brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych poza strefą gospodarczą</i>	6,22
	<i>dominacja tradycyjnych branż w gospodarce</i>	6,11
	<i>wykształcenie i kwalifikacje pracowników niedostosowane do potrzeb rynku pracy</i>	5,22

INFRASTRUKTURA

SŁABE STRONY		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IW1	<i>niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi</i>	7,73
IW2	<i>niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej /niedostateczna przepustowość/</i>	4,18+3= 7,18
IW3	<i>nieczyste obiekty gminne ulegające degradacji (budynki po szkołach przedszkolu),</i>	7,10
	<i>niedostateczny stan niektórych dróg gminnych i infrastruktury około drogowej (chodników, zatok autobusowych itp.)</i>	5,91+1= 6,91
	<i>niedostateczny rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich i w mieście</i>	6,00+0,9= 6,9
	<i>brak centrum komunikacyjnego</i>	7,55-0,7= 6,85
	<i>mała podaż mieszkań na wynajem, brak dostępnych mieszkań komunalnych</i>	6,80
	<i>wykorzystywanie miejsc atrakcyjnych lokalizacyjnie dla potrzeb mieszkań socjalnych (budynki komunalne na wzgórzu starego miasta, przy ul. Kilińskiego i Piłsudskiego)</i>	6,77
	<i>zły stan sieci wodociągowej w północnej części gminy</i>	6,73
	<i>trudności z zapewnieniem odpowiedniego poziomu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach o dużym rozproszeniu zabudowy</i>	5,55+1= 6,55
	<i>dominacja konwencjonalnych sposobów dostarczania ciepła i cwu do budynków</i>	5,64
	<i>osuwiska w ciągu dróg gminnych</i>	3,91
	<i>niewystarczające uzbrojenie terenów gminnych</i>	3,36

PRZESTRZEŃ

SŁABE STRONY		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PW1	<i>brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta</i>	9,00
PW2	<i>niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji</i>	8,89
PW3	<i>wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście, problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta</i>	8,44
	<i>zmniejszona spójność przestrzenna miasta wynikająca z rozwoju budownictwa jednorodzinnego w jego peryferyjnych częściach, postępujące rozproszenie osadnictwa</i>	5,56 + 1 = 7,56
	<i>zagrożenia dla środowiska naturalnego (niska emisja, transport, niedostatecznie rozwinięta gospodarka ściekowa)</i>	6,11
	<i>ograniczenia w dostępności zwartych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych wynikające z konfiguracji terenu i stosunków własnościowych</i>	6,11
	<i>brak funkcjonalnych centrów, zagospodarowanych przestrzeni publicznych w miejscowościach wiejskich gminy</i>	4,56+1 = 5,56
	<i>zanikanie tradycyjnych cech zabudowy i przestrzeni</i>	6,00-0,5 = 5,5
	<i>zaburzenia ładu przestrzennego</i>	5,89-0,4 = 5,49
	<i>centrum miasta skupione wokół drogi gminnej o dużym natężeniu ruchu</i>	4,78+0,7 = 5,48
	<i>niedostateczne wykorzystanie przestrzeni publicznej i jej obniżona funkcjonalność</i>	5,78- 0,3 = 5,48
	<i>intensywny rozwój mieszkalnictwa, spadek znaczenia innych funkcji przestrzeni</i>	5,67-0,2 = 5,47

- **Mocne strony (S)**

SFERA SPOŁECZNA

MOCNE STRONY		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SS1	<i>różnorodność oferty kulturalnej i sportowej</i>	9,44
SS2	<i>działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej</i>	8,90
SS3	<i>aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców)</i>	8,80
	<i>działalność gminnych instytucji kultury</i>	8,40
	<i>rosnąca liczba ludności, dodatni przyrost naturalny</i>	8,10+0,3 = 8,4

	<i>otwarcie na współpracę międzynarodową, w tym z gminami partnerskimi Versmold, Sarriskie Michalany, (efekty z wymiany doświadczeń, poznawania tradycji i kultury wymiana młodzieży, współpraca organizacji, praktyki w administracji)</i>	8,30
	<i>rozwinięta baza i dostateczna dostępność POZ</i>	8,00
	<i>dostateczny dostęp do edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym na terenie gminy</i>	8,00
	<i>instytucje o znaczeniu ponadlokalnym (Filia Powiatowego Urzędu Pracy, Wydział Ksiąg Wieczystych, szkoły średnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.)</i>	7,90
	<i>rozwijająca się oferta dla seniorów</i>	7,89
	<i>dostępność klas integracyjnych na każdym poziomie edukacji</i>	7,78
	<i>korzystne kształtowanie się struktury demograficznej mieszkańców</i>	7,70
	<i>przywiązanie do tradycji</i>	7,30

GOSPODARKA

MOCNE STRONY		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GS1	<i>położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny</i>	9,11
GS2	<i>bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem</i>	8,56
GS3	<i>posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo</i>	6,89+1= 7,89
	<i>lokalizacja na terenie gminy przedsiębiorstw o znanych, rozpoznawalnych markach</i>	7,78
	<i>dynamiczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach</i>	8,22-0,5= 7,72
	<i>atrakcyjność gminy dla inwestorów</i>	8,22-0,5= 7,72
	<i>relatywnie duża liczba miejsc pracy na terenie gminy</i>	7,67
	<i>duża liczba firm rodzinnych - wysoka przedsiębiorczość mieszkańców</i>	7,67
	<i>otoczenie instytucjonalne sprzyjające przedsiębiorcom</i>	7,33
	<i>funkcjonowanie izby gospodarczej (zorganizowana grupa przedsiębiorców)</i>	6,22

INFRASTRUKTURA

MOCNE STRONY		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IS1	<i>dogodne połączenia komunikacyjne gminy</i>	8,27+0,5= 8,77
IS2	<i>oczyszczalnia ścieków spełniająca wymogi dyrektywy UE</i>	8,73
IS3	<i>skanalizowanie otoczenia Zbiornika</i>	7,82+0,5= 8,32
	<i>dobrze rozwinięta sieć dróg</i>	8,00

	<i>dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna i gazowa</i>	7,82
	<i>wysoki poziom zwodociągowania gminy</i>	7,36
	<i>sprawny system zbiórki odpadów komunalnych, funkcjonowanie PSZOK</i>	5,18

PRZESTRZEŃ

MOCNE STRONY		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PS1	<i>walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)</i>	8,67+1= 9,67
PS2	<i>samodzielność i odrębność gminy wynikająca m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej</i>	9,33
PS3	<i>koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie</i>	8,11
	<i>zasoby dziedzictwa kulturowego</i>	8,00
	<i>położenie w obrębie KOM</i>	7,67
	<i>obwodnica miasta wyprowadzająca ruch tranzytowy poza jego centrum</i>	7,33
	<i>posiadanie zasobu gruntów gminnych i budynków które mogą być wykorzystane pod działalność gospodarczą, turystykę, mieszkalnictwo</i>	6,22+1= 7,22
	<i>funkcjonalne i przestrzenne powiązanie z Dobzycami miejscowości sąsiadujących z miastem</i>	6,67
	<i>relatywnie dobry stan środowiska naturalnego</i>	6,22

- Szanse (O)

SFERA SPOŁECZNA

SZANSE		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
SO1	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej</i>	9,2
SO2	<i>istniejąca zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy</i>	8,3+0,5= 8,8
SO3	<i>zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania</i>	7,7+1= 8,7
	<i>wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich</i>	8,5
	<i>rozbudowa i modernizacja bazy sportowo-rekreacyjnej</i>	8,1
	<i>bliskość miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, dzięki czemu mieszkańcy mają dogodny dostęp do usług społecznych niedostępnych na terenie gminy lub niedostatecznie dostępnych na terenie gminy (np. szkolnictwo ponadgimnazjalne, opieka szpitalna).</i>	8
	<i>korzystna regulacja prawna w zakresie zrzeszania się wynikająca z dokonanej nowelizacji ustawy prawo o stowarzyszeniach</i>	7,6

	<i>polityka prorozwojowa powiatu i regionu</i>	6,5
	<i>wprowadzenie programu 500+</i>	5,5

GOSPODARKA

SZANSE		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
G01	<i>dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)</i>	8,56
G02	<i>reformacja prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem</i>	8,56
G03	<i>rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego / turystyczne</i>	7,67+0,8=8,47
	<i>zainteresowanie inwestorów rozwojem turystyki kulturowej i przyrodniczej</i>	8,33
	<i>wzrost liczby turystów odwiedzających Małopolskę, głównie Kraków, Wieliczkę, Oświęcim, Zakopane. Rozwój turystycznej oferty Myślenic</i>	8,11
	<i>bliskość zmodernizowanej „zakopianki” i dróg wojewódzkich (967 i 968)</i>	7,89
	<i>bliskość międzynarodowego lotniska i dogodne połączenie z Balicami</i>	7,56
	<i>promocja przedsiębiorstw ekonomii społecznej</i>	7,11
	<i>wspieranie rozwoju sektora MŚP przez Unię Europejską</i>	8,00-1= 7
	<i>wzrost popularności prowadzenia własnej działalności gospodarczej</i>	6,89
	<i>wzrost znaczenia drogi 967 Myślenice-Łapczyca stanowiącej południową obwodnicę Krakowa</i>	5,44

INFRASTRUKTURA

SZANSE		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
I01	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne</i>	8,55+0,5=9,05
I02	<i>wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich, między innymi budowę infrastruktury w miejscowościach wiejskich</i>	8,64
I03	<i>uruchomienie programu społecznego budownictwa czynszowego (fundusz dopłat BGK) zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin oraz osób młodych, rozpoczynających aktywność zawodową.</i>	8,00
	<i>wzrost znaczenia energii odnawialnej oraz dostępność środków na ten cel</i>	5,82
	<i>wzrost popularności przydomowych oczyszczalni ścieków</i>	4,36
	<i>rozwój sieci kanalizacyjnej w zlewni Raby</i>	4,36

PRZESTRZEŃ

SZANSE		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PO1	<i>bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego</i>	8,44
PO2	<i>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej</i>	8,11
PO3	<i>wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa</i>	8,11
	<i>bliskość drogi krajowej nr 7 oraz dostępność komunikacyjna gminy</i>	7,67
	<i>wdrażanie na terenie UE polityki zrównoważonego rozwoju zakładającej ochronę posiadanych zasobów i racjonalne gospodarowanie przestrzenią</i>	7,56
	<i>bliskość lotniska i dogodne połączenie</i>	7,22
	<i>położenie nacisku na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym na wielofunkcyjny rozwój wsi</i>	6,89
	<i>polityka prorozwojowa regionu i powiatu</i>	6,67

- **Zagrożenia (T)**

SFERA SPOŁECZNA

ZAGROŻENIA		
Numer	SFERA SPOŁECZNA	OCENA
ST1	<i>zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych;</i>	7,8+1=8,8
ST2	<i>zjawisko starzenia się społeczeństwa postępujące na obszarze całego kraju</i>	7,6+1=8,6
ST3	<i>niestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacji</i>	7,4+1=8,4
	<i>zmniejszenie możliwości pozyskiwania środków dotacyjnych UE i innych</i>	9,4-1=8,4
	<i>powiększające się różnice w dochodach ludności</i>	7,4
	<i>pogarszające się warunki bytowe ludności</i>	5,9+1=6,9
	<i>konkurencyjna oferta kulturalna i edukacyjna miast Myślenice, Wieliczka, Kraków, co zmniejsza popyt na usługi placówek gminnych</i>	6
	<i>bliskość aglomeracji osłabiająca lokalne funkcje społeczne gminy</i>	5,7+0,3=6
	<i>napływ imigrantów jako siły wypierającej nas z rynku pracy</i>	7-1=6

GOSPODARKA

ZAGROŻENIA		
Numer	GOSPODARKA	OCENA
GT1	<i>dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji</i>	9,00
GT2	<i>utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych</i>	8,50
GT3	<i>bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości</i>	7,25+1= 8,25
	<i>niestabilne otoczenie prawne w zakresie podatków dla przedsiębiorstw</i>	8,13
	<i>rozwój aglomeracji krakowskiej – efekt „wysysania” rozwoju, drenaż rynku pracy</i>	6,63
	<i>konkurencyjność aglomeracji krakowskiej oraz sąsiednich gmin pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej</i>	5,88

INFRASTRUKTURA

ZAGROŻENIA		
Numer	INFRASTRUKTURA	OCENA
IT1	<i>ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury</i>	9,18
IT2	<i>wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury</i>	8,64
IT3	<i>rosnące wymagania formalno - prawne</i>	7,45+1= 8,45
	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>	8,55-0,1= 8,35
	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty infrastrukturalne</i>	7,73
	<i>relatywnie duży koszt instalacji wykorzystujących OZE w procesie produkcji energii</i>	7,27
	<i>negatywny wpływ rosnącego natężania ruchu na jakość dróg na terenie gminy</i>	7,27

PRZESTRZEŃ

ZAGROŻENIA		
Numer	PRZESTRZEŃ	OCENA
PT1	<i>ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika</i>	9,33
PT2	<i>długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego</i>	7,67
PT3	<i>słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM</i>	6,33

	<i>duża konkurencja ze strony innych jednostek w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na projekty ze sfery przestrzennej</i>	6,33
	<i>zagrożenia dla środowiska naturalnego wynikające z czynników zewnętrznych</i>	6,11
	<i>KOM jako aglomeracja monocentryczna</i>	5,56

Po dokonaniu ostatecznej oceny, trzy najwyżej ocenione czynniki z każdej grupy zostały poddane analizie wzajemnych oddziaływań SWOT/TOWS. Analiza ta bada oddziaływanie czynników wewnętrznych na zewnętrzne oraz zewnętrznych na wewnętrzne. Dzięki temu badaniu można uzyskać odpowiedź na następujące pytania:

Oddziaływanie czynników wewnętrznych na zewnętrzne:

- czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?,
- czy słabe strony zablokują wykorzystanie szans?,
- czy mocne strony pozwolą na przewycięzenie zagrożeń?,
- czy słabe strony wzmocnią negatywny skutek zagrożeń?

Oddziaływanie czynników zewnętrznych na wewnętrzne:

- czy zagrożenia osłabiają siły?
- czy szanse spotęgują siły?
- czy zagrożenia spotęgują słabości?
- czy szanse pozwolą przewyciężyć słabości?

Do analizy wykorzystano skalę ocen od 0 do 5: 0 – brak wpływu, 1 znikomy wpływ, 2 – mały wpływ, 3 – odczuwalny wpływ, 4 – duży wpływ, 5 – bardzo duży wpływ (czytane w sposób „jak cecha w wierszu wpływa na cechę w kolumnie”).

4. Wynik analizy wzajemnych oddziaływań SWOT/TOWS

SFERA SPOŁECZNA

- **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON SFERY SPOŁECZNEJ (SS) NA SZANSE (O):**

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
SS1	3,5	2,5	1,5	3,5	2,5	3,5	2	2,5	3	2,5	3	2,5	32,5
SS2	2,5	2,5	1,5	4,5	2,5	3	2	2,5	2,5	2,5	3	1,5	30,5
SS3	1,5	2,5	2	4,5	2,5	3	2	2,5	2	2,5	3	1,5	29,5

Do mocnych stron mających duży wpływ na wykorzystanie istniejących szans należą **SS1** (różnorodność oferty kulturalnej i sportowej) oraz **SS2** (działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej).

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON SFERY SPOŁECZNEJ (SW) NA SZANSE (O)**

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
SW1	1	1	0	1	0	4	4	0	1	1	4	4	21
SW2	2	3	0	4	0	3	3	0	2	4	4	2	27
SW3	1	1	0	1	2	1	4	0	1	1	4	2	18

Słabe strony mają średni wpływ na ograniczenie wykorzystania szans. **SW1** (baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom) oraz **SW2** (poczucie zanikających więzi lokalnych i spadek poziomu integracji lokalnej) szczególnie mocno oddziałują na:

1. **SO3**: zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania
2. **GO1**: dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)
3. **IO2**: wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich, między innymi budowę infrastruktury w miejscowościach wiejskich
4. **IO3**: uruchomienie programu społecznego budownictwa czynszowego (fundusz dopłat BGK) zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin oraz osób młodych, rozpoczynających aktywność zawodową

• **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON SFERY SPOŁECZNEJ (SW) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SS1	2	0,5	2	2	1	0,5	1,5	1	1,5	0,5	0,5	0,5	13,5
SS2	3,5	2,5	2	2,5	1,5	1	3	0,5	1	0,5	3	1,5	22,5
SS3	4	3	2,5	2,5	1,5	1,5	3	2	2	2	2,5	2	28,5

Największym wpływem na ograniczenie zagrożeń cechuje się **SS3** (aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy).

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON SFERY SPOŁECZNEJ (SW) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SW1	0	0	0	4	4	4	0	0	3	0	4	1	20
SW2	1	0	2	4	0	0	0	0	1	1	0	0	9
SW3	1	0	0	4	1	0	0	0	1	0	0	0	7

Słabe strony sfery społecznej w mniejszym stopniu potęgują istniejące zagrożenia. Największym oddziaływaniem cechuje się **SW1** (baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada

aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom). Największą korelację wykazuje z zagrożeniami sfery społecznej.

- ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ SFERY SPOŁECZNEJ (ST) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
ST1	1	4	0	3	4	4	4	0	3	0	0	0	23
ST2	0	2	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	5
ST3	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2

Wpływ ST2 (zjawisko starzenia się społeczeństwa postępujące na obszarze całego kraju) oraz ST3 (niestabilne otoczenie prawne dotyczące systemu edukacji) na wykorzystanie mocnych stron jest niewielki. W największym stopniu wykorzystanie mocnych stron, przede wszystkim sfery społecznej ogranicza ST1 (zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych).

- ODDZIAŁYWANIE SZANS SFERY SPOŁECZNEJ (SO) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
SO1	0,5	2,5	0,5	4	4	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	18
SO2	0,5	1	1	2,5	1	1	1,5	2,5	0,5	4	0,5	0,5	16,5
SO3	4,5	3	3	3	3	2	1,5	2	3,5	3,5	1	1,5	31,5

Szansą szczególnie sprzyjającą wykorzystaniu mocnych stron jest SO3 (zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania).

- ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ SFERY SPOŁECZNEJ (ST) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
ST1	0	0	4	1	4	3	1	1	4	3	1	2	24
ST2	1	0	0	0	1	4	0	0	2	0	0	3	11
ST3	0	0	0	5	3	0	0	0	3	1	0	3	15

Zagrożenia sfery społecznej mają średni wpływ na potęgowanie słabych stron. Największą korelację pod tym względem wykazuje ST1 (zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych), które wywiera wpływ także na sferę gospodarczą.

- ODDZIAŁYWANIE SZANS SFERY SPOŁECZNEJ (SO) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

S01	0	0	0	4	4	2	1	2	0	0	0	0	13
S02	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3
S03	1	1	1	1	3	1	0	0	0	1	1	1	11

Oddziaływanie szans na wykorzystanie słabych stron jest niskie. Największą korelację posiada **S01** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej), które ogranicza wpływ **SW1** (baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom (sale przedszkolne w adoptowanych pomieszczeniach, brak żłobka) oraz **SW2** (poczucie zanikających więzi lokalnych i spadek poziomu integracji lokalnej (wynika z tempa życia, zmiany form spędzania czasu wolnego)

Podsumowanie:

1. Konieczna jest poprawa stanu bazy lokalowej placówek opieki nad dziećmi, gdyż jej stan obecny utrudnia wykorzystanie istniejących szans i potęguje wpływ zagrożeń.
2. Istotne jest wzmacnianie stopnia integracji i aktywności lokalnej społeczności.
3. Warto wspierać aktywność mieszkańców i ich organizacji w tworzeniu infrastruktury i różnorodnych form życia społecznego gminy, gdyż ma to wpływ na wykorzystanie szans i ograniczenie zagrożeń.
4. Należy zwiększać atrakcyjność obszaru gminy, w szczególności dla osób młodych i wykształconych, by zachęcić je do pozostania i zmniejszyć zagrożenie migracją zarobkową.

GOSPODARKA

- **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON GOSPODARKI (GS) NA SZANSE (O):**

	PO1	PO2	PO3	S01	S02	S03	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
GS1	2,5	2	3,5	2	2	1,5	2,5	1	1	1,5	0,5	2	22
GS2	3	1,5	2,5	1,5	4	4,5	3	2,5	4	1,5	1	3	32
GS3	3,5	4,5	4	2,5	1,5	2,5	3,5	3	3,5	4	3	3	38,5

Mocna strona **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo) należy do mocnych stron najbardziej sprzyjających wykorzystaniu istniejących szans. Szczególnie korzystnie oddziałuje na:

- **PO2:** możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej
- **PO3:** wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa

- **IO1:** możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne.

GS2 (bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem) także wykazują duże oddziaływanie na wykorzystanie szans, szczególnie sprzyjając następującym:

- **S02:** istniejąca zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy
- **S03:** zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania
- **G03:** rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne.

• ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON GOSPODARKI (GW) NA SZANSE (O)

	PO1	PO2	PO3	S01	S02	S03	G01	G02	G03	IO1	IO2	IO3	
GW1	5	1	3	4	0	1	4	0	4	1	1	1	25
GW2	5	4	3	4	0	1	4	0	4	1	4	1	31
GW3	4	4	3	1	0	1	4	3	1	4	3	1	29

Słabe strony sfery gospodarczej (**GW1:** niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki, **GW2:** brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe, **GW3:** niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów), należą do słabych stron mocno ograniczających wykorzystanie szans. Największe oddziaływanie pod tym względem prezentuje **GW2**. Szczególnie negatywne oddziaływanie słabych stron sfery gospodarczej odnotowano w korelacji z następującymi szansami:

- **PO1:** bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego
- **PO2:** możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej
- **S01:** możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej
- **G01:** dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)
- **G03:** rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne

• ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON GOSPODARKI (GS) NA ZAGROŻENIA (T)

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
GS1	0,5	0,5	2,5	4,5	2	0,5	1	4	4,5	3,5	3	0,5	27
GS2	1,5	0,5	2	2,5	0,5	0,5	1,5	0,5	3	1	0,5	0,5	14,5
GS3	3,5	2,5	3,5	3,5	1,5	0,5	3	3,5	3,5	3,5	0,5	0,5	29,5

Do mocnych stron najbardziej ograniczających wpływ zagrożeń należy **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

GS1 (położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny) wykazuje duży wpływ na ograniczenie zagrożeń **GT2** (utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych) oraz **GT3** (bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości).

• ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON GOSPODARKI (GW) NA ZAGROŻENIA (T)

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
GW1	5	3	4	4	2	0	0	0	4	0	0	0	22
GW2	4	1	4	4	2	0	3	0	2	1	3	0	24
GW3	4	2	2	4	0	1	1	0	3	1	1	1	20

Wpływ słabych stron sfery gospodarczej na potęgowanie zagrożeń jest średni. Największe oddziaływanie słabej strony wykazują na zagrożenia:

- **PT1:** ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika
- **PT3:** słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM
- **ST1:** zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych;

• ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ GOSPODARKI (GT) NA MOCNE STRONY (S)

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
GT1	5	3	0	5	1	1	0	4	5	3	0	0	27
GT2	4	0	3	4	2	4	4	2	5	1	0	0	29
GT3	0	3	4	0	0	1	4	2	4	0	0	0	18

Zagrożenia sfery gospodarczej mają średni wpływ na ograniczanie mocnych stron. Najbardziej odczuwalny jest wpływ **GT1** (dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji) oraz **GT2** (utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych) na następujące mocne strony:

- **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)
- **SS1:** różnorodność oferty kulturalnej i sportowej
- **SS3:** aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców)

- **GS1:** położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny
- **GS2:** bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem
- **GS3:** posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS GOSPODARKI (GO) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
G01	3,5	2	1	0,5	0,5	0,5	3,5	2,5	3	0,5	0,5	0,5	18,5
G02	5	2	0,5	4	1,5	4,5	0,5	4	4,5	0,5	0,5	1,5	29
G03	5	3	0,5	4,5	3	3	0,5	4	4,5	4	1	0,5	33,5

Do szans najbardziej sprzyjających wykorzystaniu istniejących mocnych stron należy **G03** (rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne). Szczególnie oddziałuje na:

- **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)
- **SS1:** różnorodność oferty kulturalnej i sportowej
- **GS2:** bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem
- **GS3:** posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo
- **IS1:** dogodne połączenia komunikacyjne gminy.

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ GOSPODARKI (GT) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
GT1	5	5	1	0	2	3	5	4	4	1	0	4	34
GT2	5	4	4	5	3	2	3	5	5	4	5	5	50
GT3	5	5	2	2	0	4	4	4	5	1	4	4	40

Zagrożenia sfery gospodarczej mają bardzo duży wpływ na potęgowanie słabych stron. W najmniejszym stopniu oddziałują na słabe strony sfery społecznej. W pozostałych sferach korelacja jest wysoka.

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS GOSPODARKI (GO) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
G01	0	1	1	0	0	0	3	3	3	1	0	0	12

G02	2	4	0	0	0	0	4	3	2	0	0	0	15
G03	2	3	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0	11

Oddziaływanie szans sfery gospodarczej na minimalizowanie negatywnego wpływu słabych stron jest niskie.

Podsumowanie:

1. Zagospodarowanie posiadanych przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo będzie sprzyjać wykorzystaniu szans oraz minimalizacji zagrożeń, także w innych sferach;
2. Konieczne jest niwelowanie słabych stron gospodarki (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki, brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe, niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów), gdyż mocno ograniczają wykorzystanie istniejących szans.
3. Położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny należy do głównych atutów sfery gospodarczej i w dużej mierze sprzyja rozwojowi gminy.
4. Prowadzenie działań na rzecz zagospodarowania otoczenia Zbiornika Dobczyckiego będzie sprzyjało rozwojowi gospodarki i zmniejszeniu ryzyka osłabiania szans i potęgowania zagrożeń.
5. Ze względu na posiadane walory, uzasadniony jest dalszy rozwój turystyki i rekreacji, także z uwagi na ponadlokalny popyt na tego typu usługi.

INFRASTRUKTURA

- **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON INFRASTRUKTURY (IS) NA SZANSE (O):**

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	G01	G02	G03	IO1	IO2	IO3	
IS1	4,5	1	4	1	4	4,5	3	2,5	4	2,5	1	3	35
IS2	1	0,5	0,5	0,5	1	1,5	2,5	2	1,5	1,5	0,5	1	14
IS3	3	3	0,5	2	0,5	3,5	2,5	3,5	2,5	1,5	3	1	26,5

Mocna strona **IS1** (dogodne połączenia komunikacyjne gminy) należy do mocnych stron najbardziej sprzyjających wykorzystaniu szans.

Ma ona szczególny wpływ na wykorzystanie następujących szans w procesie rozwoju:

- **PO1:** bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego

- **PO3:** wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa
- **SO2:** istniejąca zewnętrzna, dobra oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w najbliższym otoczeniu gminy
- **SO3:** zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania
- **GO3:** rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON INFRASTRUKTURY (IW) NA SZANSE (O)**

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
IW1	3	2	4	2	0	2	2	3	4	3	3	2	30
IW2	4	5	0	0	0	4	3	4	0	4	3	4	31
IW3	3	1	0	1	0	1	3	0	1	1	3	1	15

Słabe strony **IW1:** niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi oraz **IW2:** niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej należą do słabych stron najbardziej ograniczających wykorzystanie szans.

Najbardziej negatywnie wpływają na wykorzystanie następujących szans w procesie rozwoju:

- **PO3:** wzrost znaczenia drogi 967 stanowiącej tzw. dużą obwodnicę Krakowa
- **SO3:** zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania
- **GO2:** reforma prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem
- **GO3:** rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne
- **IO3:** uruchomienie programu społecznego budownictwa czynszowego (fundusz dopłat BGK) zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin oraz osób młodych, rozpoczynających aktywność zawodową.

• **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON INFRASTRUKTURY (IS) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
IS1	2	0,5	3,5	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3	1	0,5	0,5	16,5
IS2	2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	0,5	2,5	0,5	1	1,5	13
IS3	4,5	0,5	0,5	1,5	0,5	0,5	4,5	1	2	2	1	1	19,5

Mocne strony sfery infrastrukturalnej mają mały wpływ na łagodzenie zidentyfikowanych zagrożeń.

Największe oddziaływanie posiada **IS3** (skanalizowanie otoczenia Zbiornika), szczególnie ograniczając niekorzystny wpływ takich czynników zewnętrznych jak:

- **PT1:** ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika,

- **GT1:** dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji.

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON INFRASTRUKTURY (IW) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
IW1	4	1	4	3	0	0	1	0	5	0	3	0	21
IW2	1	5	0	0	0	0	1	0	4	3	4	0	18
IW3	3	1	1	2	1	1	0	1	1	1	5	1	18

Słabe strony obszaru II. Infrastruktura potęgują kilka zidentyfikowanych zagrożeń, także w innych obszarach.

IW1 (niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi) oraz **IW2:** niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej mają duży wpływ na wzmocnienie negatywnego oddziaływania następujących zagrożeń:

- **PT1:** ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika
- **PT2:** długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego
- **PT3:** słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM
- **GT3:** bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości
- **IT1:** ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury
- **IT2:** wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury

IW3 (nieczynne obiekty gminne ulegające degradacji (budynki po szkołach przedszkolu) wzmocniają zagrożenie **IT2**.

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ INFRASTRUKTURY (IT) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
IT1	1	1	1	4	4	4	3	2	5	1	0	0	26
IT2	3	2	0	5	4	3	0	1	4	1	2	2	27
IT3	4	5	1	2	5	4	4	0	5	0	0	0	30

Zagrożenie **IT3** (rosnące wymagania formalno-prawne dla inwestycji infrastrukturalnych) należy do zagrożeń najbardziej ograniczających wykorzystanie istniejących mocnych stron. Szczególnie negatywnie oddziałuje na:

- **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)
- **PS2:** samodzielność i odrębność gminy wynikająca m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej
- **SS2:** działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej
- **SS3:** aktywność mieszkańców w tworzeniu infrastruktury i życia społecznego gminy (komitety społeczne, OSP, organizacje mieszkańców)
- **GS1:** położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny
- **GS3:** posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo

Duże, negatywne oddziaływanie na wykorzystanie mocnych stron, przede wszystkim sfery społecznej, posiadają zagrożenia **IT1:** ograniczone możliwości budżetowe finansowania inwestycji oraz duża kapitałochłonność infrastruktury oraz **IT2:** wzrastające koszty funkcjonowania infrastruktury.

• ODDZIAŁYWANIE SZANS INFRASTRUKTURY (IO) NA MOCNE STRONY (S)

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
IO1	4,5	1,5	4	4	2,5	3	3	1	4,5	3	3	4	38
IO2	3	3	0,5	3,5	2,5	3,5	0,5	1	1,5	2	3	3	27
IO3	0,5	2,5	1	1,5	1	1	2,5	2,5	2	2	1	1,5	19

Szansa **IO1** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne) należy do szans najbardziej sprzyjających wykorzystaniu mocnych stron. Szczególnie korzystnie wpływa na:

- **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)
- **PS3:** koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie
- **SS1:** różnorodność oferty kulturalnej i sportowej
- **GS3:** posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo
- **IS3:** skanalizowanie otoczenia Zbiornika

• ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ INFRASTRUKTURY (IT) NA SŁABE STRONY (W)

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
IT1	5	4	2	5	1	2	4	5	4	4	5	5	46
IT2	5	5	1	4	0	0	4	5	4	3	4	5	40

IT3	4	5	3	5	0	1	5	4	3	3	3	4	40
-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Szczególnie duża korelacja występuje w przypadku wzmacniania przez zagrożenia istniejących słabych stron gminy. Zagrożenia związane ze sferą infrastrukturalną należą do zagrożeń najbardziej potęgujących słabe strony, we wszystkich sferach. Szczególnie mocno odczuwalne jest to w przypadku sfery gospodarczej.

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS INFRASTRUKTURY (IO) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
IO1	3	2	4	3	0	0	2	3	1	4	5	4	31
IO2	2	3	0	3	1	0	2	3	1	3	0	3	21
IO3	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	4

Szansą w największym stopniu pozwalającą na osłabienie istniejących słabych stron jest **IO1** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne). Największy wpływ na niwelowanie braków infrastrukturalnych.

Podsumowanie:

1. **Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych powinny znaleźć się wśród głównych kierunków działań w obszarze strategicznym II. Infrastruktura. Zaniechanie inwestycji tego typu będzie miało wpływ zarówno na ograniczenia w wykorzystaniu istniejących szans, jak i na wzmocnienie negatywnego oddziaływania zagrożeń.**
2. **Infrastruktura otoczenia Zbiornika ma korzystny wpływ na funkcjonowanie innych sfer, z tego względu powinna cechować się wysoką jakością i być rozwijana.**
3. **Konieczne jest zagospodarowanie posiadanych przez Gminę nieczynnych obiektów ulegających degradacji. Brak interwencji w tym zakresie generuje koszty utrzymania infrastruktury, powoduje niewykorzystanie posiadanych zasobów oraz zwiększy koszty potencjalnych inwestycji w przyszłości (konieczność przywracania dobrego stanu technicznego obiektom zdegradowanym).**
4. **Duża kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych i skomplikowany proces inwestycyjny mają negatywny wpływ na wykorzystanie mocnych stron i wzmacniają wpływ stron słabych. Z tego względu plan inwestycyjny powinien być w pełni dostosowany do istniejących potrzeb mieszkańców (wraz z hierarchią ich ważności), uwzględniać ograniczenia budżetu oraz być odpowiednio rozłożony w latach, z maksymalnym wykorzystaniem możliwych, zewnętrznych źródeł dofinansowania.**
5. **Do właściwego wykorzystania szans i mocnych stron gminy we wszystkich sferach niezbędne jest niwelowanie oraz ograniczanie istniejących braków i zagrożeń obszaru II. Infrastruktura.**

PRZESTRZEŃ

• ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON PRZESTRZENI (PS) NA SZANSE (O):

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
PS1	3,5	5	1,5	2,5	2	4,5	2,5	5	4,5	2,5	1,5	2	37
PS2	1,5	2	1	2,5	1,5	3,5	2	2	2,5	2,5	1,5	1	23,5
PS3	3	2	3,5	2	2,5	4,5	2,5	2	1	2	0,5	2	27,5

Walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego) (**PS1**) mają największy wpływ na wykorzystanie szans spośród wszystkich badanych mocnych stron. Szczególnie mocno sprzyjają wykorzystaniu następujących szans:

- **SO3:** zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania
- **GO2:** reforma prawa wodnego i zarządzania zbiornikiem
- **GO3:** rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne.

Znacznie mniejszy na wykorzystanie szans jest wpływ **PS2** (samodzielność i odrębność gminy wynikająca m.in. z historii, tradycji, posiadanych zasobów, spójności przestrzennej).

Mocna strona **PS3** (koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie) szczególnie oddziałuje na **SO3** (zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania).

• ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON PRZESTRZENI (PW) NA SZANSE (O)

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
PW1	3	1	3	4	0	2	3	0	4	1	1	3	25
PW2	4	1	3	4	0	1	3	0	4	1	1	1	23
PW3	4	1	0	3	0	3	2	2	3	1	4	3	26

Żadna ze słabych stron sfery przestrzennej nie należy do słabych stron najbardziej zakłócających wykorzystanie szans.

PW1 (brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta) oraz **PW2** (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji) mają największy negatywny wpływ na wykorzystanie szans **SO1** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty sfery społecznej) oraz **GO3** (rozwój popytu na usługi ponadlokalne, w tym czasu wolnego/turystyczne).

Słaba strona **PW3** (wzrost natężenia ruchu drogowego i zwiększenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe w mieście, problemy ze skomunikowaniem poszczególnych części miasta) ogranicza wykorzystanie szansy **IO2** (wdrażanie na terenie Unii Europejskiej polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich, między innymi budowę infrastruktury w miejscowościach wiejskich).

• **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON PRZESTRZENI (PS) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
PS1	3	0,5	1	3	0,5	0,5	3	2	2	2	0,5	0,5	18,5
PS2	0,5	0,5	1,5	3	0,5	0,5	1,5	2	2	2	1	0,5	15,5
PS3	2	0,5	1	4	1,5	0,5	2	3	4	3,5	3	2	27

Mocne strony sfery przestrzennej nie mają dużego wpływu na ograniczanie zagrożeń zewnętrznych.

Koncentracja zakładów przemysłowych w wyodrębnionej strefie (**PS3**) ma wpływ na zniwelowanie zagrożenia płynącego ze zjawiska migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych (**ST1**) oraz na bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości (**GT3**).

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON PRZESTRZENI (PW) NA ZAGROŻENIA (T)**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
PW1	5	3	3	3	0	0	5	3	4	5	4	4	39
PW2	5	2	4	4	0	0	4	2	5	1	1	1	29
PW3	2	1	3	1	0	0	1	1	4	1	2	1	17

PW1 (brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta) należy do słabych stron najmocniej potęgujących zagrożenia, oddziałuje w szczególności na zagrożenia przypisane innym sferom (infrastrukturalnej i gospodarczej).

Także **PW2** (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji) ma duży wpływ na potęgowanie zagrożeń.

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ PRZESTRZENI (PT) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
PT1	5	2	0	5	3	3	0	4	5	2	0	0	29
PT2	3	2	1	2	0	4	3	1	4	0	0	0	20
PT3	5	2	0	2	1	2	4	4	4	4	0	0	28

PT1 (ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika) oraz **PT3** (słabe więzi przestrzenne i strukturalne wewnątrz KOM) dosyć istotnie ograniczają mocne strony gminy. Szczególnie negatywnie wpływają na:

- **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)
- **SS1:** różnorodność oferty kulturalnej i sportowej
- **GS1:** położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny
- **GS2:** bliskość Krakowa i dobra komunikacja z Krakowem
- **GS3:** posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo
- **IS1:** dogodne połączenia komunikacyjne gminy.

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS PRZESTRZENI (PO) NA MOCNE STRONY (S)**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
PO1	4,5	2,5	3	3,5	2	1,5	3,5	3	3,5	4,5	0,5	0,5	32,5
PO2	5	3	2,5	4	2,5	2	2,5	0,5	4	0,5	3	3	32,5
PO3	3	1	3	0,5	0,5	0,5	3	2,5	3	4,5	0,5	0,5	22,5

PO1: bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego oraz **PO2:** możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej należą do szans najbardziej sprzyjających wykorzystaniu mocnych stron gminy. Mają między innymi duży wpływ na **PS1:** walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego).

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ PRZESTRZENI (PT) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
PT1	5	5	1	0	3	3	5	5	5	1	0	4	37
PT2	4	3	3	3	0	0	1	4	4	1	5	3	31
PT3	4	3	1	1	1	1	4	4	3	4	0	1	27

PT1 (ograniczenia w turystycznym i rekreacyjnym wykorzystaniu zbiornika) oraz **PT2** (długotrwała procedura zatwierdzania i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego) należą do zagrożeń szczególnie potęgujących istniejące słabe strony. Oddziałują w bardzo dużym stopniu na **PW1:** brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta i **PW2:** niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji. Bardzo potęgują słabe strony sfery gospodarczej.

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS PRZESTRZENI (PO) NA SŁABE STRONY (W)**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
PO1	1	1	1	4	1	1	1	1	3	0	0	0	14

PO2	4	5	2	4	0	0	4	4	3	4	1	3	34
PO3	0	0	3	0	0	0	1	1	2	1	0	0	8

PO2 (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej) należy do szans pozwalających osłabić słabe strony. Szczególnie sprzyja ona niwelowaniu następujących braków:

- **PW1:** brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta
- **PW2:** niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji
- **SW1:** baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom (sale przedszkolne w adoptowanych pomieszczeniach, brak żłobka)
- **GW1:** niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki
- **GW2:** brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe
- **IW1:** niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w mieście i centrach wsi.

Podsumowanie:

1. Cele dla sfery przestrzennej powinny szczególnie koncentrować się na ochronie i wykorzystaniu posiadanych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
2. Koniecznie należy położyć nacisk na zagospodarowanie przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym oraz wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji, gdyż sprzyjać to będzie wykorzystywaniu szans różnych sfer i ograniczeniu wzajemnego potęgowania się słabych stron i zagrożeń.
3. Należy zauważyć, iż niedostatki przestrzeni wpływają na inne sfery, a odpowiednio zagospodarowana przestrzeń publiczna tworzy dogodne warunki do rozwoju sfery gospodarczej i społecznej.
4. Należy przenieść „punkt ciężkości” i priorytety z wieloletnich starań o turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie Zbiornika na odpowiednie zagospodarowanie jego otoczenia pod kątem rekreacyjnym i turystycznym.
5. Należy przyjąć, iż otoczenie Zbiornika Dobczyckiego to jedna z głównych przestrzeni publicznych gminy, istotna dla jej rozwoju.

5. Zbiorczy wynik analizy SWOT/TOWS

• ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON (S) NA SZANSE (O) ŚREDNIA OCENA

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
SS1	3,5	2,5	1,5	3,5	2,5	3,5	2	2,5	3	2,5	3	2,5	32,5
SS2	2,5	2,5	1,5	4,5	2,5	3	2	2,5	2,5	2,5	3	1,5	30,5
SS3	1,5	2,5	2	4,5	2,5	3	2	2,5	2	2,5	3	1,5	29,5
GS1	2,5	2	3,5	2	2	1,5	2,5	1	1	1,5	0,5	2	22
GS2	3	1,5	2,5	1,5	4	4,5	3	2,5	4	1,5	1	3	32
GS3	3,5	4,5	4	2,5	1,5	2,5	3,5	3	3,5	4	3	3	38,5
IS1	4,5	1	4	1	4	4,5	3	2,5	4	2,5	1	3	35
IS2	1	0,5	0,5	0,5	1	1,5	2,5	2	1,5	1,5	0,5	1	14
IS3	3	3	0,5	2	0,5	3,5	2,5	3,5	2,5	1,5	3	1	26,5
PS1	3,5	5	1,5	2,5	2	4,5	2,5	5	4,5	2,5	1,5	2	37
PS2	1,5	2	1	2,5	1,5	3,5	2	2	2,5	2,5	1,5	1	23,5
PS3	3	2	3,5	2	2,5	4,5	2,5	2	1	2	0,5	2	27,5
	33	29	26	29	26,5	40	30	31	32	27	21,5	23,5	
													348,5
													RAZEM

Mocną stroną najmocniej oddziałującą na szanse jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

Szansą najbardziej podatną na oddziaływanie mocnych stron jest **SO3** (zainteresowanie obszarem gminy jako miejscem zamieszkania).

• ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON (W) NA SZANSE (O) – ŚREDNIA OCENA

	PO1	PO2	PO3	SO1	SO2	SO3	GO1	GO2	GO3	IO1	IO2	IO3	
SW1	1	1	0	1	0	4	4	0	1	1	4	4	21
SW2	2	3	0	4	0	3	3	0	2	4	4	2	27
SW3	1	1	0	1	2	1	4	0	1	1	4	2	18
GW1	5	1	3	4	0	1	4	0	4	1	1	1	25
GW2	5	4	3	4	0	1	4	0	4	1	4	1	31
GW3	4	4	3	1	0	1	4	3	1	4	3	1	29
IW1	3	2	4	2	0	2	2	3	4	3	3	2	30
IW2	4	5	0	0	0	4	3	4	0	4	3	4	31
IW3	3	1	0	1	0	1	3	0	1	1	3	1	15

PW1	3	1	3	4	0	2	3	0	4	1	1	3	25
PW2	4	1	3	4	0	1	3	0	4	1	1	1	23
PW3	4	1	0	3	0	3	2	2	3	1	4	3	26
	39	25	19	29	2	24	39	12	29	23	35	25	
RAZEM												301	

Słabymi stronami najbardziej ograniczającymi wykorzystanie szans są **GW2** (brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe) oraz **IW2** (niedostosowanie oczyszczalni ścieków do rozbudowywanej sieci kanalizacyjnej).

Szansami najbardziej podatnymi na oddziaływanie słabych stron są **PO1** (bliskość miasta wojewódzkiego i powiatowego) oraz **GO1** (dobra pozycja Polski, Małopolski i Krakowa w rankingach europejskich (inwestycyjnych, gospodarczych, turystycznych)).

• **ODDZIAŁYWANIE MOCNYCH STRON (S) NA ZAGROŻENIA (T) - ŚREDNIA OCENA**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SS1	2	0,5	2	2	1	0,5	1,5	1	1,5	0,5	0,5	0,5	13,5
SS2	3,5	2,5	2	2,5	1,5	1	3	0,5	1	0,5	3	1,5	22,5
SS3	4	3	2,5	2,5	1,5	1,5	3	2	2	2	2,5	2	28,5
GS1	0,5	0,5	2,5	4,5	2	0,5	1	4	4,5	3,5	3	0,5	27
GS2	1,5	0,5	2	2,5	0,5	0,5	1,5	0,5	3	1	0,5	0,5	14,5
GS3	3,5	2,5	3,5	3,5	1,5	0,5	3	3,5	3,5	3,5	0,5	0,5	29,5
IS1	2	0,5	3,5	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	3	1	0,5	0,5	16,5
IS2	2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5	0,5	2,5	0,5	1	1,5	13
IS3	4,5	0,5	0,5	1,5	0,5	0,5	4,5	1	2	2	1	1	19,5
PS1	3	0,5	1	3	0,5	0,5	3	2	2	2	0,5	0,5	18,5
PS2	0,5	0,5	1,5	3	0,5	0,5	1,5	2	2	2	1	0,5	15,5
PS3	2	0,5	1	4	1,5	0,5	2	3	4	3,5	3	2	27
	29	12,5	22,5	33	12	7,5	27	20,5	31	22	17	11,5	
RAZEM												245,5	

Mocną stroną najbardziej ograniczającą zidentyfikowane zagrożenia jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

Zagrożeniem najbardziej podatnym na oddziaływanie mocnych stron jest **GT3** (bariery infrastrukturalne i kapitałowe dla rozwoju przedsiębiorczości).

• **ODDZIAŁYWANIE SŁABYCH STRON (W) NA ZAGROŻENIA (T) - ŚREDNIA OCENA**

	PT1	PT2	PT3	ST1	ST2	ST3	GT1	GT2	GT3	IT1	IT2	IT3	
SW1	0	0	0	4	4	4	0	0	3	0	4	1	20
SW2	1	0	2	4	0	0	0	0	1	1	0	0	9
SW3	1	0	0	4	1	0	0	0	1	0	0	0	7
GW1	5	3	4	4	2	0	0	0	4	0	0	0	22
GW2	4	1	4	4	2	0	3	0	2	1	3	0	24
GW3	4	2	2	4	0	1	1	0	3	1	1	1	20
IW1	4	1	4	3	0	0	1	0	5	0	3	0	21
IW2	1	5	0	0	0	0	1	0	4	3	4	0	18
IW3	3	1	1	2	1	1	0	1	1	1	5	1	18
PW1	5	3	3	3	0	0	5	3	4	5	4	4	39
PW2	5	2	4	4	0	0	4	2	5	1	1	1	29
PW3	2	1	3	1	0	0	1	1	4	1	2	1	17
	35	19	27	37	10	6	16	7	37	14	27	9	
	RAZEM												244

Słabą stroną najbardziej potęgującą zagrożenia jest **PW1** (brak odpowiednio zagospodarowanych przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym, w tym niedostateczna funkcjonalność i estetyka centrum miasta).

Zagrożeniami najbardziej potęgowanymi przez słabe strony są **ST1** (zjawisko migracji zarobkowej, w szczególności osób młodych i wykształconych) oraz **GT1** (dalsze podtrzymywanie decyzji nakładających ograniczenia w wykorzystaniu zbiornika dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji).

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ (T) NA MOCNE STRONY (S) - ŚREDNIA OCENA**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
ST1	1	4	0	3	4	4	4	0	3	0	0	0	23
ST2	0	2	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	5
ST3	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
GT1	5	3	0	5	1	1	0	4	5	3	0	0	27
GT2	4	0	3	4	2	4	4	2	5	1	0	0	29
GT3	0	3	4	0	0	1	4	2	4	0	0	0	18
IT1	1	1	1	4	4	4	3	2	5	1	0	0	26
IT2	3	2	0	5	4	3	0	1	4	1	2	2	27
IT3	4	5	1	2	5	4	4	0	5	0	0	0	30

PT1	5	2	0	5	3	3	0	4	5	2	0	0	29
PT2	3	2	1	2	0	4	3	1	4	0	0	0	20
PT3	5	2	0	2	1	2	4	4	4	4	0	0	28
	31	26	10	34	25	31	27	20	44	12	2	2	
RAZEM													264

Zagrożeniem najbardziej ograniczającym mocne strony jest **IT3** (rosnące wymagania formalno-prawne).

Mocną stroną najbardziej ograniczaną przez zagrożenia jest **GS3** (posiadanie przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo).

• **ODDZIAŁYWANIE SZANS (O) NA MOCNE STRONY (S) - ŚREDNIA OCENA**

	PS1	PS2	PS3	SS1	SS2	SS3	GS1	GS2	GS3	IS1	IS2	IS3	
SO1	0,5	2,5	0,5	4	4	3,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	18
SO2	0,5	1	1	2,5	1	1	1,5	2,5	0,5	4	0,5	0,5	16,5
SO3	4,5	3	3	3	3	2	1,5	2	3,5	3,5	1	1,5	31,5
GO1	3,5	2	1	0,5	0,5	0,5	3,5	2,5	3	0,5	0,5	0,5	18,5
GO2	5	2	0,5	4	1,5	4,5	0,5	4	4,5	0,5	0,5	1,5	29
GO3	5	3	0,5	4,5	3	3	0,5	4	4,5	4	1	0,5	33,5
IO1	4,5	1,5	4	4	2,5	3	3	1	4,5	3	3	4	38
IO2	3	3	0,5	3,5	2,5	3,5	0,5	1	1,5	2	3	3	27
IO3	0,5	2,5	1	1,5	1	1	2,5	2,5	2	2	1	1,5	19
PO1	4,5	2,5	3	3,5	2	1,5	3,5	3	3,5	4,5	0,5	0,5	32,5
PO2	5	3	2,5	4	2,5	2	2,5	0,5	4	0,5	3	3	32,5
PO3	3	1	3	0,5	0,5	0,5	3	2,5	3	4,5	0,5	0,5	22,5
	39,5	27	20,5	35,5	24	26	23	26	35	29,5	15	17,5	
RAZEM													318,5

Szansą najbardziej potęgującą mocne strony jest **IO1** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych, na projekty infrastrukturalne).

Mocną stroną najbardziej potęgowaną przez szanse jest **PS1** (walory krajobrazowe i przyrodnicze (w tym tkwiące w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego)).

• **ODDZIAŁYWANIE ZAGROŻEŃ (T) NA SŁABE STRONY (W) - ŚREDNIA OCENA**

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
ST1	0	0	4	1	4	3	1	1	4	3	1	2	24
ST2	1	0	0	0	1	4	0	0	2	0	0	3	11
ST3	0	0	0	5	3	0	0	0	3	1	0	3	15
GT1	5	5	1	0	2	3	5	4	4	1	0	4	34

GT2	5	4	4	5	3	2	3	5	5	4	5	5	50
GT3	5	5	2	2	0	4	4	4	5	1	4	4	40
IT1	5	4	2	5	1	2	4	5	4	4	5	5	46
IT2	5	5	1	4	0	0	4	5	4	3	4	5	40
IT3	4	5	3	5	0	1	5	4	3	3	3	4	40
PT1	5	5	1	0	3	3	5	5	5	1	0	4	37
PT2	4	3	3	3	0	0	1	4	4	1	5	3	31
PT3	4	3	1	1	1	1	4	4	3	4	0	1	27
	43	39	22	31	18	23	36	41	46	26	27	43	
	RAZEM												395

Zagrożeniem najbardziej wzmacniającym słabe strony jest **GT2** (utrudnione warunki pozyskiwania środków zewnętrznych na uzbrojenie terenów inwestycyjnych).

Słabą stroną najbardziej potęgowaną przez zagrożenia jest **GW3** (niewystarczająca kompleksowa oferta dla inwestorów).

• ODDZIAŁYWANIE SZANS (O) NA SŁABE STRONY (W) – ŚREDNIA OCENA

	PW1	PW2	PW3	SW1	SW2	SW3	GW1	GW2	GW3	IW1	IW2	IW3	
S01	0	0	0	4	4	2	1	2	0	0	0	0	13
S02	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3
S03	1	1	1	1	3	1	0	0	0	1	1	1	11
G01	0	1	1	0	0	0	3	3	3	1	0	0	12
G02	2	4	0	0	0	0	4	3	2	0	0	0	15
G03	2	3	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0	11
I01	3	2	4	3	0	0	2	3	1	4	5	4	31
I02	2	3	0	3	1	0	2	3	1	3	0	3	21
I03	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	4
PO1	1	1	1	4	1	1	1	1	3	0	0	0	14
PO2	4	5	2	4	0	0	4	4	3	4	1	3	34
PO3	0	0	3	0	0	0	1	1	2	1	0	0	8
	16	20	12	22	11	4	22	22	16	14	7	11	
	RAZEM												177

Szansą najbardziej osłabiającą słabe strony jest **PO2** (możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym funduszy unijnych na projekty związane z poprawą jakości sfery przestrzennej).

Słabymi stronami najbardziej osłabianymi przez szanse są **SW1** (baza lokalowa placówek opieki nad dziećmi nie odpowiada aktualnym wymaganiom i oczekiwaniom), **GW1** (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki), **GW2** (brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory).

- SUMA OCEN ODDZIAŁYWAŃ CZYNNIKÓW WEWNĘTRZNYCH NA CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	348,5	245,5
SŁABE STRONY	301	244

- SUMA OCEN ODDZIAŁYWAŃ CZYNNIKÓW WEWNĘTRZNYCH NA CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE

	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SZANSE	318,5	177
ZAGROŻENIA	264	395

- SUMA OBU ODDZIAŁYWAŃ I WYBÓR TYPU STRATEGII

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	667	509,5
SŁABE STRONY	478	639

	SZANSE	ZAGROŻENIA
MOCNE STRONY	strategia ekspansywna	strategia konserwatywna
SŁABE STRONY	strategia konkurencyjna	strategia defensywna

Analiza SWOT/TOWS wykazała, iż optymalnym typem planu strategicznego dla Gminy Dobczyce jest **strategia ekspansywna**. Jej głównym założeniem jest maksymalne wykorzystanie zarówno posiadanych atutów (mocnych stron), jak też istniejących szans.

ZAŁĄCZNIK NR 3
WNIOSKI Z ANALIZY SWOT/TOWS, PROPOZYCJE
CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

1. Wnioski z analizy SWOT/TOWS z propozycją celów

Obszar strategiczny I: Przestrzeń

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS:

1. Cele dla sfery przestrzennej powinny szczególnie koncentrować się na ochronie i wykorzystaniu posiadanych walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
2. Koniecznie należy położyć nacisk na zagospodarowanie przestrzeni publicznych pod kątem rekreacyjno-wypoczynkowym oraz wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki i rekreacji, gdyż sprzyjać to będzie wykorzystywaniu szans różnych sfer i ograniczeniu wzajemnego potęgowania się słabych stron i zagrożeń.
3. Należy zauważyć, iż niedostatki przestrzeni wpływają na inne sfery, a odpowiednio zagospodarowana przestrzeń publiczna tworzy dogodne warunki do rozwoju sfery gospodarczej i społecznej.
4. Należy przenieść „punkt ciężkości” i priorytety z wieloletnich starań o turystyczne i rekreacyjne wykorzystanie Zbiornika na odpowiednie zagospodarowanie jego otoczenia pod kątem rekreacyjnym i turystycznym.
5. Należy przyjąć, iż otoczenie Zbiornika Dobczyckiego to jedna z głównych przestrzeni publicznych gminy, istotna dla jej rozwoju.

Proponowane cele dla obszaru strategicznego I. Przestrzeń:

Cel strategiczny I: Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz ochrona i wykorzystanie posiadanych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego w procesie rozwoju

Cele operacyjne:

- I.1. Wykorzystanie potencjału Zbiornika Dobczyckiego oraz jego otoczenia na rzecz turystyki i rekreacji;
- I.2. Podejmowanie działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego oraz walorów krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego;
- I.3. Poprawa jakości i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznej miasta Dobczyce i miejscowości wiejskich gminy;
- I.4. Kształtowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego na obszarze gminy.

Obszar strategiczny II: Infrastruktura

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS:

1. Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych powinny znaleźć się wśród głównych kierunków działań w obszarze strategicznym II. Infrastruktura. Zaniechanie inwestycji tego typu będzie miało wpływ zarówno na ograniczenia w wykorzystaniu istniejących szans, jak i na wzmocnienie negatywnego oddziaływania zagrożeń.
2. Infrastruktura otoczenia Zbiornika ma korzystny wpływ na funkcjonowanie innych sfer, z tego względu powinna cechować się wysoką jakością i być rozwijana.
3. Konieczne jest zagospodarowanie posiadanych przez Gminę nieczynnych obiektów ulegających degradacji. Brak interwencji w tym zakresie generuje koszty utrzymania infrastruktury, powoduje niewykorzystanie posiadanych zasobów oraz zwiększy koszty potencjalnych inwestycji w przyszłości (konieczność przywracania dobrego stanu technicznego obiektom zdegradowanym).
4. Duża kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych i skomplikowany proces inwestycyjny mają negatywny wpływ na wykorzystanie mocnych stron i wzmocniają wpływ stron słabych. Z tego względu plan inwestycyjny powinien być w pełni dostosowany do istniejących potrzeb mieszkańców (wraz z hierarchią ich ważności), uwzględniać ograniczenia budżetu oraz być odpowiednio rozłożony w latach, z maksymalnym wykorzystaniem możliwych, zewnętrznych źródeł dofinansowania.
5. Do właściwego wykorzystania szans i mocnych stron gminy we wszystkich sferach niezbędne jest niwelowanie oraz ograniczanie istniejących braków i zagrożeń obszaru II. Infrastruktura.

Proponowane cele dla obszaru strategicznego II. Infrastruktura:

Cel strategiczny II: Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy przez rozwój infrastruktury

Cele operacyjne:

- II.1. Rozwój i poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej;
- II.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;
- III.3. Usprawnienie systemu komunikacyjnego;
- III.4. Zagospodarowanie niewykorzystywanych budynków gminnych;
- III.5. Odnowa i modernizacja budynków użyteczności publicznej;
- III.6. Rozwój budownictwa komunalnego.

Obszar strategiczny III: Gospodarka

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS:

1. Zagospodarowanie posiadanych przez Gminę terenów inwestycyjnych przeznaczonych pod rekreację i turystykę oraz aktywność gospodarczą i mieszkalnictwo będzie sprzyjać wykorzystaniu szans oraz minimalizacji zagrożeń, także w innych sferach;
2. Konieczne jest niwelowanie słabych stron gospodarki (niedostateczne wykorzystanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego na rzecz turystyki, brak kompleksowych, spójnych produktów turystycznych, obejmujących różnego typu walory; główne atrakcje to pojedyncze obiekty zabytkowe oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe, niewystarczająco kompleksowa oferta dla inwestorów), gdyż mocno ograniczają wykorzystanie istniejących szans.
3. Położenie na terenie gminy Strefy Przemysłowej oraz Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Krakowski Park Technologiczny należy do głównych atutów sfery gospodarczej i w dużej mierze sprzyja rozwojowi gminy.
4. Prowadzenie działań na rzecz zagospodarowania otoczenia Zbiornika Dobczyckiego będzie sprzyjało rozwojowi gospodarki i zmniejszeniu ryzyka osłabiania szans i potęgowania zagrożeń.
5. Ze względu na posiadane walory, uzasadniony jest dalszy rozwój turystyki i rekreacji, także z uwagi na ponadlokalny popyt na tego typu usługi.

Proponowane cele dla obszaru strategicznego III. Gospodarka:

Cel strategiczny III: Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o posiadane zasoby oraz walory

Cele operacyjne:

III.1. Zapewnianie dogodnych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i inwestowania na terenie gminy;

III.2. Gospodarcze wykorzystanie nieruchomości gminnych;

III.3. Wzmacnianie roli turystyki i przemysłów czasu wolnego w lokalnej gospodarce;

III.4. Pozyskiwanie inwestorów zdecydowanych na prowadzenie działalności zgodnej z kierunkami rozwoju gminy.

Obszar strategiczny IV: Sfera społeczna

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS:

1. Konieczna jest poprawa stanu bazy lokalowej placówek opieki nad dziećmi, gdyż jej stan obecny utrudnia wykorzystanie istniejących szans i potęguje wpływ zagrożeń.
2. Istotne jest wzmacnianie stopnia integracji i aktywności lokalnej społeczności.
3. Warto wspierać aktywność mieszkańców i ich organizacji w tworzeniu infrastruktury i różnorodnych form życia społecznego gminy, gdyż ma to wpływ na wykorzystanie szans i ograniczenie zagrożeń.
4. Należy zwiększać atrakcyjność obszaru gminy, w szczególności dla osób młodych i wykształconych, by zachęcić je do pozostania i zmniejszyć zagrożenie migracją zarobkową.

Proponowane cele dla obszaru strategicznego IV. Sfera społeczna:

Cel strategiczny IV: Wzmacnianie aktywności lokalnej społeczności i integracji mieszkańców, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym

Cele operacyjne:

- IV.1. Poprawa stanu i rozwój infrastruktury społecznej jako bazy do realizacji przedsięwzięć aktywizujących i integrujących społeczność;
- IV.2. Rozszerzanie oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i społecznej na terenie gminy oraz włączanie mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym;
- IV.3. Poszerzanie dostępnej oferty edukacyjnej o nowe formy i umożliwienie młodym ludziom rozwoju zainteresowań;
- IV.4. Przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego;
- IV.5. Rewitalizacja obszarów koncentracji problemów społecznych.

2. Kierunki działań wraz z hierarchizacją

Powyższym celom przypisano kierunki działań, które zostały poddane procesowi hierarchizacji w trakcie dwuetapowych konsultacji społecznych (I etap - prezentacja i ocena istotności celów podczas spotkania konsultacyjnego, II etap - ocena istotności celów poprzez badanie ankietowe, dostępne drogą elektroniczną). Poniżej przedstawiono kierunki dla poszczególnych stref oraz zestawienie łączne, po przeprowadzonej hierarchizacji.

- Kierunki działań - sfera społeczna

	SFERA SPOŁECZNA S	Liczba otrzymanych punktów
S1	budowa i modernizacje budynków szkół i przedszkoli,	240
S2	budowa i modernizacja boisk, sal gimnastycznych i innych obiektów zapewniających możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego,	117
S3	organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,	89
S4	organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłych, w tym dla seniorów,	76
S5	rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.	74
S6	realizacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i seniorów,	73
S7	inkubator inicjatyw społecznych,	52
S8	działania na rzecz aktywizacji lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych,	50
S9	organizacja przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,	47
S10	podejmowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,	46
S11	budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci,	33
S12	budowa i modernizacje placówek kulturalnych,	25
S13	organizacja nowych przedsięwzięć kulturalnych,	22

- **Kierunki działań - gospodarka**

	GOSPODARKA G	Liczba otrzymanych punktów
G1	rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,	148
G2	wykorzystanie posiadanych przez gminę nieruchomości na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo (uzbrojenie, zagospodarowanie terenu),	142
G3	utworzenie spójnych, kompleksowych produktów turystycznych,	108
G4	promowanie i eksponowanie znajdujących się na obszarze gminy walorów przyrodniczych i obiektów zabytkowych,	85
G5	utworzenie spójnej i kompleksowej oferty dla inwestorów,	38
G6	działania z zakresu promowania rozwoju przedsiębiorczości.	34
G7	wspieranie przedsiębiorców, w szczególności prowadzących działalność w sektorze turystyki i przemysłów czasu wolnego,	25
G8	promocja inwestycyjna gminy,	7
G9	działania na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,	6
G10	poradnictwo i informacja dla przedsiębiorców,	1

- **Kierunki działań - infrastruktura**

	INFRASTRUKTURA I	Liczba otrzymanych punktów
I1	budowa i modernizacja dróg,	225
I2	budowa ścieżek pieszo-rowerowych,	162
I3	budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych,	155
I4	rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,	149
I5	rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej,	117
I6	nadanie nowych funkcji nieczynnym obiektom gminnym,	112
I7	budowa i przebudowa chodników,	87
I8	zwiększenie gminnych zasobów mieszkaniowych,	80
I9	modernizacja sieci wodociągowej,	78
I10	likwidacja barier architektonicznych.	49
I11	budowa infrastruktury okołodrogowej,	14
I12	dostosowanie funkcji istniejących obiektów do zidentyfikowania potrzeb,	3

• **Kierunki działań - przestrzeń**

	PRZESTRZEŃ	Liczba otrzymanych punktów
P1	zagospodarowanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego,	343
P2	zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,	118
P3	modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),	117
P4	zagospodarowanie miejskiego rynku,	117
P5	odnowa centrów miejscowości,	73
P6	utworzenie Parku Kulturowego,	48
P7	organizacja zieleni,	40
P8	zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych (dogodne dojście, parkingi, uporządkowanie terenu),	40
P9	modernizacja i remonty budynków użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie terenów wokół nich,	39
P10	modernizacja i renowacja obiektów zabytkowych,	37
P11	działania na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego.	24
P12	budowa elementów małej architektury,	23
P13	pozyskiwanie gruntów na cele publiczne,	12

• Kierunki działań – ranking łączny

Nr w rankingu łącznym	Nr w rankingu dla strefy	Kierunek	% otrzymanych punktów
1	P1	zagospodarowanie otoczenia Zbiornika Dobczyckiego,	9,03%
2	S1	budowa i modernizacje budynków szkół i przedszkoli,	6,32%
3	I1	budowa i modernizacja dróg,	5,92%
4	I2	budowa ścieżek pieszo-rowerowych,	4,26%
5	I3	budowa i wygospodarowanie miejsc parkingowych,	4,08%
6	I4	rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków,	3,92%
7	G1	rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,	3,89%
8	G2	wykorzystanie posiadanych przez gminę nieruchomości na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo (uzbrojenie, zagospodarowanie terenu),	3,74%
9	P2	zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,	3,11%
10	S2	budowa i modernizacja boisk, sal gimnastycznych i innych obiektów zapewniających możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego,	3,08%
10	I5	rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej,	3,08%
10	P3	modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),	3,08%
10	P4	zagospodarowanie miejskiego rynku,	3,08%
14	I6	nadanie nowych funkcji nieczynnym obiektom gminnym,	2,95%
15	G3	utworzenie spójnych, kompleksowych produktów turystycznych,	2,84%
16	S3	organizacja pozaszkolnych zajęć edukacyjnych oraz kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,	2,34%
17	I7	budowa i przebudowa chodników,	2,29%
18	G4	promowanie i eksponowanie znajdujących się na obszarze gminy walorów przyrodniczych i obiektów zabytkowych,	2,24%
19	I8	zwiększenie gminnych zasobów mieszkaniowych,	2,11%
20	I9	modernizacja sieci wodociągowej,	2,05%
21	S4	organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłych, w tym dla seniorów,	2,00%
22	S5	rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.	1,95%
23	S6	realizacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i seniorów,	1,92%
23	P5	odnowa centrów miejscowości,	1,92%
25	S7	inkubator inicjatyw społecznych,	1,37%
26	S8	działania na rzecz aktywizacji lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych,	1,32%
27	I10	likwidacja barier architektonicznych.	1,29%
28	P6	utworzenie Parku Kulturowego,	1,26%
29	S9	organizacja przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,	1,24%
30	S10	podejmowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,	1,21%

31	P7	organizacja zieleni,	1,05%
31	P8	zagospodarowanie terenów wokół obiektów zabytkowych (dogodne dojście, parkingi, uporządkowanie terenu),	1,05%
33	P9	modernizacja i remonty budynków użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie terenów wokół nich,	1,03%
34	G5	utworzenie spójnej i kompleksowej oferty dla inwestorów,	1,00%
35	P10	modernizacja i renowacja obiektów zabytkowych,	0,97%
36	G6	działania z zakresu promowania rozwoju przedsiębiorczości.	0,89%
37	S11	budowa i modernizacja placów zabaw dla dzieci,	0,87%
38	S12	budowa i modernizacje placówek kulturalnych,	0,66%
38	G7	wspieranie przedsiębiorców, w szczególności prowadzących działalność w sektorze turystyki i przemysłów czasu wolnego,	0,66%
40	P11	działania na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego.	0,63%
41	P12	budowa elementów małej architektury,	0,61%
42	S13	organizacja nowych przedsięwzięć kulturalnych,	0,58%
43	I11	budowa infrastruktury okołodrogowej,	0,37%
44	P13	pozyskiwanie gruntów na cele publiczne,	0,32%
45	G8	promocja inwestycyjna gminy,	0,18%
46	G9	działania na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,	0,16%
47	I12	dostosowanie funkcji istniejących obiektów do zidentyfikowania potrzeb,	0,08%
48	G10	poradnictwo i informacja dla przedsiębiorców,	0,03%

Łączny symbol kierunku (nr w rankingu łącznym + numer w rankingu dla poszczególnych stref) jest wykorzystywany do oznaczania kierunków działań w innych dokumentach.

ZAŁĄCZNIK NR 4
RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

1. PIERWSZE WARSZTATY STRATEGICZNE

Cele pierwszego spotkania warsztatowego:

- prezentacja informacji o sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, wynikających z przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego,
- poznanie opinii mieszkańców na temat szans, zagrożeń, mocnych i słabych stron gminy,
- aktywny udział mieszkańców w tworzeniu analizy SWOT.
- pogłębione analizy nad opracowaną analizą SWOT/TOWS.

W dniu 17.02.2016 odbyło się spotkanie warsztatowe z mieszkańcami Gminy i Miasta Dobczyce rozpoczynające proces konsultacji społecznych dla tworzonej strategii rozwoju gminy.

Na spotkaniu zaprezentowano:

- założenia towarzyszące opracowywaniu strategii rozwoju,
- część diagnostyczną strategii – analizę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Następnie uczestnicy warsztatów zostali podzieleni na 4 grupy odpowiadające przyjętym podstawowym czterem obszarom problemowym (sfera społeczna, gospodarka, infrastruktura, przestrzeń), by przeprowadzić analizę SWOT, niezbędną do dalszych prac nad strategią. Uczestnicy mieli do dyspozycji przygotowany wcześniej zestaw czynników, które można było wykorzystać w procesie analizy, mieli jednak również możliwość włączenia własnych pomysłów i każdy z czterech zespołów roboczych z tej możliwości skorzystał. Po dokonaniu uzupełnień uczestnicy warsztatów dokonali rankingowania poszczególnych elementów, co spowodowało, iż niektóre wcześniejsze propozycje ekspertów zostały usunięte.

Analiza SWOT dla Gminy Dobczyce została poniżej przedstawiona w sposób zbiorczy, bez uwzględniania poszczególnych obszarów problemowych, jednak należy podkreślić, iż wszelkie analizy robocze realizowane w obszarach tematycznych wskazanych powyżej. Następnie opracowana analiza SWOT została poddana dalszym pracom przez pracowników Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, w szczególności przez powołany w tym celu zespół zadaniowy. Dalsze prace polegały na badaniu wzajemnych oddziaływań pomiędzy poszczególnymi czynnikami wskazanymi w analizie SWOT. Prace miały na celu określić potencjał rozwojowy gminy oraz wskazać odpowiednią strategię działania dla władz gminy. W ramach prowadzonych prac konieczna była odpowiedź na pytania:

- czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?,
- czy słabe strony zablokują wykorzystanie szans?,
- czy mocne strony pozwolą na przewyciężenie zagrożeń?,

- czy słabe strony wzmocnią negatywny skutek zagrożeń?

W załączniku Excel zaprezentowano macierze obrazujące relacje zachodzące pomiędzy poszczególnymi czynnikami w analizie SWOT. Do analizy wykorzystano skalę ocen od 0 do 5: 0 – brak wpływu, 1 znikomy wpływ, 2 – mały wpływ, 3 – odczuwalny wpływ, 4 – duży wpływ, 5 – bardzo duży wpływ.

W procesie pogłębionej analizy istotnym jest również sprawdzenie korelacji przeciwnych – czy czynniki zewnętrzne wpływają na słabe i mocne strony gminy. W tym celu należy odpowiedzieć na następujące pytania:

- czy zagrożenia osłabiają siły?,
- czy szanse spotęgują siły?,
- czy zagrożenia spotęgują słabości?,
- czy szanse pozwolą przewyciężyć słabości?

Analiza SWOT/TOWS wykazała, iż optymalnym typem planu strategicznego dla Gminy Dobczyce jest **strategia ekspansywna**. Jej głównym założeniem jest maksymalne wykorzystanie zarówno posiadanych atutów (mocnych stron), jak też istniejących szans.

Wnioski z przeprowadzonych analiz były podstawą do formułowania celów oraz przypisywania im kierunków działań.

Podsumowanie wyników przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS znajduje się w załączniku nr 2 do Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce.

Wnioski wraz z propozycjami celów znajdują się w załączniku nr 3 do Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce.

2. DRUGIE WARSZTATY STRATEGICZNE

Cele drugiego spotkania warsztatowego:

- prezentacja wyników analizy SWOT/TOWS
- podsumowanie i wnioski z analizy SWOT/TOWS
- proponowane cele i kierunki zadań
- warsztaty – ocena celów i kierunków zadań, hierarchizacja kierunków zadań.
- opracowanie ostatecznej struktury celów i kierunków zadań strategicznych w oparciu o wyniki przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS

W dniu 27 kwietnia 2016 odbyły się warsztaty strategiczne, na których prezentowano wyniki poprzednio wykonanych analiz, zaprezentowano płynące z nich wnioski oraz cele i kierunki zadań, które były sformułowane w oparciu o wyniki analiz. Po dyskusji na temat celów i kierunków, w trakcie której dokonano kilku uzupełnień i podano dodatkowe propozycje, uczestnicy spotkania przeprowadzili hierarchizację przyjętych kierunków działań strategicznych.

Każdy uczestnik otrzymał kwestionariusz, w którym ujęto wszystkie kierunki działań (wraz z dodanymi w trakcie dyskusji) i miał za zadanie poddanie ich ocenie. Metodą oceny było rozdysponowanie 100 punktów w dowolny sposób pomiędzy wybrane kierunki, które każdy indywidualnie uważał za najbardziej istotne dla rozwoju gminy. Kwestionariusz został także udostępniony na stronie internetowej Urzędu Gminy i Miasta Dobczyce, by każda osoba zainteresowana mogła go pobrać, wypełnić i odesłać drogą elektroniczną.

Uzyskane w toku badania wyniki wskazały, które cele uznawane są za priorytetowe. Wykonana w ten sposób hierarchizacja stanowi jeden z czynników decydujących o realizacji poszczególnych kierunków i przypisanych im działań.

Szczegółowe wyniki oceny istotności kierunków działań wraz z wykonaną hierarchizacją zawarte są w załączniku nr 3 do Strategii Rozwoju Gminy Dobczyce.

ZAŁĄCZNIK NR 5

KATALOG WSKAŹNIKÓW

• **KATALOG WSKAŹNIKÓW – SFERA SPOŁECZNA**

Nr kierunku	SFERA SPOŁECZNA S	
	PRODUKTY	REZULTATY
S1	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/zmodernizowanych budynków szkółLiczba wybudowanych/zmodernizowanych budynków przedszkoli	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczniów korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych budynków szkół;Liczba dzieci w wieku przedszkolnym, korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych budynków przedszkoli
S2	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/zmodernizowanych boisk,Liczba wybudowanych/zmodernizowanych sal gimnastycznych,Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych.	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych boisk,Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych sal gimnastycznych,Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych.
S3	<ul style="list-style-type: none">Liczba nowych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży;Liczba zorganizowanych kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży,	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników nowych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży;Liczba uczestników kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży;
S4	<ul style="list-style-type: none">Liczba nowych imprez kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłychLiczba nowych imprez kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych adresowanych w szczególności do seniorów	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników nowych imprez kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych dla dorosłychLiczba uczestników nowych imprez kulturalnych, edukacyjnych i integracyjnych adresowanych w szczególności do seniorów
S5	<ul style="list-style-type: none">Liczba nowych żłobków,Liczba placówek oferujących inne formy opieki nad dziećmi do lat 3	<ul style="list-style-type: none">Liczba dzieci uczęszczających do nowych żłobków,Liczba dzieci korzystających z oferty placówek oferujących inne formy opieki nad dziećmi do lat 3
S6	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć integracyjnych dla niepełnosprawnych,Liczba przedsięwzięć integracyjnych dla seniorów	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników przedsięwzięć integracyjnych dla niepełnosprawnych,Liczba uczestników przedsięwzięć integracyjnych dla seniorów
S7	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć zorganizowanych przez inkubator inicjatyw społecznych	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników przedsięwzięć zorganizowanych przez inkubator inicjatyw społecznych
S8	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć zorganizowanych wspólnie z lokalnymi grupami artystycznymi, stowarzyszeniami, grupami hobbystycznymi,	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników przedsięwzięć zorganizowanych wspólnie z lokalnymi grupami artystycznymi, stowarzyszeniami, grupami hobbystycznymi,
S9	<ul style="list-style-type: none">Liczba zorganizowanych przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników zorganizowanych przedsięwzięć integrujących dla rodzin, o charakterze międzypokoleniowym,
S10	<ul style="list-style-type: none">Liczba inicjatyw na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, objętych

	materialnej,	inicjatywami,
S11	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/zmodernizowanych placów zabaw dla dzieci,	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych placów zabaw dla dzieci,
S12	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/zmodernizowanych siedzib placówek kulturalnych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych siedzib placówek kulturalnych,
S13	<ul style="list-style-type: none">Liczba nowych przedsięwzięć kulturalnych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba uczestników nowych przedsięwzięć kulturalnych,

• **KATALOG WSKAŹNIKÓW - GOSPODARKA**

Nr kierunku	GOSPODARKA G	
	PRODUKTY	REZULTATY
G1	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających z wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej,
G2	<ul style="list-style-type: none">Liczba nieruchomości gminnych wykorzystanych na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników nieruchomości gminnych wykorzystanych na rzecz rozwoju gospodarki, turystyki, rekreacji, mieszkalnictwo,
G3	<ul style="list-style-type: none">Liczba utworzonych produktów turystycznych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba turystów korzystających z produktów turystycznych
G4	<ul style="list-style-type: none">Liczba odnowionych zabytków;Liczba kampanii promujących zabytki i walory gminy	<ul style="list-style-type: none">Liczba turystów odwiedzających odnowione zabytki;Liczba odbiorców kampanii promujących zabytki i walory gminy
G5	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć mających na celu utworzenie spójnej i kompleksowej oferty dla inwestorów,	<ul style="list-style-type: none">Liczba pozyskanych inwestorów
G6	<ul style="list-style-type: none">Liczba inicjatyw na rzecz promowania rozwoju przedsiębiorczości.	<ul style="list-style-type: none">Liczba odbiorców inicjatyw na rzecz promowania rozwoju przedsiębiorczości
G7	<ul style="list-style-type: none">Liczba inicjatyw mających na celu wspieranie przedsiębiorców, w szczególności prowadzących działalność w sektorze turystyki i przemysłów czasu wolnego,	<ul style="list-style-type: none">Liczba wspartych przedsiębiorstw
G8	<ul style="list-style-type: none">Liczba kampanii promocyjnych	<ul style="list-style-type: none">Liczba odbiorców kampanii promocyjnych
G9	<ul style="list-style-type: none">Liczba inicjatyw na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,	<ul style="list-style-type: none">Liczba odbiorców inicjatyw na rzecz współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem, organizacjami wspierania biznesu,
G10	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć z zakresu poradnictwa i informacji dla przedsiębiorców,	<ul style="list-style-type: none">Liczba odbiorców przedsięwzięć z zakresu poradnictwa i informacji dla przedsiębiorców,

• **KATALOG WSKAŹNIKÓW – INFRASTRUKTURA**

Nr kierunku	INFRASTRUKTURA I	
	PRODUKTY	REZULTATY
I1	<ul style="list-style-type: none">Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników wybudowanych/zmodernizowanych dróg,
I2	<ul style="list-style-type: none">Długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych,
I3	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych/wygospodarowanych miejsc parkingowych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników wybudowanych/wygospodarowanych miejsc parkingowych,
I4	<ul style="list-style-type: none">Liczba rozbudowanych/zmodernizowanych oczyszczalni ścieków,	<ul style="list-style-type: none">Przepustowość rozbudowanych/zmodernizowanych oczyszczalniLiczba mieszkańców odprowadzających ścieki do oczyszczalni
I5	<ul style="list-style-type: none">Długość rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej,	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej
I6	<ul style="list-style-type: none">Liczba zagospodarowanych obiektów gminnych	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników zagospodarowanych obiektów gminnych
I7	<ul style="list-style-type: none">Długość wybudowanych/przebudowa chodników,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników wybudowanych/przebudowa chodników,
I8	<ul style="list-style-type: none">Liczba mieszkań komunalnych	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników mieszkań komunalnych
I9	<ul style="list-style-type: none">Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej,	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej sieci wodociągowej
I10	<ul style="list-style-type: none">Liczba obiektów przystosowanych do osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników obiektów przystosowanych do osób niepełnosprawnych
I11	<ul style="list-style-type: none">Liczba miejscowości w których wybudowano oświetlenie uliczneLiczba wybudowanych zatok przystankowych	<ul style="list-style-type: none">Liczba mieszkańców miejscowości w których wybudowano oświetlenie uliczneLiczba użytkowników wybudowanych zatok przystankowych
I12	<ul style="list-style-type: none">Liczba istniejących obiektów dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników istniejących obiektów dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb

• **KATALOG WSKAŹNIKÓW – PRZESTRZEŃ**

Nr kierunku	PRZESTRZEŃ	
	PRODUKTY	REZULTATY
P1	<ul style="list-style-type: none">Liczba obiektów infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i okołoturystycznej wybudowanej w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników obiektów infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i okołoturystycznej wybudowanej w otoczeniu Zbiornika Dobczyckiego,
P2	<ul style="list-style-type: none">Liczba obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii	<ul style="list-style-type: none">Liczba osób mających dostęp do odnawialnych źródeł energii
P3	<ul style="list-style-type: none">Liczba zmodernizowanych/zorganizowanych otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników zmodernizowanych/zorganizowanych otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),
P4	<ul style="list-style-type: none">Liczba projektów dotyczących zagospodarowania miejskiego rynku	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników nowej infrastruktury miejskiego rynku
P5	<ul style="list-style-type: none">Liczba odnowionych centrów miejscowości,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników odnowionej infrastruktury centrów miejscowości
P6	<ul style="list-style-type: none">Liczba utworzonych Parków Kulturowych	<ul style="list-style-type: none">Powierzchnia miasta objęta Parkiem Kulturowym
P7	<ul style="list-style-type: none">Liczba miejsc zorganizowanej zieleni	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników miejsc zorganizowanej zieleni
P8	<ul style="list-style-type: none">Liczba obiektów zabytkowych objętych zagospodarowaniem terenów wokół nich (dogodne dojście, parkingi, uporządkowanie terenu),	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników obiektów zabytkowych objętych zagospodarowaniem terenu
P9	<ul style="list-style-type: none">Liczba zmodernizowanych/wyremontowanych budynków użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników zmodernizowanych/wyremontowanych budynków użyteczności publicznej
P10	<ul style="list-style-type: none">Liczba zmodernizowanych/odnowionych obiektów zabytkowych,	<ul style="list-style-type: none">Liczba odwiedzających zmodernizowane/odnowione obiekty zabytkowe,
P11	<ul style="list-style-type: none">Liczba projektów na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego.	<ul style="list-style-type: none">Liczba miejsc poddanych działaniom na rzecz kształtowania i utrzymania ładu przestrzennego
P12	<ul style="list-style-type: none">Liczba wybudowanych elementów małej architektury,	<ul style="list-style-type: none">Liczba użytkowników obiektów małej architektury
P13	<ul style="list-style-type: none">Liczba pozyskanych gruntów na cele publiczne,	<ul style="list-style-type: none">Liczba przedsięwzięć realizowanych na gruntach pozyskanych na cele publiczne